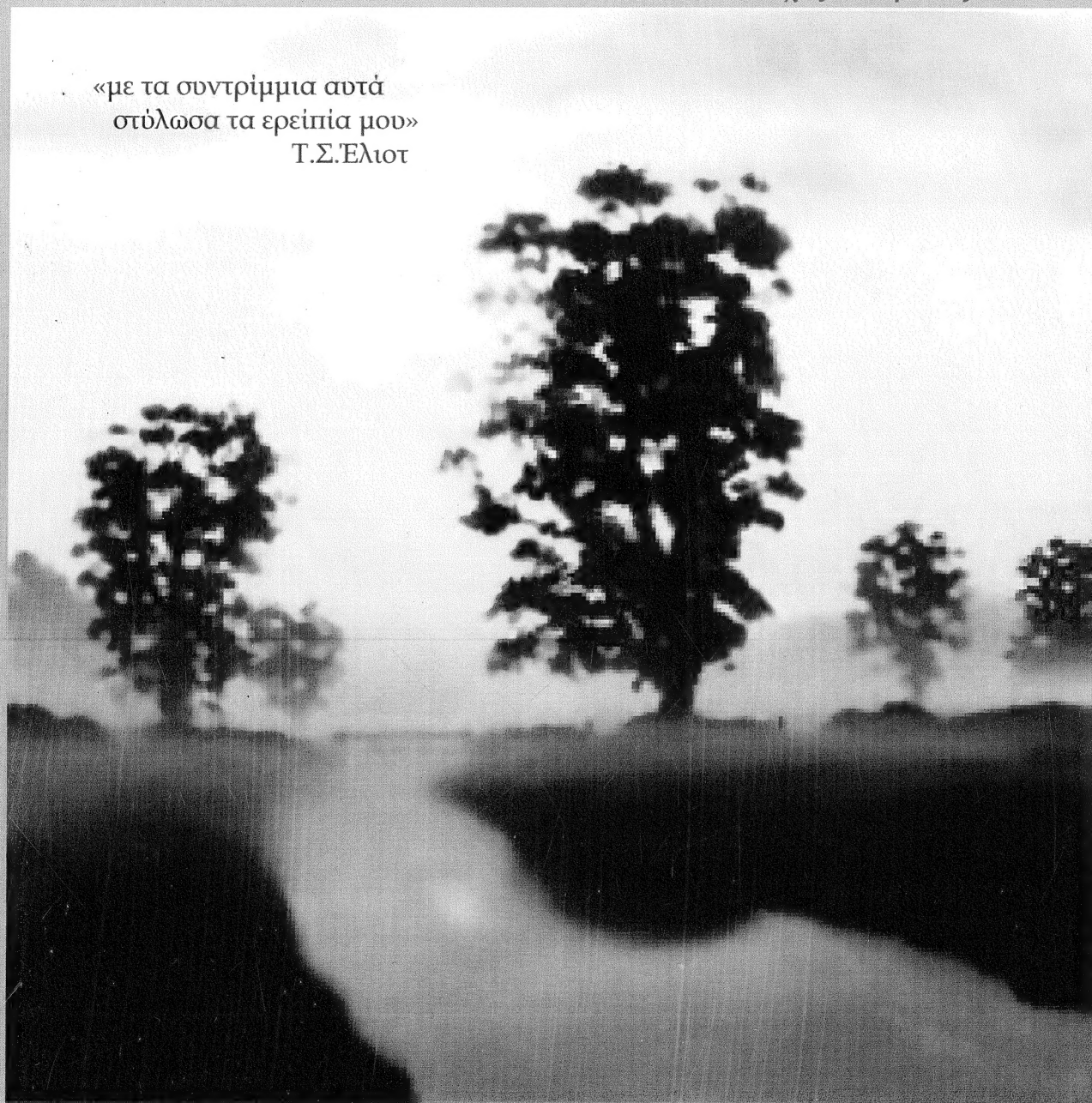

Έρημη Χώρα

Περιοδικό ανεξάρτητης σκέψης

τεύχος 1 Απρίλιος 2007

«με τα συντρίμια αυτά
στόλωσα τα ερείπια μου»
Τ.Σ.Έλιοτ

Σε μια εποχή παρατεταμένης σήψης και ολοκληρωτικού παραλογισμού,
ακόμα και η απλή υπεράσπιση του ορθού λόγου, αποτελεί
επαναστατική πράξη

3 €

Συντακτικό σημείωμα

Συνείδηση των μελών της συντακτικής ομάδας της προσπάθειας αυτής είναι ότι η κατάσταση κατ' αρχήν της πατρίδας μας δεν έχει την παραμικρή σχέση με την αρχαία ελληνική, βυζαντινή και μεταβυζαντινή κληρονομιά και χαρακτήρα της. Περισσότερο ανησυχητικό φαντάζει το γεγονός ότι απομακρύνεται ακόμη και από τα πρόσφατα επιτεύγματά της σε πολιτικό, στρατιωτικό, οικονομικό και πολιτιστικό επίπεδο, ενώ η κοινωνική κατάπτωση και η πνευματική υποβάθμιση του λαού όχι μόνον αποτελούν θλιβερή πραγματικότητα, αλλά έχουν καταστεί πρότυπο διαμορφώσεως χαρακτήρων και θέσφατο συμπεριφοράς. Οι οικονομικές ελίτ αδιαφορούν παντελώς για την ανάπτυξη της Ελλάδας σε πραγματικά παραγωγικούς τομείς της οικονομίας, το κράτος προωθεί βραχύβιες και αναποτελεσματικές πρακτικές σε μη παραγωγικούς τομείς, η παρασιτική παραοικονομία ανθεί, η εργατική τάξη παραγκωνίζεται από νόμιμους και παράνομους μετανάστες προς συμφέρον τελικώς των ελίτ, η μικρομεσαία και μέρος της μεσαίας τάξης εξαφανίζονται από το επελαύνον παγκοσμιοποιημένο κεφάλαιο, η αγροτική τάξη κάθε χρόνο μετράει λιγότερα μέλη και πέραν όλων αυτών, αποδυναμώνονται ή χάνονται οριστικώς συνδικαλιστικά, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά κεκτημένα.

Η κριτική που ασκούμε δεν είναι αποκομμένη από την γειτονιά των Βαλκανίων και από το παγκοσμιοποιημένο μονοπολικό οικονομικό, πολιτικό και στρατιωτικό περιβάλλον. Αντιμετωπίζουμε την Παγκοσμιοποίηση και την Νέα Τάξη Πραγμάτων ως τους ολετήρες που συνθλίβουν έθνη, λαούς, πολιτισμούς, κοινωνικούς ιστούς και έν τέλει το ίδιο το άτομο. Θεωρούμε τις ΗΠΑ και τους ανά χώρα λακέδες τους προωθητές και συνάμα ενσάρκωτές των «ιδεωδών» του πολυπολιτισμού και της Παγκοσμιοποίησης και αντιμετωπίζουμε την Ευρωπαϊκή Ένωση ως μία ανεπαρκή απάντηση στις ΗΠΑ αφενός, κακέκτυπο αυτών αφετέρου.

Μαζί με τα «αγαθά» του νεοφιλελευθερισμού και της Παγκοσμιοποίησης, απολαμβάνουμε χιόνια τον Ιούλιο και ηλιόλουστες, ζεστές ημέρες τον Δεκέμβριο! Η οικολογική ανισορροπία, ίσως και καταστροφή, είναι πλέον μία αναμφισβήτητη πραγματικότητα. Οι επιπτώσεις στο οικοσύστημα, την ζωή των ανθρώπων και την οικονομία κάθε χώρας είναι ήδη υπολογίσιμες, μακροπρόθεσμα δε μη αναστρέψιμες.

Σε μία λουπόν πατρίδα όπου ο πολιτικός λόγος έχει χάσει την ουσία του, η πνευματική ηγεσία απλώς πιθηκίζει το παρελθόν ή μιμείται τα ιδεολογικά πρότυπα των παγκοσμιοποιητών, και ο λαός στενάζει στις πίστεις ή αποχαυνώνεται στα reality της δυστυχίας μας, σε έναν κόσμο πολύχρωμο και πολύβουο, ουσιαστικά δε σε μία έρημη χώρα, τηρούμε στάση μακριά από πολιτικές και ιδεολογικές αγκυλώσεις και ελπίζουμε σε μία διαλεκτική μεταξύ και ετεροκλίτων ομάδων, οι οποίες αντιτίθενται στην επερχόμενη κιοριοποίηση του ανθρώπου, των λαών και της φύσης.

Ακόμη και με συντρίμια μπορούμε να στυλώσουμε τα ερείπιά μας!

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	Διότι δεν συνεμορφώθην	<i>Parsifal</i>	σελ. 1
2	Περί πολιτισμού και Μ.Ανατολής	<i>Ρωμανός</i>	σελ. 3
3	Σκωπτικόν και συνάμα σοβαρόν	<i>Ρωμανός</i>	σελ. 5
4	Αλβανική διανόηση	<i>Λόεγκριν</i>	σελ.6
5	Χουλιγκανισμός, Υπερβολές	<i>Μιχαήλ</i>	σελ 7
6	Μακεδονία (για να μην τρελλαθούμε)	<i>Parsifal</i>	σελ. 9
7	Μιχαλάκη, είσαι τρέλλα!	<i>Ρωμανός</i>	σελ.14
8	Αντιρατσισμός και μεγάλες επιχειρήσεις	<i>Ν. Τσόμσκι</i>	σελ.16
9	Οικονομικισμός	<i>Α. Ντούγκιν</i>	σελ.18
10	Περί του Ισλάμ	<i>Ι. Έβολα</i>	σελ. 23
11	Φιλοσοφία της ζωής	<i>Ι. Συκουτρή</i>	σελ. 26
12	Το μονοπάτι	<i>Μ. Χάιντεγκερ</i>	σελ. 31
13	Η εποχή των δικτύων	<i>Α.Ν. Μπενουά</i>	σελ. 33
14	Λορέντζος Μαβίλης, αφιέρωμα	<i>Δέσπω Λιάκου</i>	σελ. 35
15	Βασίλης Πολεδόυρης, αφιέρωμα	<i>Ανακρέων</i>	σελ. 44
16	Οι γονείς του έθνους	<i>Ν. Βεργίδης</i>	σελ. 48
17	Η έρημη χώρα	<i>Ομιχλοβάτης</i>	σελ. 50

ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΣΥΝΕΜΟΡΦΩΘΗΝ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ

υπό Parsifal

Η κατανόηση του παρόντος προϋποθέτει την διερεύνηση των αιτιών του παρελθόντος. Το 1204 η πρωτεύουσα του Ελληνισμού πέφτει στα χέρια των φράγκων σταυροφόρων. Μια απίστευτη εποποιία Εθνικής Αντίστασης ξεκινά που κρατά μέχρι σήμερα. Για 802 χρόνια το Ελληνικό Έθνος αρνείται να συμμορφωθεί προς τας υποδείξεις. Ναι, μόνο το Ελληνικό Έθνος. Μόνο αυτό για τόσο πολύ.

Η αυθαιρεσία των δυνατών της Γης τοσάκις τηκε πάνω στο γενετικό υλικό των Ελλήνων. Όχι όμως εύκολα, όχι αναίμακτα. Τέλος πάντων όμως έμενε η μαγιά. Υπήρχε άλλωστε η πληθυσμιακή δυνατότητα.

Τα γεγονότα του 20^{ου} αιώνα ανέτρεψαν την κατάσταση. Μακεδονικός αγώνας και λουτρό αίματος του Βορείου Ελληνισμού, Βαλκανικοί πόλεμοι και Α' ΠΠ, ο όλεθρος της Μικρασιατικής καταστροφής, ο Β' ΠΠ και η κατάρα της φυλής που ακολούθησε, μετανάστευση, Κορέα, Κύπρος. Ο Ελληνισμός δεν μπόρεσε να σηκώσει το βαρύ φορτίο θανάτου. Οι απόγονοι των δοσιλόγων, των προσκυνημένων, των ηττοπαθών ανατρέπουν την ισορροπία και βαρβαίνουν σήμερα την ζυγαριά προς το μέρος τους. Ο Λαός δεν είναι πλέον μια συνεκτική κοινωνική έννοια. Είναι ένα άθροισμα οφειλών στις τράπεζες. Έτσι είναι πολύ πιθανόν να μην μπορέσει να υπερβεί τις προκλήσεις που έρχονται.

Αυτό δεν ισχύει για όλους. Η μαγιά υπάρχει ακόμα. Στις λαοσυνάξεις, στις διαδηλώσεις για την Σερβία, στις γιορτές των εθνικών ομάδων. Παιδιά με καθαρά πρόσωπα, που κάτι νιώθουν αλλά δεν ξέρουν που να στραφούν. Μεγαλύτεροι που δικαιώνονται και συνεχίζουν. Ηλικιωμένοι που χαμογελούν με νόημα. Κι αν οι καλύτεροι σκοτώθηκαν και δεν έκαναν παιδιά, κι αν είμαστε λίγοι ... υπάρχουμε ακόμα. Λόγω κάποιων γονιδίων που δεν τα ανακάλυψαν στα στρατιωτικοϊατρικά εργαστήρια της Παγκοσμιοποίησης; Λόγω του κλίματος; Να θέλει λέτε ο Θεός να κρατάει λίγους, έτσι απλώς γιατί χωρίς Έλληνες δεν μπορεί να υπάρξει Σύμπαν; - και τί θα έκανε μετά μόνος του.

Μια φούντωση αντίδρασης γεμίζει τα στήθια αρκετών πλέον σήμερα. Όλων αυτών που αρνούνται να συμμορφωθούν προς τας υποδείξεις. Μια ιερή αγανάκτηση για τον οχετό της καθημερινότητας. Μια οργή για το στημένο σκηνικό που μας έβαλαν να παίζουμε.

Έχουν γνώση όμως οι παγκόσμιοι εξουσιαστές. Χτύπησαν γλώσσα και θρησκεία. Χτύπησαν ιδέες και αξίες. Κι αν κάποιος προ-

σπαθήσει να γλιτώσει από το internet, τα reality, τα ναρκωτικά και να βρει έναν διαφορετικό δρόμο, τότε κοράκια πωλητές βιβλίων (κατ' όνομα) ορμούν με σκοπό την εγκεφαλική και ψυχική αλλοίωση. Να σκοτώσουν και αυτοί το κομμάτι υγείας που μας απομένει. Χοντρό το παιχνίδι, πολλά τα λεφτά. Ο Δυτικός πολιτισμός δεν βολεύει. Όσο κι αν διαστρεβλώθηκε και διαστρεβλώνεται, ο πυρήνας του είναι ελληνικός. Δεν βολεύει. Πρέπει να γίνει Παγκόσμιος. Να σταματήσει να έχει "αγκυλώσεις".

Και η Αριστερά επίσης. Έχει ελληνικές ρίζες. Πως θα μπορούσε άλλωστε να ισχύει το αντίθετο αφού η πολιτική εδώ γεννήθηκε, αναπτύχθηκε, ολοκληρώθηκε και μεγαλούργησε. Πρέπει να κοπούν οι ρίζες με την ριζοσπαστική (έξαλλη κατ' άλλους) Δημοκρατία του Περικλή και του Εφιάλτη, με τη λαϊκή κοινότητα της Σπάρτης όπως αυτή εφαρμόστηκε πολιτικά με τους εφόρους, τον Άγι και τον Κλεομένη, την ένοπλη συνέλευση των Μακεδόνων που εξέλεγε τον βασιλιά, τους Γράκχους και τους Δημάρχους της Ρώμης. Στην αριστερά αυτή υπήρχαν αξίες, συγκρούσεις, αγώνας. Δεν ήταν ροζ, δεν έμπαινε σε σαλόνια. Δεν βολεύει σήμερα. Να την αλλάξουμε. Το πρόγραμμα των "αριστερών" κομμάτων ανακοινώνεται πλέον στα βιομηχανικά επιμελητήρια, η εργατική νομοθεσία σε ξένες πρεσβείες και οι συζητήσεις των προσχεδίων στα καφενεία των σαπιοκοιλιών του Κολωνακίου.

Μήπως αφήσαν τον εθνικισμό - πατριωτισμό (οι έννοιες των δύο λέξεων αποτελούν ταυτότητα); Τι μίσος όταν αυτές έχουν το κυριολεκτικό τους νόημα όπως αυτό διαμορφώθηκε πολιτικά στην Ελλάδα. Κανένα πρόβλημα όμως με την 4^η Ιουλίου. Αυτοί που δηλώνουν διεθνιστές όταν βρίσκονται εκτός των τειχών της αμερικανικής πρεσβείας, μεταμφιέζονται εκείνη την ημέρα σε πατριώτες (όχι της πατρίδας τους βέβαια) και περνάν την πύλη (της πρεσβείας βέβαια). Κι αυτό γιατί όλοι οι πατριωτισμοί δεν είναι ίδιοι. Κάποιοι είναι καλοί. Ναι ναι, ο αλβανικός είναι καλός. Ο τουρκικός ακόμα καλύτερος. Βοηθάει στην ανάπτυξη των διμερών σχέσεων και στην ανοικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο λαών. Ο Ελληνικός όμως; Αυτός που συνδέεται μόνο με την υπεράσπιση ιδεών, αξιών και πολιτισμού και ποτέ μα ποτέ με εγκλήματα; Εξαιρετικά αντιπαθητικοί οι: Περικλής, Λεωνίδας, Μέγας Αλέξανδρος, Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, Ελευθέριος Βενιζέλος, Τάσος Παπαδόπουλος. Αυτοί και χιλιάδες άλλοι Έλληνες εθνικιστές (πατριώτες; εκφραστές του λαού τους; διαλέξτε)

υπερασπίστηκαν εν όπλοις τα παραπάνω. Γι' αυτό οι τελευταίοι εναπομείναντες νοήμονες όλου του κόσμου στρέφονται προς όσους από αυτούς έχουν μάθει, χρησιμοποιώντας τους ως ψυχοτρόπα φάρμακα στήριξης του ψυχικού τους κόσμου. Άφταστα παραδείγματα, λαμπερά ονόματα, τιτάνες ήθους και θάρρους κοσμούν την παγκόσμια ιστορία, προμηθείς του φωτεινού ελληνικού Κόσμου. Όχι όμως για τους ντόπιους υβριστές τους που στρέφονται προς τους ναζιστές της Αγκυρας.

Έτσι στήσαν δύο άλλα παραμάγαζα (πλην των δύο μεγάλων μαγαζιών). Εκτονώνουν πολιτικά μερίδα του αγωνιούντος κόσμου καλύπτοντας ένα τμήμα (αυτό για το οποίο πήραν εντολή) της πολιτικής διάταξης. Εύκολα όμως κανείς μπορεί να κατανοήσει τον ρόλο τους. Οι απόψεις τους, πλην του πολιτικού χώρου τον οποίο καλύπτουν, βολεύουν το καθεστώς της νέας τάξης. Έτσι για παράδειγμα: είμαστε αριστεροί και υπερασπιζόμαστε τα συμφέροντα της εργατικής τάξης αλλά είμαστε ταυτόχρονα υπέρ της εισροής εκατομμυρίων λαθρομεταναστών και υπέρ του σχεδίου Ανάν. Ή: είμαστε πατριώτες αλλά ταυτόχρονα είμαστε υπέρ του ξεπουλήματος της Παιδείας στους συγκεκριμένους δύο, τα ονόματα των οποίων ανακοινώθηκαν και στην Βουλή. Έτσι τα δύο παραμάγαζα λειτουργούν *συμπληρωματικά* και φτιάχνουν ένα κανονικό μαγαζί. Αυτός ο ρόλος τους και συγχαρητήρια.

Διότι δεν συνεμορφώθην προς τας υποδείξεις.

Που να στραφούν λοιπόν αυτοί που δεν συμμορφώνονται; Η απάντηση είναι ότι δεν χρειάζεται να στραφούν πουθενά, τουλάχιστον όσο ισχύει η σημερινή κατάσταση. Αν κάποιος δεν δέχονται αυτήν την απάντηση τότε χρησιμοποιούν το ερώτημα ως άλλοθι απλώς για να μην κάνουν τίποτα. Εντάξει αυτοί, οι υπόλοιποι; Αυτοί πάλι πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι είναι οι σημερινοί φορείς της ιστορίας του έθνους τους αλλά και συνεχιστές της διαρκούς Εθνικής Αντίστασης των 800 χρόνων. Απαιτούνται τα δύο βασικά χαρακτηριστικά αντιμετώπισης δύσκολων καταστάσεων, μεγάλα ψυχικά αποθέματα και το "ειρωνικό" χαμόγελο. Ένα χαμόγελο, προϊόν αυτοσυνειδησίας, χαμόγελο δύναμης και αγώνα. Ειρωνικό τόσο όσο χρειάζεται για να τσακιστούν πάνω του οι δυνάμεις των

εξουσιαστών. Μέχρι να τσακιστεί και ο φορέας του ... και να γράψει έτσι ιστορία. Όσο κι αν φαίνεται περίεργο, ιστορία γράφεται και σήμερα. Εκεί που ήταν να τελειώσει, ξανάρχισε. Που να την αφήσουν ήσυχη, τόσοι "αντιδραστικοί". Αγαπητέ συμπάσχοντα, ακόμα κι αν διάλεξες τον μοναχικό δρόμο, μπορείς να βοηθήσεις σε μετερίζια άλλων που αντιδρούν σε συλλογικό επίπεδο. Αυτό είναι επιβεβλημένη υποχρέωση ακόμα κι αν υπάρχουν επιμέρους διαφωνίες. Μικρές εκπτώσεις εναντίον της επέλασης του Κτήνους είναι επιβεβλημένες. Κρατώντας γαλανόλευκες (του Πολιτισμού) ή βυζαντινές (του Ανθρωπισμού) ή κόκκινες (της Κοινωνικής Δικαιοσύνης) σημαίες. Δίπλα σε ανθρώπους με καθαρά πρόσωπα.

Οι τελευταίοι Ρομαντικοί μιας όμορφης περιπέτειας πολιτισμού και αξιών 4.000 ετών;

Ή η μαγιά;

Μερικές χιλιάδες πραγματικών (κι όχι αναρχικών αντικοινωνικών αποβρασμάτων) απροσάρμοστων μπορούν να αλλάξουν την προδιαγεγραμμένη πορεία πριν τα νεοταξίτικα ιατρικά εργαστήρια ξαμολήσουν τα κλωνοποιημένα τέρατα; Δε σε νοιάζει η απάντηση. Έτσι κι αλλιώς κάνεις πάντα αυτό που «πρέπει». Κι αν ο Έλληνας πάψει να υπάρχει, θα έχουμε πάρει την εκδίκησή μας. Να δούμε τότε ο Θεός με ποιόν θα κάνει παρέα.

Μα μέχρι τότε, γραφικές και απροσάρμοστε, εσύ που αρνείσαι να μπεις «μέσα στην νύχτα των άλλων», εσύ που επιστρέφεις στην "πλατωνική" σπηλιά μεταφέροντας την δάδα του Πολιτισμού και ξέροντας τους κινδύνους της πράξης σου αυτής, πρέπει να αντέχεις στο βάρος της δάδας. Πρέπει να ανάψεις κι άλλες και να τις δώσεις και σε άλλους, νέους απροσάρμοστους. Αυτή είναι η αποστολή σου.

Κι αν δεν αντέχεις, κι αν πας να σπάσεις, σκέψου "εκείνους" και πάρε δύναμη.

Τους ανώνυμους προγόνους των οποίων το DNA κουβαλάς σε ακριβές αντίγραφο. Και σε αυτούς που δυσανασχετούν στο φως της δάδας σου, τους κουρασμένους και τους εφήμερους, αυτούς με το στρεβλό γενετικό υλικό, τους παχύσαρκους με τα σβησμένα μάτια...

φτυστός το "ειρωνικό χαμόγελο" στα μούτρα και φύγε.

Μην καθυστερείς πιο πολύ. Σε περιμένει η Ιστορία, η μεγάλη ερωμένη αυτών που ΖΟΥΝ.

Περί ανθρωπισμού και Μέσης Ανατολής

υπό Ρωμανού

Εκτελέστηκε δι' απαγχονισμού ο ηγέτης του Ιράκ Σαντάμ Χουσεϊν τα ξημερώματα του Σαββάτου 30 Ιανουαρίου 2006 υπό άθλιες συνθήκες. Η εκτέλεση αυτή μας φανερώνει αφενός ότι οι υστερικές κατά καιρούς κραυγές περί νομικού πολιτισμού, Ευρωπαϊκής Ενώσεως των ανθρωπινων δικαιωμάτων και περί αξιοπρέπειας του ανθρώπου περιορίζονται σε δουλεμπόρους, σε βιαστές, παιδεραστές και σε εμπόρους ναρκωτικών και προφανώς δεν ισχύουν σε όσους σηκώνουν κεφάλι στον αμερικανικό και τον σιωνιστικό ιμπεριαλισμό – τα παραδείγματα υποκρισίας απέναντι στην κατοχή της Παλαιστίνης, στην εισβολή εναντίον του Λιβάνου και η κινητοποίηση της διεθνούς κοινότητας εναντίον του Ιράν με αφορμή το πυρηνικό του πρόγραμμα είναι πολύ πρόσφατα – αφετέρου ότι ο κανιβαλισμός των ανά το παγκόσμιο χωριό ΜΜΕ είναι απεριγράφτος και μάλλον απερίοριτος. Όσο δε για την αμερικανική αντίδραση, παραμένει απολαυστική.

Αντιγράφουμε, λοιπόν, από το REUTERS την Πέμπτη 3 Ιανουαρίου 2007.

«Νομίζω ότι το πλέον σημαντικό πράγμα είναι να συνειδητοποιήσουμε ότι ο Σαντάμ Χουσεϊν εκτελέστηκε μετά από μία μακρά δίκη, μία μακρά και δημόσια δίκη σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.[...] Είναι αξιοσημείωτο, διότι φαίνεται να υπάρχει πολύ ενδιαφέρον για τα δύο τελευταία λεπτά της ζωής του Σαντάμ Χουσεϊν και λιγότερο για τα 69 (χρόνια) στα οποία δολοφόνησε εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπων, για τον λόγον αυτόν εκτελέστηκε.[...] Η αμερικανική κυβέρνηση έκανε γνωστές στην ιρακινή κυβέρ-

νηση τις σκέψεις της πάνω στο θέμα αυτό(ΣΤΜ: εννοεί της εκτέλεσης). Η ιρακινή κυβέρνηση τις έλαβε υπ' όψιν της και προχώρησε όπως εκείνη θεώρησε σωστό. Ο Πρόεδρος γνώριζε ποια ήταν τα σχέδια της ιρακινής κυβέρνησης την ημέρα που έλαβε χώρα η εκτέλεση.», είπε ο εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου Tony Snow. Η αυτοσυνείδηση και η υποκρισία σε όλο του το μεγαλείο.

Οι ΗΠΑ, ωστόσο, δεν φαίνονται διατεθειμένες να σταματήσουν στο Ιράκ. Μολονότι η δυσάρεσκεια για τους χειρισμούς της κυβερνήσεως του Μπούς αποτυπώθηκε στο αποτέλεσμα των ενδιάμεσων εκλογών, η αμερικανική πολεμική αεροπορία βομβάρδισε βοσκούς στην Σομαλία, οι οποίοι είχαν ανάψει μεγάλες φωτιές την νύχτα, για να απομακρύνουν....τα κουνούπια, ενώ παράλληλα πληθαίνουν τα σενάρια περί κτυπήματος εναντίον του Ιράν, μολονότι η Ε.Ε. έχει εκφράσει την επιθυμία της για την διπλωματική λύση των διαπραγματεύσεων και η Ινδία αναγνώρισε ρητά το δικαίωμα του Ιράν στην πυρηνική ενέργεια για ειρηνικούς σκοπούς, καθώς κοιτάζει προς τις διαπραγματεύσεις με το Ιράν και με το Πακιστάν για τον αγωγό φυσικού αερίου. Ο Μπούς, λοιπόν, παραμερίζει για ακόμη μία φορά την διεθνή κοινότητα, την Ε.Ε. και την λογική! Στην ομιλία του προς τον αμερικανικό λαό κατηγόρησε ευθέως το Ιράν και την Συρία ότι αναλαμβάνουν ξεκάθαρη δράση εναντίον των στρατευμάτων των ΗΠΑ στο Ιράν και ότι προσφέρουν βοήθεια και μεταφορικά μέσα σε αντάρτες. Ενδεχόμενο κτύπημα στο Ιράν θα αποσταθεροποιήσει περισσότερο την ευρύτερη περιοχή τα Μέσης Ανατολής, αλλά θα συνεπιφέρει διεθνή αναταραχή, λαμβανομένης υπ' όψιν αφενός της δυναμικής, εξοπλισμού, αριθμού και εκπαίδευσης του ιρακινού στρατού, αφετέρου της ευκολίας των ισλαμιστών στην επίτευξη μαζικών τρομοκρατικών κτυπημάτων σε ευρωπαϊκές και σε ασιατικές χώρες.

Στο Ιράκ αριθμός των νεκρών διαρκώς αυξάνεται και ο βίαιος θάνατος αποτελεί πλέον σύνηθες καθημερινό φαινόμενο, το Μπάσθ κάλεσε όλους του ιρακινούς σε αντίσταση εναντίον των Αμερικανών δίχως να στρέφονται εναντίον Ιρακινών, οι σιίτες ετοιμάζονται για κατά μέτωπον επίθεση με τους Αμερικανούς, καθώς ο «πρόεδρος» του Ιράκ Αλ-Μαλίκι χρειάζεται τις τριάντα κοινοβουλευτικές έδρες, που ελέγχει

ο σιίτης κληρικός και ηγέτης ενόπλων σιιτών Μουκτάντα Αλ Σάντρ (Muqtada Al-Sadr), τον οποίον προειδοποίησε ότι εάν δεν παραδώσουν οι άντρες του τα όπλα τους, θα αντιμετωπίσουν τις αμερικανικές και τις «ιρακινές» δυνάμεις, ενώ αβέβαιες είναι οι πληροφορίες για τα τεκταινόμενα στο Αφγανιστάν. Εκτός, όμως, του σεναρίου της αμερικανικής επιθέσεως στο Ιράν, έχει αρχίσει να συζητάται στο μαστιζόμενο από πολιτικά σκάνδαλα Ισραήλ σοβαρό το ενδεχόμενο αναλήψεως στρατιωτικής και μάλιστα μονομερούς δράσεως κατά της Περσίας. Στην ετήσια στρατηγική μελέτη του, την οποίαν έδωσε στο τέλος του 2006 το Ινστιτούτο Μελετών Εθνικής Ασφαλείας του Πανεπιστημίου του Τελ Αβίβ, υπάρχει η ακόλουθη προειδοποίηση: «Ο χρόνος δουλεύει υπέρ του Ιράν και εάν δεν ληφθεί στρατιωτική δράση, η απόκτηση πυρηνικών όπλων από την χώρα αυτήν είναι ζήτημα χρόνου». Το σκεπτικό του Ισραήλ είναι προφανές: ουδείς άλλος κατέχει πυρηνικά όπλα στην Μέση Ανατολή πλην ημών. Και ας κατηγορείται ο πρόεδρος μας για βιασμό....

Πηγές: Associated Press, Haaretz, Al Jazeera, The Independent, Jaffee Center for Strategic Studies

Κ.Καρυωτάκης

Εις το άγαλμα της Ελευθερίας
(Ελεγεία και Σάτιρες, 1927)

*Λευτεριά, Λευτεριά σχίζει, δαγκάνει
τους ουρανούς το στέμμα σου. Το φως σου,
χωρίς να καίει, τυφλώνει το λαό σου.*

*Πεταλούδες χρυσές οι Αμερικάνοι,
λογαριάζουν, πόσα δολάρια κάνει
σήμερα το υπερούσιο μέταλλό σου.*

*Λευτεριά, Λευτεριά, θα σ' αγοράσουν
έμποροι και κονσόρτια κι εβραίοι.
Είναι πολλά του αιώνας μας τα χρέη,*

*πολλές οι αμαρτίες, που θα διαβάσουν
οι γενεές, όταν σε παρομοιάσουν
με το πορτραίτο του Dorian Gray.*

*Λευτεριά, Λευτεριά, σε νοσταλγούνε,
μακρινά δάση, ρημαγμένοι κήποι,
όσοι άνθρωποι προσδέχονται τη λύπη
σαν έπαθλο του αγώνος, και μοχθούνε,
και τη ζωή τους εξακολουθούνε,
νεκροί που η καθιέρωσις του λείπει.*

Οι περισσότεροι θα έχετε ενημερωθεί για τα άρτια δομημένο, εξαιρετικά ακριβές και επιστημονικά τεκμηριωμένο σχολικό βιβλίο της ιστορίας της ΣΤ' δημοτικού. Είναι τόσο ιστορικά συνεπές, ώστε επιτέλους ξεδιάλυνε το μεγάλο μυστήριο που ταλαιπώρησε γενιές ιστορικών, πολιτικών και πολιτών στην Ελλάδα: πως και άδειασε ξαφνικά η Σμύρνη από Έλληνες; Η απάντηση δίδεται στους αναμφιβόλως διευρυμένης αντίληψης παχύσαρκους απογόνους της γενιάς του Πολυτεχνείου μέσα από τις σελίδες του προαναφερθέντος ποιοτικού πονήματος. Οι Έλληνες, λοιπόν, συνωστίσθηκαν στο λιμάνι της Σμύρνης! Αυτό ήταν όλο και όλο. Προφανώς βαρέθηκαν οι Έλληνες έπειτα από τόσους αιώνες διαμονής στην Μ.Ασία και ξαφνικά ένα ωραίο πρωί αποφάσισαν να πυρπολήσουν τις γειτονιές και τα χωριά τους και να φύγουν. Οι σφαγές στο γόνατο, η πυρπόληση των ελληνικών συνοικιών της πόλεως, οι καταστροφές ελληνικών περιουσιών, οι βιασμοί και ο ατιμασμός γυναικών και παιδιών ακόμα και μέσα σε εκκλησίες είναι προϊόντα ανεύθυνης, προκατειλημμένης ελληνοκεντρικής και τουρκοφοβικής αντιλήψεως που εξυπηρέτησε εδώ και δεκαετίες σχέδια σκοτεινών κύκλων εντός και εκτός της Ελλάδος, οι οποίοι προφανώς ουδέποτε αντελήφθησαν και μάλλον δεν πρόκειται να κατανοήσουν ποτέ την πολιτική οξυδέρκεια, τον οικουμενικό ανθρωπισμό και τον φλειρηνικό τακτικισμό του αειμνήστου Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ.

Οι δε Πόντιοι είναι δημιούργημα της ιμπεριαλιστικής ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, όπως και η γενοκτονία τους, για να αποσπάσουν οι Έλληνες μεγαλοαστοί τα προαιώνια τουρκικά εδάφη του Πόντου και της Μικράς Ασίας. Το 1940 απομακρύναμε τους Ιταλούς από τα σύνορά μας ως απάντηση στο τελεσίγραφό τους, αλλά δεν ήμασταν και τόσο δημοκράτες, ώστε να αφήσουμε τους Βορειοηπειρώτες στο έλεος των Αλβανών και των Ιταλών και ως γνήσιοι φασίστες απελευθερώσαμε την Β. Ήπειρο. Εάν πάμε και λίγο παλαιότερα, θα διαπιστώσουμε πως η Ινσταμπούλ, παρόλο που πιο παλιά αλώθηκε από τους Λατίνους ως **Κωνσταντινούπολη**, κατελήφθη από τους από τους Τούρκους, οι οποίοι αμέσως μετά την κατάληψη αυτομάτως μεταλλάχθηκαν σε Οθωμανούς, απογείωσαν τον βυζαντινό πολιτισμό σε ύψη δυσθεώρητα και δημιούργησαν μία από τις πιο πολιτισμένες αυτοκρατορίες που γνώρισε ποτέ ο άνθρωπος. Υπήρξαν και κάποιοι αιμοσταγείς, φιλοπόλεμοι

γραφικοί με φουστανέλες, μουστάκες (tres banal...) και σπαθιά που μέσα στην απέραντη αχαριστία που διακρίνει το μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους σχηματισθέν ελληνικό έθνος επαναστατούσαν διαρκώς, με αποκορύφωμα το 1821. Τότε κέρδισαν μερικές νίκες, αλλά κάποιες δεν ήταν ανθρωπιστικές, όπως αυτή της αλώσεως της Τριπολιτσάς. Ας μην μιλήσουμε για αυτόν που αρνήθηκε να υποχωρήσει και έμεινε να πολεμήσει εναντίον αριθμητικά υπέρτερου αντιπάλου. Βεβαίως την πάτησε, διότι μαχόμενος βαρβαρικάς έπεσε σε μία σούβλα της γειτονικής ταβέρνας και Αλλά νομίζουμε ως πολυπράγμονες φωστήρες που τα γραφεία μας κοσμούνται από τίτλους μεταπτυχιακών και διδακτορικών πανεπιστημίων της Εσπέρας, ότι για τους υπέροχους γόνους κάποιων άξεστων και αμόρφωτων ιθαγενών του κράτους «Ελλάς», ότι καλύτερο παράδειγμα ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, υπεράσπισης της ελευθερίας, γενναιότητας και ανδρισμού (σεξιστικός δάκτυλος) αποτελεί ο Ρουβάς με την κομψή εκείνη μαύρη φούστα, ο ντράμμερ της Αννούλας (μία είναι η Βίση), ο χ σκυλολαϊκοπόπ τραγουδιστής και ο ψ μοντέλλος παρά ο ακατανόμαστος και ανυπαρκτος **Αθανάσιος Διάκος, ο ανοποχώρητος, ο πείσμων, ο θαρραλέος και στον μαρτυρικό και ατιμωτικό θάνατο Έλληνας. Για να μην μιλήσουμε με λεπτομέρειες για εκείνες τις παλαβές στο Σούλι που αντί να το απολαύσουν, το απέφυγαν....**

Και μπορεί ο γράφων του παρόντος να καυτηριάζει την υποταγή στους νεοταξικούς σχεδιασμούς προς αφελληνισμό και παντελή αποβλάκωση των Ελλήνων, επισημαίνεται, ωστόσο, ότι τα πράγματα πηγαίνουν από το κακό στο χειρότερο. Το ότι συνεγράφη ένα τέτοιο σχολικό βιβλίο δεν πρέπει ουδόλως να μας εκπλήσσει, τουναντίον μάλιστα οφείλουμε να προετοιμάσουμε τους εαυτούς μας για παρόμοιες παγκοσμιοποιητικές κινήσεις στο μέλλον. Οι αντιδράσεις, όμως, από τον πολιτικό κόσμο, τους διανοούμενους, τις εφημερίδες, τις φοιτητικές παρατάξεις, τους συνδικαλιστές των δασκάλων, των γονέων και των απλών λοιπών πολιτών, πλην ορισμένων εξαιρέσεων, στους κατάφωρους λιθοβολισμούς της αλήθειας και στην κακόβουλη υποβάθμιση της αξίας ιστορικών προσωπικοτήτων του λαού μας ήταν ανύπαρκτες. Στηρίξτε, λοιπόν, την πρωτοβουλία του ηλεκτρονικού περιοδικού «**Αντίβαρο**», ανατρέξτε στην ιστοσελίδα του www.antibaro.gr και υπογράψτε για το αίτημα απόσυρσης του εν λόγω βιβλίου!!!

Αλβανική διανόηση

υπό Λόεγκριν

Ο Ισμαήλ Κανταρέ είναι για τους Αλβανούς ο εθνικός εν ζωή συγγραφέας τους και παρεχώρησε συνέντευξη στον δημοσιογράφο της «Ελευθεροτυπίας» κ.Καλαμαρά Βασίλη, στην εκδήλωση που διοργανώθηκε για την παρουσίαση δύο βιβλίων του στη Στοά του Βιβλίου, το βράδυ της Δευτέρας. Εκεί τον υποδέχθηκαν με τιμές αρχηγού κράτους, παρόντος του Αλβανού πρέσβη και του δημάρχου Αθηναίων Νικήτα Κακλαμάνη, πλήθος αλβανών. Ακολουθεί ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον απόσπασμα από την συνέντευξή του, το οποίο αφιερώνεται εξαιρετικά στους πατριώτες που στήριξαν και ψήφισαν τον νύν Δήμαρχο Αθηναίων κ. Κακλαμάνη Νικήτα.

Ποιο είναι το σχόλιό σας για τη Μεγάλη Αλβανία;

«Αυτή η ιδέα διακινείται σ' έναν κλειστό εθνικιστικό κύκλο. Οι Αλβανοί έχουν προσδοκίες, όπως όλα τα έθνη».

- Ποια είναι η θέση σας στο θέμα του Κοσόβου;

«Το Κόσοβο πρέπει να ανεξαρτητοποιηθεί. Να δημιουργηθεί ένα δεύτερο αλβανικό κράτος στα Βαλκάνια, το οποίο να γίνει μέλος του ΟΗΕ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

- Και για τους Αλβανούς των Σκοπίων;

«Αποτελούν μέρος της Μακεδονίας. Αγωνίστηκαν για τα δικαιώματά τους ως ένα έθνος».

- Το αεροδρόμιο των Σκοπίων μετονομάστηκε σε «Αλέξανδρος ο Μέγας». Παλιά είχατε διατυπώσει την άποψη ότι οι Σκοπιανοί είναι Σλάβοι.

«Δεν είναι και τόσο τραγικό, μπορούμε να γελάσουμε. Πόσοι δρόμοι σ' όλο τον κόσμο έχουν αρχαιοελληνικά ονόματα; Αλλά τι τα θέλετε, τα πράγματα στα Βαλκάνια είναι τραγελαφικά».

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ - 25/01/2007

Παρατηρήσεις που θα μπορούσε να κάνει κάποιος με τον μέσον όρο νοημοσύνης και με μία αντικειμενική ενημέρωση επί των τεκταινομένων είναι ότι:

α) Η Μεγάλη Αλβανία αποτελεί σταθερό στόχο της αλβανικής εξωτερικής πολιτικής. Τα αλβανικά σχολικά βιβλία διδάσκουν στα αλβανόπουλα ότι κατάγονται από τους Ιλλυριούς και γι' αυτόν τον λόγο έχουν δικαιώματα επί των εδαφών και των πληθυσμών της Ηπείρου και της Μακεδονίας, ότι ο Καστριώτης ήταν αλβανός, ότι οι Αρβανίτες είναι αλβανοί, ότι αλβανοί έκαναν την Επανάσταση του '21 και άλλα φαιδρά. Οι δε αλβανικές κυβερνήσεις σταθερά διεκδίκησαν και διεκδικούν εδάφη από τις γειτονικές χώρες, δικαιώματα αλβανικών μειονοτήτων και με θέρμη υποστηρίζουν την ανεξαρτησία του Κοσσυφοπεδίου, διότι θεωρούν την ανεξαρτησία του ως πρώτο βήμα για την μελλοντική προσάρτησή του στην Αλβανία. Ο κ. Κανταρέ, επομένως, είτε ψεύδεται είτε συλλαμβάνεται ανενημέρωτος και αδιάβαστος, παρόλο που θεωρείται εθνικός συγγραφέας των Αλβανών.

β) Πέραν του ότι ονομάζει ένα κράτος με όνομα μη επίσημο και μη αναγνωρισμένο από την πλειοψηφία της διεθνούς κοινότητας, δεν είναι συγκεκριμένος και στην διατύπωσή του **«Αγωνίστηκαν για τα δικαιώματά τους ως ένα έθνος»**. Ποιοι αγωνίστηκαν; Οι Σκοπιανοί μαζί με τους Αλβανούς ως «μακεδονικό έθνος»; Οι Αλβανοί ως «Μακεδόνες» ή ως Αλβανοί μόνοι τους; Τότε γιατί τα κατά καιρούς επεισόδια στο κρατίδιο των Σλάβων μεταξύ Σλάβων και Αλβανών;

γ) Όντως δεν είναι τραγικό η κλοπή ονομάτων, ιστορίας, ηρώων, μύθων και εδαφών για έναν Αλβανό. Εμπιστευτείτε τους σε θέματα κλοπών και πλιάτσικου. Αυτοί ξέρουν....

Αυτό το σύγχρονο φαινόμενο δεν είναι και τόσο σύγχρονο όσο νομίζουμε. Σαν πρώτο παράδειγμα θα αναφερθώ στις ομάδες του ιππόδρομου στο Βυζάντιο. Η φανατικότητα των οπαδών τους ξεπερνούσε κατά πολύ τη σημερινή που επιδεικνύουν οι οπαδοί των ποδοσφαιρικών(κυρίως)ομάδων.

Για να κατανοήσουμε καλύτερα το φαινόμενο της ταύτισης κάποιου με μια αθλητική ομάδα είναι αναγκαίο να ανατρέξουμε αρχικά στους ψυχολογικούς λόγους μιας τέτοιας ταύτισης. Η ταύτιση με κάποιους συντρόφους κάτω από έναν κοινό σκοπό μας βάζει αυτόματα σε μια ομάδα, ικανοποιώντας σε πρώτο επίπεδο τις κοινωνικές μας τάσεις. Αυτή η ομάδα πρεσβεύει κάποιες ιδέες, που είναι ή γίνονται και δικές μας. Ακόμη, εκπροσωπούμε μια γειτονιά, μια πόλη και μια χώρα στα παιχνίδια που παίζει η ομάδα μας, άρα υπερασπιζόμαστε ένα ιδανικό που είναι ανώτερο από εμάς, κατά κάποιο τρόπο. Η μονάδα γίνεται μέρος ενός συνόλου, ενός κοινού σκοπού.

Στο ποδόσφαιρο, αλλά και σε άλλα ανταγωνιστικά ομαδικά παιχνίδια, όπως το ράγκμπι, το αμερικάνικο ποδόσφαιρο, το χόκεϊ και λιγότερο το μπάσκετ, υπάρχει άφθονη ροή αδρεναλίνης κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού. Αυτά τα παιχνίδια είναι ίσως μια μικρή απομίμηση πολέμου, με τις διεκδικήσεις της μπάλας, το σκοράρισμα, τις χαμένες ευκαιρίες, τα συστήματα ανάπτυξης, τις σημειμένες φάσεις, ακόμη και με τα αντιαθλητικά χτυπήματα. Αδρεναλίνη που ρέει όχι μόνο στις φλέβες των παικτών, που είναι έτοιμοι αλλιώς επαγγελματίες, αλλά και των οπαδών. Οι οποίοι, επειδή δεν μπορούν να έχουν έλεγχο πάνω στην εξέλιξη του παιχνιδιού, αγωνιούν πολύ περισσότερο, καθώς διακυβεύονται τα ιδανικά τους ή η «αρρώστια» τους, όπως μερικοί λένε.

Αυτή η ροή αδρεναλίνης είναι κάτι σαν φυσικό ναρκωτικό, όπως οι ενδορφίνες ή η σεροτονίνη. Η ηδονή όμως που αισθάνεται ο οπαδός (και όχι ο φίλαθλος, που είναι αδόκιμος όρος, καθώς όσοι αγαπούν το άθλημα δεν πολυασχολούνται με ομάδες) ξεπερνιέται μόνο από την ηδονή της νίκης, ιδιαίτερα κατά μισητών αντιπάλων. Μισητοί αντίπαλοι οι οποίοι είναι πατροπαράδοτοι, συχνά κανείς δε μπορεί να θυμηθεί γιατί και πώς έγιναν αντίπαλοι. Πάρα πολλές φορές είναι μέσα από την ίδια την πόλη, οπότε ο πραγματικός λόγος είναι απλώς το ποιος είναι ο καλύτερος εκπρόσωπος της πόλης.

Και φτάνουμε σε ένα πραγματικά σύγχρονο φαινόμενο, αυτό της μεγάπολης. Κατά τη διάρ-

υπό Αντίχθωνος

κεια του 20ου αιώνα δημιουργήθηκαν πόλεις-τέρατα, αδιανόητες στο μέγεθος και την επιρροή για κάποιον που ζούσε σε προηγούμενους αιώνες. Το παράδειγμα της Αθήνας είναι χαρακτηριστικό, καθώς στην πρωτεύουσα ζει η μισή Ελλάδα, με ό,τι συνεπάγεται αυτό. Αλλά υπάρχουν παντού στον πλανήτη μεγάπολεις με δεκάδες εκατομμύρια κατοίκων, ενώ πολλές εκκολάπτονται, όπως στην Κίνα. Αν κάποιος αγαπάει την πόλη του, ένας από τους τρόπους για να ταυτιστεί μαζί της είναι μέσω των αθλητικών της ομάδων.

Μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις είναι και η μοναδική διέξοδος που μπορεί να έχει κάποιος. Δε θα ασχοληθώ με τους κοινωνικούς λόγους του χουλιγκανισμού, πολλοί περισσότεροι και καλύτεροι από μένα το έχουν ήδη κάνει. Αυτό που βλέπω εγώ είναι η επιρροή της μεγάπολης, η οποία μπορεί και να πλησιάζει την πόλη-κράτος της αρχαίας Ελλάδας. Όμως σε μερικές δεκαετίες ο μισός πληθυσμός του πλανήτη θα ζει σε πόλεις άνω του ενός εκατομμυρίου κατοίκων. Σκεφτείτε μόνο τις επιπτώσεις σε όλες τις πλευρές της ζωής των κατοίκων και ίσως δείτε πως οι πόλεις π.χ. που περιγράφονταν στο κόμικ «Δικαστής Ντρέντ» δεν είναι και τόσο μακριά. Σκεφτείτε το επίπεδο της ταύτισης που θα υπάρχει.

Ένα άλλο ερώτημα που υπάρχει όσον αφορά στο χουλιγκανισμό είναι γιατί η συντριπτική πλειοψηφία αυτών που παθιάζονται με τις ομάδες τους είναι άντρες. Πέρα από τα συνηθισμένα για την περίσσεια τεστοστερόνης κ.λ.π., κ.λ.π., εγώ θα προσθέσω κάτι που πιθανόν να υπάρχει στη γενετική μνήμη ή, αλλιώς, στο συλλογικό ασυνείδητο. Οι άντρες πρόγονοι ήταν αναγκασμένοι να κυνηγάνε σε ομάδες από την ίδια φυλή, σε ανταγωνισμό με ομάδες από γειτονικές φυλές. Όσο κι αν στη σύγχρονη εποχή η έννοια της φυλής μεγάλωσε με την καθιέρωση των σύγχρονων κρατών, το αρχέτυπο της σχετικά ολιγομελούς φυλής εξακολουθεί να ζει.

Όπως ζει και η ανάγκη για βία και αίμα, μια αναπαράσταση των οποίων βλέπουμε σε μερικά αθλήματα, όπως το ποδόσφαιρο. Σε άλλα, μάλιστα, όπως το ράγκμπι, το αμερικάνικο ποδόσφαιρο ή το χόκεϊ η βία είναι πραγματικότητα, συνηθισμένη, ενώ το αίμα δεν λείπει. Ίσως αυτή η ανάγκη να δει κάποιος αίμα (φυσικά όχι δικό του, κάτι τέτοιο θα ήταν επίπονο και πολύ προσωπικό) να είναι και αυτή κατάλοιπο των προγονικών μας μνημών. Ίσως όμως να είναι κάποιος τρόπος να ικανοποιηθούν σχετικά αναίμακτα και οικονομικά τα κτηνώδη ένστικτα μας. Ένας πιο ακριβός τρόπος είναι με τους

πολέμους που γίνονται, οι οποίοι σε κάποιο επίπεδο κάνουν ακριβώς αυτό.

Για κάποιον που θεωρεί τον εαυτό του χούλιγκαν, μια απλή αναπαράσταση βίας στο γήπεδο δεν είναι αρκετή. Θέλει να την ασκήσει στον αντίπαλο οπαδό, να τα σπάσει στην περιοχή του, να κάψει το γήπεδό του. Αν ταυτόχρονα κερδίσει και η ομάδα του, ακόμα καλύτερα. Αν μου επιτρέπεται μια παρομοίωση, θέλει να ανέβουν οι μετοχές του στο χρηματιστήριο των οπαδών, σε επίπεδο εθνικό, ηπειρωτικό, παγκόσμιο. Είναι ένας τρόπος για να ακουστεί η ομάδα του, η πόλη του, η χώρα του.

Στο τελευταίο Μουντιάλ, οι αρχές της Γερμανίας ενημέρωναν τους επισκέπτες πως σε μερικές περιοχές του Βερολίνου π.χ. καλό θα ήταν να μην πηγαίνουν. Αυτό γιατί ήταν πολύ πιθανό να δέχονταν επίθεση από Γερμανούς νεοναζί, οι οποίοι δε θέλουν ξένους στη χώρα τους. Δεν είναι καθόλου τυχαίο πως σε κάθε Μουντιάλ υ-

πάρχει παράλληλο Μουντιάλ των οπαδών, συχνά πολύ καλά οργανωμένο, με ραντεβού μέσω κινητών τηλεφώνων, κ.λ.π., κ.λ.π. Κάτι που γίνεται και σε εθνικό επίπεδο, όπως και σε πανευρωπαϊκό, όταν παίζονται τα παιχνίδια των ευρωπαϊκών κυπέλλων.

Ποια η ουσία θα ρωτήσεις και καλά θα κάνεις. Σειρά μου να ρωτήσω: αγαπάς κάποια ομάδα; Πήγες ποτέ στο γήπεδο σε κάποιο ντέρμπι να νοιώσεις την ταύτιση με την ομάδα; Να νοιώσεις το χειροπιαστό μίσος για την αντίπαλη ομάδα και ό,τι αυτή αντιπροσωπεύει; Είδες από κοντά τους αντίπαλους οπαδούς να θέλουν να σου κάνουν κακό; Θέλησες κι εσύ να τους κάνεις το ίδιο; Αν μου απάντησες αρνητικά στις ερωτήσεις μου, πώς θέλεις να σου εξηγήσω γραπτά ποια είναι η ουσία...

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΒΟΛΗΣ ΟΔΗΓΕΙ ΣΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ

Όπως είπε ο Κομφούκιος. Μια πολύ σοφή ρήση, στην οποία πιστεύω ακράδαντα. Με έχει βοηθήσει πολύ σε διάφορα στάδια της ζωής μου. Για την ακρίβεια, είναι στάση ζωής. Εγώ την ερμηνεύω σε πρώτο επίπεδο να μην κάνεις ό,τι κάνει το κοπάδι. Να καλλιεργείς με κάθε κόστος την ατομικότητά σου, να χαλυβδώνεις την απόλυτα ατομική σου προσωπικότητα. Αυτό δε σημαίνει να αποκοπείς από την κοινωνία και να γίνεις μοναχός, απλώς να μην υιοθετείς άκριτα ό,τι ακολουθούν οι υπόλοιποι. Είναι ολόκληρο trip, το ξέρω, αλλά μπορεί να σε πάει πολύ μακριά. Δε σου υπόσχομαι ότι θα πάει κάπου καλύτερα, απλά κάπου διαφορετικά από εκεί που είναι το κοπάδι.

Ας ξεκαθαρίσουμε επίσης πως η ρήση αυτή του Κομφούκιου δε σημαίνει πως πρέπει να αρχίσεις να επιδίδεσαι σε αντικοινωνικές ακρότητες προσπαθώντας να γίνεις σοφός. Μπορεί να σημαίνει π.χ. πως για να γίνεις σοφός χρειάζεται να λιώσεις στο διάβασμα. Και πάλι αυτό δε σημαίνει πως αν διαβάσεις πολλά βιβλία θα γίνεις καλύτερος. Ίσως όμως διαβάζοντας να συντελεστεί μια σταδιακή αλλαγή στην κοσμοθεωρία σου και την αντίληψη που έχεις για τη ζωή. Σίγουρα θα αλλάξεις, αλλά πολύ σημαντικό ρόλο παίζει η αφετηρία σου για το που θα καταλήξεις. Αν αρχίζεις με βάση τη μισανθρωπία, κανείς ποτέ δε θα σε κάνει να βρεις την πραγματική θέση σου στο σύμπαν.

Αν αγαπάς περισσότερο τα άκρα από ό,τι το μέσο όρο, έχεις αρκετά πλεονεκτήματα. Βλέπεις τα πράγματα διαφορετικά από ό,τι οι υπό

λοιποι, ίσως μπορείς να βλέπεις πλατύτερα και μακρύτερα. Μπορείς να δείχνεις στους υπόλοιπους πλευρές της πραγματικότητας που ποτέ δε σκέφτηκαν, έχεις τη δυνατότητα να τους διευρύνεις τους ορίζοντες. Με ένα εύστοχο σχόλιο ή παρατήρηση την κατάλληλη στιγμή σε έναν δεκτικό άνθρωπο, μπορείς κυριολεκτικά να του αλλάξεις τη ζωή. Μπορείς να τον κάνεις καλύτερο ή απλά διαφορετικό. Όταν είσαι των άκρων έχεις συνειδητοποιήσει ότι η μέση οδός δεν είναι απαραίτητα και η καλύτερη, κρίνοντας από τις πράξεις και τη ζωή γενικότερα αυτών που την ακολουθούν.

Σκέψου και αυτό: αν όλοι κάναμε ό,τι κάνει η πλειοψηφία, πως θα εξελισσόμασταν σαν είδος; Είναι γνωστό πως ένα μεγάλο μέρος των επιτευγμάτων της επιστήμης και των έργων της τέχνης προήλθε από ανθρώπους οι οποίοι σκέφτονταν και έπρατταν διαφορετικά από ό,τι οι υπόλοιποι σύγχρονοί τους. Αν όλοι μας σκεφτόμασταν και πράτταμε μαζικά, τι παραπάνω θα ήμασταν από μια άβουλη μάζα; Είναι επίσης γνωστό πως όλοι οι ιδρυτές των μεγάλων μονοθεϊστικών και όχι μόνο θρησκειών ήταν ακραίοι στις ιδέες και τις πράξεις τους. Δεν έχω τη διάθεση να υπερασπιστώ καμιά μορφή οργανωμένης και ελεγχόμενης θρησκείας, τονίζω απλά το γεγονός πως αυτοί οι φωτισμένοι(εντός ή εκτός εισαγωγικών) άνθρωποι ήταν ταυτόχρονα και ακραίοι.

Το να είσαι ακραίος σημαίνει τελικά να βλέπεις τον κόσμο κάτω από ένα διαφορετικό πρί

σμα. Αλλά, αν το σκεφτούμε λίγο παραπάνω, όλοι δεν έχουμε το προσωπικό μας πρίσμα; Όλοι μας δεν βλέπουμε τα πράγματα λίγο ή περισσότερο διαφορετικά από ό,τι ο συνάνθρωπός μας; Πολλά πρίσματα συμπίπτουν, αλλά πάλι όχι απόλυτα. Είμαι σίγουρος πως κανένας άνθρωπος δεν βλέπει τον κόσμο με τα δικά μου μάτια. Μπορεί κάποιος ή κάποια να φτάνει το 99%, αλλά ποτέ το 100%. Μπορεί κάποιος να συμφωνεί με μερικά από τα λεγόμενά μου, αλλά ποτέ

με όλες μου τις απόψεις. Άρα, κατά μια έννοια, όλοι μας είμαστε ακραίοι σε κάποιον ή κάποιους τομείς της ζωής μας. Το ζήτημα, πιστεύω, είναι να γίνει αυτή η ακρότητα χρήσιμη για την ατομική μας εξέλιξη και, γιατί όχι, την πανανθρώπινη.

Αν βλέπεις πως η ακρότητά σου είναι χρήσιμη για σένα και τους συνανθρώπους σου, αγκάλιασέ την. Μπορείς, αν μη τι άλλο, να παράγεις τέχνη από αυτήν...

« Το κακό δεν θα μπορέσουμε να το πολεμήσουμε με ρητορείες δεισιδαιμονίας ή κλείνοντας τα μάτια σε γεγονότα που γίνονται τόσο κοντά τριγύρω μας. Το δίλημμα είναι αμίληκτο: είτε θα αντικρίσουμε το δυτικό πολιτισμό, που είναι κατά μέγα μέρος και δικός μας, μελετώντας με λογισμό και με νηφάλιο θάρρος τις ζωντανές πηγές του – κι αυτό δεν βλέπω πώς μπορεί να γίνει αν δεν αντλήσουμε την δύναμη από τις δικές μας ρίζες και χωρίς ένα συστηματικό μόχθο για την δική μας παράδοση – είτε θα του γυρίσουμε τις πλάτες και θα τον αγνοήσουμε, αφήνοντάς τον να μας υπερφαλαγγίσει, με κάποιον τρόπο από τα κάτω, με τη βιομηχανοποιημένη, την αγοραία, την χειρότερη μορφή επίδρασής του.»

Γιώργος Σεφέρης, δευτέρος πρόλογος στην «Έρημη Χώρα», 1949

« Τα έθνη δεν αξίζουν μόνο με το να μένουν έθνη, αν δεν είναι συνάμα και ζύμη για την δημιουργία πολιτισμών και ξεχωριστών ανθρώπων.

Όλα τα έθνη δεν βρίσκουν το προζύμι που χρειάζεται για να ζωντανέψουν έναν πολιτισμό δικό τους. Μα οι Έλληνες που δεν χάθηκαν ποτέ ως τώρα από το πρόσωπο της γης και διατήρησαν το εγώ τους το εθνικό πάντα, όσο και έσμιζαν με άλλες φυλές, οι Έλληνες, που φάνηκαν άξιοι να δημιουργούν καταποδιαστά πολιτισμούς από τότε που φανερώθηκαν σαν έθνος ανάμεσα στα έθνη, θα είναι ικανοί να δημιουργήσουν έναν δικό τους καινούργιο πολιτισμό. Τι εμποδίζει τους Έλληνες τους τωρινούς να κουνήθουν σαν έθνος και να δημιουργήσουν; Αυτό – ό,τι και να είναι – πρέπει να λείψει από την μέση».

Ιων Δραγούμης, «Όσοι ζωντανοί», 1911

«Η επανάστασις η εδική μας δεν ομοιάζει με καμμίαν άλλην απ' όσες γίνονται την σήμερον εις την Ευρώπην. Της Ευρώπης αι επαναστάσεις εναντίον των διοικήσεών των, είναι εμφύλιος πόλεμος. Ο εδικός μας πόλεμος ήτον ο πλέον δίκαιος, ήτον έθνος με άλλο έθνος, ήτο με έναν λαό όπου ποτέ δεν ηθέλησε να αναγνωρισθή ως τοιούτος, ούτε να ορκισθή, παρά μόνον ό,τι έκαμνε η βία. Ούτε ο σουλτάνος ηθέλησε ποτέ να θεωρήση τον ελληνικόν λαόν ως λαόν, αλλά ως σκλάβους»

Θεόδωρος Κολωκοτρώνης, «Διήγησις συμβάντων της ελληνικής φυλής»

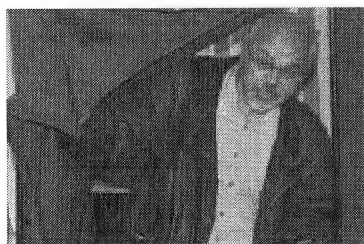
Μιχαλάκη, είσαι τρέλλα!

υπό Ρωμανού

.... ή κάτι παραπλήσιο δικαιούνται να φωνάζουν στα γήπεδα, τα παζάρια, τις αγορές, τους καφενέδες και τα μπάρ της Τουρκίας. Η πρόταση του κ. Τρεμόπουλου για την απόδοση τιμών στον Κεμάλ Ατατούρκ ως οπουδαία προσωπικότητα που γεννήθηκε στην Θεσσαλονίκη επιβεβαιώνει πανηγυρικά την άποψη των Τούρκων για τον Πατέρα τους. Αναμορφωτής της Τουρκίας, εκσυγχρονιστής του τουρκικού έθνους, μεγάλη προσωπικότητα με διεθνή εμβέλεια, εγγυητής της ενότητας της τουρκίας και θεματοφύλακας της κρατικής υποστάσεώς της είναι λίγα από όσο διδάσκονται τα τουρκάκια και πιστεύουν οι τούρκοι για τον σφαγέα του ελληνισμού. Μια από τις δικαιολογίες που προέβαλε ο κ. Τρεμόπουλος σε σχετικές ερωτήσεις ήταν ότι η εικόνα που έχουμε για τον Κεμάλ και για την Τουρκία προέρχονται από το παρελθόν και ότι η πρότασή του εφορμάται από το παρόν της Τουρκίας και κοιτάζει προς το μέλλον. Σε συνέντευξή του στο ραδιόφωνο (στον Α 98,9) προσέθεσε ότι πρέπει να μιμηθούμε τους Τούρκους, οι οποίοι αναστήλωσαν το σπίτι του Σεφέρη και ονόμασαν

τον δρόμο
«οδός
Ελλήνων».

Ας ξεκινήσουμε αντίστροφα. Το σπίτι του Σεφέρη όντως αναστηλώθηκε, αφότου το είχαν

καταστρέψει στίφη των τσετών στην μικρασιατική καταστροφή. Μιλάμε για άνθρωπο που τιμήθηκε με το Νόμπελ λογοτεχνίας όχι για πολιτικούς λόγους – όπως ο Κεμάλ με το Νόμπελ ειρήνης, η αξία του οποίου απεδείχθη με την στάση της Τουρκίας στον Β Παγκόσμιο Πόλεμο, στα Σεπτεμβριανά του 1955 και στην Κύπρο το 1974 – αλλά για την καλλιτεχνική αξία του έργου του. Δεν θυμάται ο γράφων, όμως, να έχει ανοίξει ο Σεφέρης ρουθούνι τούρκου, Αρμένιου ή Κούρδου. Εάν δεν με απατά η μνήμη μου, ο Κεμάλ κατέσφαξε χιλιάδες ανθρώπων και δη Έλληνες της Μικράς Ασίας, Έλληνες του Πόντου, Αρμένιους και Ασσυροχαλδαίους. Η ιδεολογία δε που θεμελίωσε και που παγιώθηκε ως κρατική ιδεολογία της τουρκίας είναι υπεύθυνη για την καταπίεση και τις σφαγές εναντίον Αλεβιτών και Κούρδων.

Ακολουθώ την συλλογιστική του Τρεμόπουλου και παραδέχομαι ότι όλα αυτά ανήκουν στο παρελθόν. Έχοντας κατά νού την προτροπή

του για το παρόν, σκέφτομαι μα ρίξω μια γρήγορη ματιά στις παρούσες συνθήκες που επικρατούν στην Τουρκία. Εκατοντάδες ακίνητες περιουσίες των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης παραμένουν παρανόμως δημευμένες από το τουρκικό κράτος και μάλιστα τον Ιανουάριο το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αποφάσισε ότι το κτίριο της Μεγάλης του Γένους Σχολής πρέπει να επιστραφεί στην ελληνική μειονότητα εντός τριών μηνών. Στο ίδιο δικαστήριο εκκρεμούν και άλλες δύο προσφυγές, ενώ η απόφαση αυτή δημιουργεί νομικό προηγούμενο και για πολλές παρόμοιες υποθέσεις. Ο Αλέξης Παπαχελάς μας πληροφορεί από την εφημερίδα «Καθημερινή» ότι δυτικοί διπλωμάτες εκτιμούν και φοβούνται ότι τούρκοι παρακρατικοί σχεδιάζουν την δολοφονία του Πατριάρχου Βαρθολομαίου και του Αρμενίου Πατριάρχου Μεσορούμπ. Διατυπώνονται, λοιπόν, φόβοι, ενώ γνωρίζουμε ότι ο Πατριάρχης χαίρει εκτιμήσεως από τις ευρωπαϊκές χώρες, υποστηρίζεται από τον Λευκό Οίκο και έχει κάνει κατά καιρούς προκλητικές δηλώσεις περί ειρηνικής συμβιώσεως Ελλήνων και τούρκων κατά την διάρκεια της οθωμανικής κατοχής.

Όσο και αν ενοχλεί τους οριστές της πολιτικής κενοδοξίας, ιστορικής λήθης και έν τέλει του ξεπουλήματος μας, συνεχίζω την ματιά μου στο παρόν της

τουρκίας. Οι Κούρδοι συνεχίζουν να υπόκεινται σε μία μορφή γενοκτονίας και έχοντας μεταφέρει το αντάρτικο από το βουνό στην πόλη μάχονται για τα τσαλαπατημένα στοιχειώδη δικαιώματά τους. Οι Αρμένιοι της Τουρκίας πληρώνουν με αίμα την προσπάθειά τους να αναγνωρισθεί η γενοκτονία τους και ως μειονότητα συρρικνούνται και αυτοί. Τρανό παράδειγμα της δημοκρατίας και της ελευθεροτυπίας που επικρατούν στην Τουρκία είναι η περίπτωση του Αρμενίου δημοσιογράφου Χράντ Ντίγκ, ο οποίος τόλμησε να γράψει πως δεν είναι τούρκος, αλλά Αρμένιος πολίτης της Τουρκίας. Το αποτέλεσμα ήταν να καταδικασθεί από τα τουρκικά δικαστήρια για προσβολή του τουρκισμού και τελικά να δολοφονηθεί στις 19 Ιανουαρίου 2007.

Η στάση της Τουρκίας έναντι της πατρίδος μας παραμένει εχθρική. Δεν έχει αναθεωρήσει την στάση της για την επέκταση των χωρικών μας υδάτων σε 12 μίλια ως casus belli, σκοτώνει σε

ροπόρους μας, έχει την πολεμική αεροπορία μας σε διαρκή κατάσταση συναγερμών και αναχαιτίσεων, εξακολουθεί να κατέχει το βόρειο τμήμα της Κύπρου, στηρίζει και ενισχύει υλικοτεχνικά τους στρατούς της Αλβανίας και των Σκοπίων και υπονομεύει την εδαφική ακεραιότητά μας έχοντας ως δούρειο ίππο τους τουρκόφρονες μουσουλμάνους της Θράκης. Η εμμονή της να χαρακτηρίζει τους μουσουλμάνους της Θράκης ως τούρκους αντιβαίνει τις συνθήκες που έχουν υπογραφεί. Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τούρκων Δυτικής Θράκης αναγνωρίστηκε ως τουρκική μη κυβερνητική οργάνωση από το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο του ΟΗΕ, το οποίο αποτελεί το ανώτατο όργανο για τις ΜΚΟ. Η τουρκική αυτή οργάνωση, λοιπόν, δικαιούται, πλέον, να ανοίξει γραφεία και να αποστείλει αντιπροσωπεία στα γραφεία του ΟΗΕ σε Νέα Υόρκη και στην Γενεύη, ώστε να συμβουλευεί τον ΟΗΕ σε μειονοτικά ζητήματα! Μέσω των πρακτόρων της του προξενείου της στην Κομοτηνή ελέγχει τους μουσουλμάνους, επιβάλλει την γραμμή της στη επιλογή μειονοτικών υποψηφίων και στην ψήφιση Ελλήνων και καταπιέζει και τρομοκρατεί τους Πομά

κους, ώστε να νοιώθουν και να δηλώνουν τούρκοι και όχι Έλληνες.

Αυτά είναι λίγα ενδεικτικά, μα αντιπροσωπευτικά στοιχεία του παρόντος της Τουρκίας. Οικολόγοι με πραγματικές οικολογικές και κοινωνικές ευαισθησίες θαυμάστε τον ομοϊδεάτη σας και Νεοδημοκράτες με εθνικές ευαισθησίες να χαίρεστε τον υποστηρικτή της εξωτερικής πολιτικής της Ντόρας και του Κωστάκη. Και στην τελική, γιατί δεν παίρνεις τους δήθεν οικολόγους σου, τις πρωτοβουλίες πολιτών και το Κοινωνικό Φόρουμ να διαδηλώσετε στην Τουρκία για το περιβάλλον, για την καταπίεση των γυναικών ή για τα κοινωνικά δικαιώματα; Τότε θα νοιώσετε το δημοκρατικό παρόν της τουρκικής κοινωνίας και την κατανόηση της στρατοχωροφυλακής τους. Ακόμα καλύτερα, προτείνω να πάς στην Τουρκία και με δημόσια δήλωσή σου να ζητήσεις από τους τούρκους να ανεγείρουν άγαλμα του Κολοκοτρώνη, του Νικηταρά, του Κανάρη ή του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Ίσως καταφέρεις μετά από αυτό να διαβιβάσεις τους ειλικρινείς χαιρετισμούς μας και την υποστήριξή μας στον Χράντ Ντίκ.

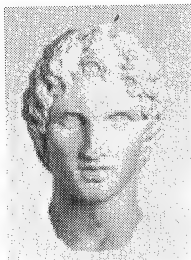

«Κι αν πάντως έλθει κάποια ημέρα που θα πρέπει να αναχωρήσουμε, τότε ας αναχωρήσουμε όπως αναχώρησαν οι πρόγονοί μας, καλή ώρα το 1915...Μην ξέροντας προς τα πού θα τραβήξουμε, ακολουθώντας τα μονοπάτια που είχαν διαβεί και εκείνοι...νιώθοντας τον πόνο και την αγωνία τους. [...] Ε, ναι, λοιπόν... αισθάνομαι λιγάκι φοβισμένος, μα και από την άλλη ελεύθερος.»

Χράντ Ντίκ, 18/1/2007, μία ημέρα πριν δολοφονηθεί.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (ή ... Για να μην τρελαθούμε)

υπό Parsifal

Συχνά βλέπουμε να αναπτύσσεται μια στρεβλή οπτική σε πολλά θέματα η οποία προέρχεται από τον καταγιγισμό προπαγάνδας της Νέας Τάξης και η οποία αφήνει λίγους ανεπηρέαστους. Ανάμεσα σε αυτά είναι και το λεγόμενο «Μακεδονικό». Και εάν οι απλοί κοί μικρόνοες μπαρουφολόγοι απλώς ασχημονούν έναντι της αλήθειας επιδιώκοντας την αυτοεπιβεβαίωσή τους, οι «μέντορες» καθίστανται επικίνδυνοι διότι εξυπηρετώντας αλλότρια συμφέροντα καταφέρνουν και επηρεάζουν ακόμα και σοβαρούς ανθρώπους οι οποίοι δεν έχουν καταφέρει να έχουν την απαιτούμενη ενημέρωση. Την εξαρτημένη αυθεντία τους, η οποία στερείται επιχειρημάτων, μπορεί πολλές φορές και η απλή λογική να την καταρρίψει. Προϋποθέτει μόνον, έναν μικρό ερεθισμό των εγκεφαλικών κυττάρων.

Η πρόταση για την αντιμετώπιση αυτής της προπαγάνδας δεν είναι βέβαια το πισωγύρισμα σε μια ιστορική αντίληψη, στείρα εθνοκεντρική η οποία όπου εφαρμόστηκε, οδήγησε σε άσχημα αποτελέσματα και μερική αποξένωση πληθυσμιακών ομάδων με ακραιφνή ελληνική συνείδηση.

Η πρόταση είναι η επιστροφή στο «αληθές».

Δεν μπορούμε για παράδειγμα να δεχόμαστε ακρίτως ή να κάνουμε ότι δεν ξέρουμε:

- α. Την Βουλγαρική προπαγάνδα του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ου, με το άφθονο Ρωσικό χρήμα.
- β. Την διπλή Βουλγαρική κατοχή στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη.
- γ. Την συνεργασία των βουλγαροφρόνων με τους Ναζί.
- δ. Την υποστήριξη των Σκοπίων από τον Κομμουνιστικό κόσμο κατά τον Εμφύλιο, αλλά και μετά.
- ε. Την υποστήριξη των Σκοπίων από τον Δυτικό κόσμο(!) όταν ο Τίτο τα τσούγκρισε με τον Στάλιν.
- ζ. Την άφθονη χρηματοδότηση του κρατιδίου από Παγκόσμιους εγκληματίες τύπου Σόρος.

Σε μας έμεινε λοιπόν μόνον η επιστήμη της Ιστορίας. Ας την υπερασπιστούμε.

Ας εστιάσουμε λοιπόν σε ορισμένα σημεία περί του «Μακεδονικού ζητήματος» (ζητήματος μη υπαρκτού ουσιαστικά σε ιστορικό επίπεδο) τα οποία επικαλούνται αυτοί που είναι είτε απλά επηρεασμένοι είτε συνειδητά προπαγανδιστές των Παγκόσμιων εξουσιαστών.

1. Βιβλιογραφία.

Εντυπωσιακή είναι η έλλειψη αναφοράς όσων προσπαθούν να παρουσιάσουν μια νέα, διαφορετική και υποτιθέεται «αντικειμενική» οπτική του ζητήματος, σε συγκεκριμένη ιστορική βιβλιογραφία όπως:

- του «ο Ελληνικός Αγώνας στην Μακεδονία 1897-1913» του γνωστού Άγγλου ιστορικού Douglas Dakin όπως και
- του «Παύλος Μελάς» της Ναταλίας Μελά
- το έργο των κορυφαίων ιστορικών, Απόστολου και Κωνσταντίνου Βακαλόπουλου

Θα μπορούσα να προσθέσω:

- «Αναμνήσεις» του Μαζαράκη – Αινιάν (εξαντλημένο)
- «Εθνολογική σύνθεση της Μακεδονίας» του Γεωργίου Μίντση
- «Οργάνωση Θεσσαλονίκης» του Αθανασίου Νικολαΐδη – Σουλιώτη
- «Βούλγαροι και Ιταλοί Εγκληματίαι πολέμου εν Μακεδονία» του Παπακυριακόπουλου Π. Ιωάννη (Επιβάλλεται)
- «Οι Έλληνες Σλαβόφωνοι της Μακεδονίας» του Ιωάννη Χολέβα
- «Απομνημονεύματα» του Μητροπολίτη Γερμανού Καραβαγγέλη
- «Τι είναι Έθνος» του Ερνέστου Ρενάν

Αντιθέτως χρησιμοποιούν συχνά αναφορές σε βιβλιογραφία συγγραφέων οι οποίοι λειτουργούσαν ή λειτουργούν έμμοιθα για λογαριασμό συγκεκριμένων συμφερόντων ή ανήκουν σε επιδοτούμενες «μη κυβερνητικές οργανώσεις». Έτσι δημιουργείται σήμερα μια καινούργια βιβλιογραφία που «εξαφανίζει» την παλιά. Ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί πλέον να την προσεγγίσει άμεσα. Στο έργο αυτό συμμετέχουν Πανεπιστημιακοί αλλά και δημοσιογράφοι που αυτοαποκαλούνται «ερευνητές» και συμμετέχουν πλέον σε «σοβαρό» ιστορικό πολύτομο έργο που μοιραζόταν από εφημερίδα. Επίσημοι φορείς

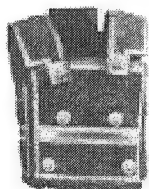
όπως το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (βλ. Βερέμης), συνηγορούν εγκρίνοντας νέα βιβλία Δημοτικού. Και οι σύγχρονοι μαζάνθρωποι «συνωστίζονται στις προκυμαίες» της αποβλάκωσης. Και πάλι δεν θα 'ρθει κανείς να τους σώσει.

2. Ονομασία.

Πολύς λόγος γίνεται για την ονομασία των κατοίκων της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής της Μακεδονίας. Στο τέλος μπερδεύτηκαν και οι Ιστορικοί. Σήμερα κυριαρχεί το απίστευτο «Σλαβομακεδόνες». Αν θέλουν να τους ονομάζουν έτσι οι Πολιτικοί, ας κάνουν ότι θέλουν. Ο Ιστορικός δεν δικαιούται. Γιατί απλά δεν συναντήθηκαν ποτέ οι Μακεδόνες με τους Σλάβους.

Τουλάχιστον μέχρι το τέλος της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, είχαν εξαφανιστεί μέσα από τις συνεχείς μετακινήσεις των ελληνικών πληθυσμών στις ελληνιστικές αυτοκρατορίες, οι ιδιαίτερες εθνολογικές ομάδες των Ελλήνων. Δεν υπήρχαν το 300μ.Χ. ούτε Αχαιοί, ούτε Ίωνες, ούτε Δωριείς, ούτε Μακεδόνες, ούτε Θράκες. Τα 500 χρόνια που μας χωρίζουν από την έλευση των Σλάβων είναι μια πολύ μικρή λεπτομέρεια για τους πολιτικούς και τους δημοσιογράφους. Δεν πειράζει.

(Μια άλλη τέτοια περίπτωση είναι αυτή του Κλασικού Παγανισμού και του Χριστιανισμού που απέχουν μεταξύ τους 600 χρόνια. Οι αμόρφωτοι επιμένουν να μιλούν για σύγκρουση αδυνατώντας να αντιληφθούν ότι η συγκριτική πανθηρησκεία ΔΕΝ ήταν Παγανισμός).

Στην περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας έδρασαν τα στίφη του Σαμουήλ (επί Βασιλείου Β' - δεν γράφω το προσωνύμιο σύμφωνα με τις εντολές του προηγούμενου προέδρου της Δημοκρατίας. Του εντιμότερου των Ελλήνων. Θυμάστε. Του φανατικού υπερασπιστή του σχεδίου Ανάν. Ναι, αυτόν). Οι Σέρβοι (Δουσανί) εμφανίστηκαν στην περιοχή για λίγο και μόνον επεκτατικά - χωρίς μετακινήσεις πληθυσμών.

Αρα μιλάμε μόνο για δύο λαούς. Έλληνες και Βούλγαρους. Αρα δεν υπάρχει καμία Μακεδονική σαλάτα. Αρα όσοι δεν είναι Έλληνες, είναι πολύ απλά Βούλγαροι. Αρα ΔΕΝ υπάρχουν Σλαβομακεδόνες.

Επιπλέον οι διαφορές μεταξύ των δύο λαών σε φυλετική καταγωγή (ανθρωπολογικά μεγέθη), παραγωγή πολιτισμού, ψυχικά χαρακτηριστικά,

μοντέλα συμπεριφοράς, είναι τεράστια. Αυτό κάνει πολύ εύκολο τον διαχωρισμό.

Πόση ομοιότητα διακρίνετε μεταξύ του Κρούμου (9ος), των σφαγών του Συμεών και Σαμουήλ (10ος, 11ος), τους διωγμούς στην Ανατολική Ρωμυλία, τους 40.000 νεκρούς στους νομούς Φλώρινας και Καστοριάς και το ολοκαύτωμα του Δοξάτου Δράμας (η πρώτη εξέγερση στην κατεχόμενη Ευρώπη) κατά την Κατοχή; Τον Βουλγαροσκοπανό φασίστα Γκλικόρφωφ, τον έφεδρο λοχαγό του βουλγαρικού στρατού, τον θυμάστε; Αυτόν που μετά έγινε κομμουνιστής;

Εδώ ας παρατεθεί και το ακόλουθο ιστορικό στοιχείο. Όταν παρουσιάζονταν στον Λάμπρο Κορομηλά (πρόξενο στην Θεσσαλονίκη) οι "παράνομοι" αξιωματικοί της ελεύθερης Ελλάδας (όπως δηλαδή είχαν αρχίσει να κάνουν οι Βούλγαροι 10 χρόνια νωρίτερα) τους πήγαινε σε τόπους σφαγών για να μπουν στο πνεύμα του τι είχαν να αντιμετωπίσουν. Ιδιαίτερη εντύπωση έκανε σε όλους ότι ασχέτως των διαφορετικών κάθε φορά μεθόδων εξόντωσης (ακρωτηριασμοί, αποκεφαλισμοί, γδάρσιμο ενόσω ήταν ζωντανοί και άλλες εκδηλώσεις του βουλγαρικού πολιτισμού) πάντα έβγαζαν τα μάτια των Μακεδόνων -ενώ ήταν ζωντανοί βέβαια. Ενδιαφέρον Λαογραφικό στοιχείο νομίζω. Προβληματιστείτε. (για να σας βοηθήσω, συνδυάστε το με το όταν οι ισλαμιστές καταστρέφουν χριστιανικούς ναούς, πάντα αρχίζουν από τα μάτια των Αγίων).

Στο δια ταύτα. Σύμφωνα με τον ορισμό του Ρενάν (Γαλλική σχολή) οι Σλαβόφωνοι του ελληνικού κράτους είναι Έλληνες γιατί πολύ απλά, οι ίδιοι πιστεύουν ότι είναι Έλληνες (και το έχουν αποδείξει αυτό - μια ιστορία αρκετά μεγάλη που δεν επεκτείνομαι).

Το 1924 έγινε η ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδος και Βουλγαρίας. Με την λήξη του Εμφυλίου, έφυγαν και οι τελευταίοι Βούλγαροι από την Ελλάδα. Τα θλιβερά ποσοστά του επιδοτούμενου "Ουράνιου Τόξου" το επιβεβαιώνουν. Η περίπτωση του ομοφυλόφιλου Παπα-Τσαρκνιά δείχνει την γραφικότητα αυτών. Να συνεχίσουν, μας διασκεδάζουν.

Προσέξτε τώρα το Περίεργο. Όλοι αυτοί που μετά βδελυγμίας απορρίπτουν το κριτήριο της φυλετικής καταγωγής (Γερμανική σχολή) και πρεσβεύουν αυτό της συνείδησης (Γαλλική σχολή), με απίστευτο πάθος υπερασπίζονται την φυλετική καθαρότητα των "γνησίων Μακεδόνων". Ουρλιάζουν με απίστευτη ψυχοπαθολογική μανία ότι οι Σκοπιανοβουλγαροαλβανογυφτοτούρκοι είναι απ'ευθείας φυλετικοί απόγονοι του Μεγ. Αλεξάνδρου. Υποψιάζομαι ότι μόνον το χρήμα εξηγεί τις περιέργες

αυτές ευαισθησίες των εν λόγω Ψευτο - προοδευτικών. Τους καταλάβαμε.

3. Διδασκαλία Ελληνικής Ιστορίας

Απουσιάζει από παντού (κατώτερη - μέση - ανώτατη εκπαίδευση) ο «Μακεδονικός Αγώνας». Σύμπτωση; Όχι. Πως αλλιώς θα ήταν πιο εύκολο το ξεπούλημα;

4. Πολλοί από τους σύγχρονους σοβαρούς κουκουλοφόρους της πολιτικής μας ζωής προτάσσουν το «Δικαίωμα του αυτοπροσδιορισμού και τον συνακόλουθο μ' αυτόν σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων»

Ο καθένας έχει το αναφαίρετο δικαίωμα να γίνεται ρεζίλι όπως και να αυτοπροσδιορίζεται ως βλάκας.

Καμία σχέση όμως με τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Οι απατεώνες, οι παιδεραστές, οι κτηνοβάτες, οι ουροπότες, οι ομοφυλόφιλοι, οι εργολάβοι, οι λαθρομετανάστες, οι εκδότες, οι βιομήχανοι, οι ιολαμιστές, οι δωροδοκούμενοι δικαστές, οι προμηθευτές του Δημοσίου, οι δοσίλογοι του "Ουράνιου Τόξου", οι συμμετέχοντες του Fame Story, οι αποβλακωμένοι των γηπέδων που ποτέ δεν τιμωρούνται για τις καταστροφές που προκαλούν, οι λεσβίες, οι γιατροί που ορκίστηκαν στο φακελάκι, οι έμποροι ναρκωτικών, οι προστάτες αστυνομικοί, έχουν τα ανθρώπινα δικαιώματά τους.

Οι μοναδικοί που δεν έχουν δικαιώματα σ' αυτή τη χώρα, είναι οι Έλληνες εργαζόμενοι.

Συμφωνώ κι εγώ με το δικαίωμα του αυτοπροσδιορισμού γιατί απλά μου είναι αδιάφορο. Με ενδιαφέρει τι είναι ο καθένας κι όχι τι λέει ότι είναι.

5. «Είναι δίκαιο να αλλάζουν τα τοπωνύμια και τα επίθετα των ανθρώπων προς το ελληνικότερο;»

Είναι δίκαιο να παγιώνονται τοπωνύμια και επίθετα που προήλθαν μέσα από σκληρές κατοχικές συνθήκες διαβίωσης; Μήπως αντί να τα αλλάζουμε, θα έπρεπε να δοξολογούμε για παράδειγμα τους φίλους μας Τούρκους για αυτά που μας πρόσφεραν επί 500 χρόνια; («Οι τούρκοι είναι φίλοι μας» κάτι μου θυμίζει αυτό). Από πότε φίλοι μου αρχίσαμε να συζητάμε σοβαρά τα δικαιώματα των κατακτητών κι όχι αυτά των σκλάβων; Πως μπορούν να τα λεν αυτά άνθρωποι που αυτοπροσδιορίζονται "αριστεροί";

6. Ελληνική μειονότητα - Γλώσσα

Και ενώ οι κουκουλοφόροι ενδιαφέρονται για τα δικαιώματα ανύπαρκτης μειονότητας, σιωπή για την υπαρκτή ελληνική μειονότητα στα Σκόπια. Αρκετή αλλά μη εκτιμήσιμη, κυρίως Βλάχων, η οποία κατάφερε να επιβιώσει μέσα σε ένα στυγνό κομμουνιστικό καθεστώς αλλά που οι πίεςεις συνεχίζονται. Στην δεκαετία του '50 έγινε υποχρεωτικά η αλλαγή των επωνύμων. Το 1941 οι Γερμανοί έκαναν απογραφή στην περιοχή καταγράφοντας 100.000 Έλληνες. Ας αναρωτηθούμε τι έγιναν αυτοί.

Και οι κουκουλοφόροι συνεχίζουν λέγοντας: «Μα οι σλαβόφωνοι Έλληνες δεν έχουν μητρική γλώσσα την ελληνική». Μπράβο τους. Ανακάλυψαν την Αμερική! Όλοι οι Ιστορικοί γνωρίζουν ότι οι διάλεκτοι αναπτύσσονται είτε πριν την δημιουργία του κράτους είτε μετά την πτώση αυτού. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, του Βυζαντινού κράτους. Λογικό είναι λοιπόν, ότι τμήματα του ελληνικού πληθυσμού θα έβγαιναν από αυτήν την διαδικασία (εισβολές των πλιατσικολόγων βουλγάρων και ισλαμική κατοχή των τούρκων) με προβλήματα στην γλώσσα. Δεν υπήρχε εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Τώρα βέβαια, κάποιοι μοντέρνοι ιστορικοί προσπαθούν να καταρρίψουν τον μύθο του "κρυφού σχολείου". Έχουν δίκιο. Δεν υπήρχαν τα σώματα γενιτοάρων από ελληνόπουλα. Αντίθετα, όλα πήγαιναν στα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Αχ, αυτοί οι παλιοί ιστορικοί που μας μάθαιναν χαζομάρες.

7. Όλα τα παραπάνω είναι απλώς η εισαγωγή και το αντικείμενο εντάσσεται σαφώς σε ευρύτερο πλαίσιο. Όποιος θέλει τα διασταυρώνει, κι όποιος βαριέται είτε τα πιστεύει είτε όχι. Το πρόβλημα ουσίας είναι η "σύγχρονη" οπτική θέασης του κόσμου και άρα και της ιστορίας. Είναι φανερό ότι κάποιοι αρέσκονται να διαβάσουν αυτά με τα οποία εκ των προτέρων θα συμφωνούν και που συμβαδίζουν με τη νέα ισοπεδωτική θεώρηση της Ιστορίας που συμφέρει στις επιδιώξεις της Νέας Τάξης. Και συμφωνούν εκ των προτέρων γιατί η γνώμη τους είναι ήδη κατασκευασμένη από τα ΜΜΕ και τους καθηγητές.

Η ιστορία πλέον κατασκευάζεται μέσα από πληρωμένους δοσίλογους, από σκοτεινά κέντρα εξουσίας, από εφημερίδες με πλούσια και ακριβή ιστορικά ένθετα, οι οποίες μολονότι είναι χρεοκοπημένες λειτουργούν απρόσκοπτα επί δεκαετίες.

Για σκεφτείτε. Ένας ιστορικός, σήμερα, που δεν έχει καλές σχέσεις με το σύστημα, που δεν σπούδασε σε αμερικάνικο ή αγγλικό πανεπι

στήμιο, που δεν κάνει γνωριμίες μέσα στο καθηγητικό κατεστημένο των Σχολών, που δεν τον υποστηρίζει κάποια πολιτική νεολαία, που δεν έχει γνωριμίες μέσα στο εκδοτικό κατεστημένο (το οποίο επιχορηγείται αναλόγως των πολιτικών συνθηκών και εκφράζει, πάντα όμως, τις «νέες αντιλήψεις»), υπάρχει πιθανότητα να εκδοθεί βιβλίο του;

Υπάρχει πιθανότητα να κυκλοφορήσει σήμερα βιβλίο που να μην λέει ότι τον Δυτικό πολιτισμό τον δημιούργησαν οι Νέγροι (Μπερνάλ), που να μην λέει ότι οι Αρχαίοι Έλληνες ήταν όλοι διεστραμμένοι, που να μην λέει ότι οι Καθεδρικοί ναοί δεν ήταν τίποτα ιδιαίτερο σε σχέση με τις αραβουργηματικές καλικαντζούρες της Αλάμπρα, που τι καλοί που ήταν οι Ινδιάνοι αποκρύπτοντας τις ανθρωποθυσίες τους (όπως και την ανθρωποφαγία των Νέγρων η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα, βλ. τους Χούτου που έτρωγαν τους Τούτσι, τους Μάγγι-Μάγγι που έτρωγαν τους πυγμαίους, την περίπτωση της Σομαλίας κτλ). Κατά την τελευταία δεκαετία μου έρχεται στο μυαλό μόνο το «Ποιός σκότωσε τον Όμηρο» (άντε και το «Οι αρχαιότεροι νεκροί λευκοί Ευρωπαίοι άνδρες»).

Ένας εναντίον όλων; Ο Hanson διάλεξε το μονοπάτι του και γι' αυτό τέθηκε κατ' ευθείαν εκτός αμερικάνικου καθηγητικού κατεστημένου. Σας βλέπω φίλοι μου. Αρχίσατε να διακρίνετε τους δύο δρόμους. Άλλωστε πλην της περιόδου της κλασικής ελληνικής αρχαιότητας, πάντα

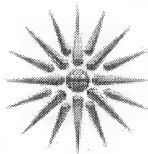
υπήρχαν οι δύο αυτοί δρόμοι. Του κουτσομπόλη Σουητώνιου και του αυστηρού Τάκιτου, του ανθρωπιστή Σφραντζή και του δοσίλογου Κριτόβουλου, του Hanson και Βερέμη.

Ο Ιστορικός του Μέλλοντος θα κρίνει και τους ιστορικούς του παρόντος. Ζούμε το ΣΥΝΤΑΡΑΚΤΙΚΟ γεγονός της (αναπόδραστης;) κατάρρευσης του Δυτικού Πολιτισμού. Έχουμε χρέος λοιπόν να το περιγράψουμε όπως πρέπει. Μην σας επηρεάζουν μπαρούφες του τύπου «ο άνθρωπος έχει κατακτήσει σήμερα τις περισσότερες ελευθερίες» ή «οι γυναίκες έχουν αποκτήσει πλέον δικαιώματα». Όμορφα λόγια (και τεράστια ψεύδη) των Παγκόσμιων Εξουσιαστών. Μακεδονία δεν είναι μια μικρή γεωγραφική περιοχή του πλανήτη. Είναι η αξιοπρέπεια, η λογική, η ανθρωπιά, η αισθητική, ο πολιτισμός ολόκληρης της ανθρωπότητας.

Η Μακεδονία είναι ένα ακόμα μετερίζι υπεράσπισης του ανθρωπίνου είδους. Το βάραθρο που οδηγεί στην κορυφή των δένδρων και στα βάρη των σπηλιών δεν μας επιτρέπει ούτε βήμα πίσω.

Σήμερα που ο Ορθός Λόγος οπισθοχωρεί παντού, που οι ανθρωπιστικές σπουδές δεν έχουν νόημα, που τα Πανεπιστήμια είναι Ανώνυμες Εταιρείες παραγωγής ναρκωμένων ανδραπόδων, το να διακηρύσσεις την επιστημονική - ιστορική αλήθεια αποτελεί μέγιστη ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ.

Όσοι ζωντανοί λοιπόν.

«ΕΠΙ ΜΕΝ ΓΑΡ ΔΕΥΚΑΛΙΩΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΟΙΚΕΕ ΓΗΝ ΤΗΝ ΦΘΙΩΤΙΝ ΕΠΙ ΔΕ ΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΤΗΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΟΣΣΑΝΤΕ ΚΑΙ ΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟΝ ΧΩΡΗΝ ΚΑΛΕΟΜΕΝΗΝ ΙΣΤΙΑΙΩΤΙΝ ΕΚ ΔΕ ΤΗΣ ΙΣΤΙΑΙΩΤΙΔΟΣ ΩΣ ΕΞΑΝΕΣΤΗ ΥΠΟ ΚΑΔΜΙΩΝ ΟΙΚΕΕ ΕΝ ΠΙΝΔΩ ΜΑΚΕΔΝΟΝ ΚΑΛΕΟΜΕΝΟΝ ΕΝΤΕΥΤΕΝ ΔΕ ΑΥΤΙΣ ΕΣ ΤΗΝ ΔΡΥΟΠΑΙΔΑ ΜΕΤΕΒΗ ΚΑΙ ΕΚ ΤΗΣ ΔΡΥΟΠΙΔΟΣ ΟΥΤΩΣ ΕΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ ΕΛΘΟΝ ΔΩΡΙΚΟΝ ΕΚΛΗΘΗ»

Οι μεγάλες επιχειρήσεις ως υποστηρικτές του αντιρατσισμού

Ο καθηγητής γλωσσολογίας του MIT **Νόαμ Τσόμοσκι** είναι γνωστός αιρετικός της σύγχρονης Αμερικής. Έχει καταδείξει τον ρόλο των πολυεθνικών επιχειρήσεων στην χάραξη της εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ και άλλων δυνάμεων, στηλιτεύει τον ρόλο των ΜΜΕ στην διάχυση της κυβερνητικής προπαγάνδας και την διαμόρφωση στρεβλών ή αναληθών απόψεων στην κοινή γνώμη, αντετάχθη στον πόλεμο του Βιετνάμ, υπερασπίσθηκε του Ερυθρού Χμέρ και υπέγραψε δήλωση συμπαράστασης στον διωκόμενο Γάλλο αναθεωρητή ιστορικό Robert Faurisson. Αυτοπροσδιορίζεται ως αναρχικός και δεν κρύβει την συμπάθειά του προς τον αναρχο-συνδικαλισμό και την λενινιστική ερμηνεία του μαρξισμού.

Μετάφραση-επιμέλεια
κειμένου: **Λόεγκριν**

-Καθηγητά Τσόμοσκι, ένα θέμα όπου έχω παρατηρήσει ότι οι ακτιβιστές τυγχάνουν καλής δημοσιότητας στις Ηνωμένες Πολιτείες – και φαίνεται παράδοξο σε σχέση με ό,τι συνήθως βλέπουμε – είναι η τηλεοπτική κάλυψη των ανθρώπων που διαμαρτύρονται κατά του Νοτιοαφρικανικού apartheid [...] Αναρωτώμαι ένα έχετε κάποια ιδέα γιατί η κάλυψη τους μπορεί να είναι λίγο πιο θετική.

- Νομίζω ότι έχετε δίκιο: τα κινήματα κατά του apartheid τυγχάνουν προβολής στις Ηνωμένες Πολιτείες – συνεπώς, όποτε κάποιος δήμαρχος ή κάτι τέτοιο διαμαρτύρεται κατά της Νοτίου Αφρικής, γίνεται συνήθως ευνοϊκή αναφορά σε αυτό. Και νομίζω ότι ο κύριος λόγος είναι ότι οι ίδιες οι Δυτικές επιχειρήσεις τάσσονται κατά του apartheid, με αποτέλεσμα να υπάρχει η τάση να αντικατοπτρίζεται αυτό στην τηλεοπτική κάλυψη.

Κοιτάξτε, η Νότιος Αφρική διήρχετο ενός οικονομικού μετασχηματισμού, από μια κοινωνία βασισμένη στην εξαγωγική βιομηχανία σε μία βασισμένη στην βιομηχανική παραγωγή – και ο μετασχηματισμός αυτός έχει αλλάξει την φύση των διεθνών συμφερόντων στην Νότιο Αφρική. Για το χρονικό διάστημα που η Νότιος Αφρική ήταν πρωτίστως μία κοινωνία, της οποίας ο πλούτος βασιζόταν στην εξόρυξη διαμαντιών, χρυσού, ουρανίου κτλ, αυτό που χρειαζόταν ήταν μεγάλοι αριθμοί σκλάβων, κατά βάσιν άνθρωποι που θα πήγαιναν κάτω

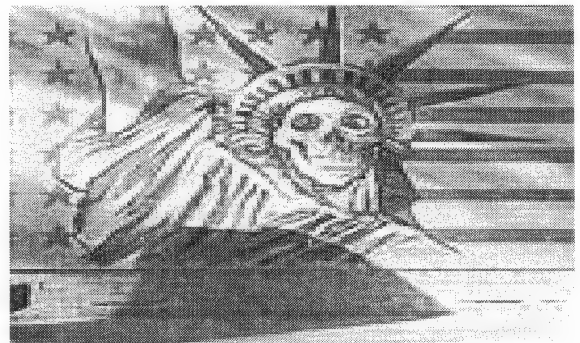
στα ορυχεία να εργαστούν για μερικά χρόνια και έπειτα να πεθάνουν και να αντικατασταθούν από άλλους. Απαιτείτο, επομένως, ένας αναλφάβητος, υποταγμένος πληθυσμός εργατών, με οικογένειες που έπαιρναν τόσο εισόδημα, όσο χρειαζόταν να παράγουν και άλλους σκλάβους, όχι, όμως, κάτι παραπάνω από αυτό – έπειτα είτε τους στέλνεις στα ορυχεία είτε τους μετατρέπεις σε μισθοφόρους στον στρατό και ούτω καθεξής για να τους βοηθήσεις να ελέγχουν άλλους. Αυτή ήταν η παραδοσιακή Νότιος Αφρική. Όσο, όμως, η Νότιος Αφρική μετατρέπεται σε μία βιομηχανική κοινωνία, οι ανάγκες αυτές αρχίζουν επίσης να αλλάζουν: τώρα δεν χρειάζεσαι πρωτίστως σκλάβους, αυτό που χρειάζεσαι είναι ένα πειθήνιο, μερικώς μορφωμένο εργατικό δυναμικό.

Κάτι παρόμοιο συνέβη και στις Ηνωμένες Πολιτείες κατά την διάρκεια της βιομηχανικής επανάστασης συγκεκριμένα. Η μαζική δημόσια εκπαίδευση εισήχθη στις Ηνωμένες Πολιτείες τον δέκατο-ένατο αιώνα ως ένας τρόπος εκπαίδευσης του σε μεγάλο ποσοστό αγροτικής προελεύσεως εργατικό δυναμικό για την βιομηχανία – συγκεκριμένα ο πληθυσμός των Ηνωμένων Πολιτειών αντετίθετο στην δημόσια εκπαίδευση, διότι σήμαινε ότι έπαιρναν τα παιδιά από τις φάρμες, όπου ανήκαν και όπου εργαζόταν για τις οικογένειές τους, και ότι τα εξανάγκαζαν σε αυτήν την κατάσταση, στην οποίαν εκπαιδεύονταν βασικά να γίνουν βιομηχανικοί εργάτες. Τούτο αποτελούσε μέρος της όλης μεταμορφώσεως της Αμερικανικής κοινωνίας κατά τον δέκατο-ένατο αιώνα και η μεταμόρφωση αυτή λαμβάνει χώρα τώρα στον μαύρο πληθυσμό στην Νότιο Αφρική – που σημαίνει για το 85% του λαού εκεί. Έτσι οι λευκές νοτιοαφρικανικές ελίτ και οι διεθνείς επενδυτές εν γένει χρειάζονται τώρα ένα εργατικό δυναμικό, το οποίο είναι εκπαιδευμένο για την βιομηχανία και όχι απλώς σκλάβους για τα ορυχεία. Και αυτό σημαίνει ότι χρειάζονται ανθρώπους που μπορούν να ακολουθήσουν οδηγίες και να διαβάσουν διαγράμματα και να είναι μάντζερ και εργοδηγοί, τέτοια πράγματα – η δουλειά, έτσι, δεν αποτελεί το σωστό σύστημα πλέον για την χώρα, χρειάζονται να προχωρήσουν προς κάτι παρόμοιο με αυτό που έχουμε στις Ηνωμένες Πολιτείες. Και αυτό είναι λίγο-πολύ ο λόγος για τον οποίον η δύση έχει εξελιχθεί σε αντί – apartheid και που τα μέσα θα τείνουν, κατά συνέπεια να δίνουν σεβαστό ποσοστό δημοσιότητας στα αντί – apartheid κινήματα.

Εννοώ ότι οι πολιτικές διαδηλώσεις χαίρουν συνήθως πολύ αρνητικής αναφοράς στις Ηνωμένες Πολιτείες ασχέτως του σκοπού τους, διότι αποδεικνύουν ότι οι άνθρωποι μπορούν να κάνουν πράγματα, ότι δεν πρέπει απλώς να είναι παθητικοί και απομονωμένοι – και δεν πρέπει να κάνουν αυτό το μάθημα, υποτίθεται ότι σκέφτεσαι πως είσαι αδύναμος και ότι δεν μπορείς να κάνεις τίποτα. Οποιοδήποτε, συνεπώς, είδος δημόσιας διαμαρτυρίας δεν πρόκειται να λάβει κάλυψη εδώ, εκτός ίσως σε τοπικό επίπεδο, και ως συνήθως θα λάβει πολλή αρνητική αναφορά. Όταν πρόκειται για διαμαρτυρία εναντίον της πολιτικής ενός αγαπημένου συμμάχου των Η.Π.Α., θα λαμβάνει πάντοτε. Στην περίπτωση, όμως, της Νοτίου Αφρικής η αναφορά είναι αρκετά υποστηρικτική: έτσι, εάν συγκεντρωθεί πλήθος σε μία συνεταιριστική συνάντηση μετόχων και δημιουργήσει θόρυβο για αποκεφαλοποίηση (απόσυρση επενδύσεων από την Νότιο Αφρική για να πιεσθεί η κυβέρνησή της) θα λάβουν γενικώς μία θετική κάλυψη εκείνες τις ημέρες.

Δεν είναι, φυσικά, ότι αυτό που κάνουν είναι λάθος – αυτό που κάνουν είναι σωστό. Θα έπρεπε, όμως, να καταλάβουν ότι ο λόγος που παίρνουν μία λογικά θετική κάλυψη αυτήν ακριβώς την στιγμή είναι ότι, υπό αυτό το πρίσμα, οι επιχειρήσεις τους αντιμετωπίζουν ως τους μαχητές τους – οι διευθυντές των επιχειρήσεων δεν επιθυμούν πλέον την συνέχιση του απαρτχάιντ στην Νότιο Αφρική. Πρόκειται για τον λόγο που οι επιχειρήσεις προθυμοποιούνταν να υποστηρίξουν το Κίνημα των Πολιτικών Δικαιωμάτων στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η αμερικανικής επιχείρηση δεν έβρισκε κάποια ωφέλεια στο απαρτχάιντ του Νότου, στην πραγματικότητα ήταν κακό για τις επιχειρήσεις.

Κοιτάξτε, ο καπιταλισμός δεν είναι θεμελιωδώς ρατσιστικός – μπορεί να εκμεταλλευθεί τον ρατσισμό για τους δικούς του σκοπούς, αλλά ο ρατσισμός δεν αναπτύσσεται σε αυτόν. Ο καπιταλισμός βασικά θέλει τους ανθρώπους να είναι ίδια γρανάζια μιας μηχανής, και οι διαφορές μεταξύ τους, όπως οι διαφορές με βάση την φυλή, δεν είναι συνήθως χρήσιμες. Εννοώ ότι, μπορεί να είναι λειτουργικοί για ένα χρονικό διάστημα, όπως όταν χρειάζεται ένα υπέρ – εκμεταλλευμένο εργατικό δυναμικό ή κάτι παρόμοιο, αλλά οι καταστάσεις αυτές θεωρούνται κάπως ανώμαλες. Μακροπρόθεσμα, μπορείς να περιμένεις ότι ο

καπιταλισμός είναι αντιρατσιστικός – ακριβώς επειδή είναι αντιανθρώπινος. Και στην πραγματικότητα η φυλή είναι ένα ανθρώπινο χαρακτηριστικό – δεν υπάρχει κάποιος λόγος γιατί πρέπει να είναι ένα αρνητικό χαρακτηριστικό, αλλά είναι ένα ανθρώπινο χαρακτηριστικό. Αναγνωρίζεις, επομένως, βασισμένες στην φυλή αναμειγνύονται με το βασικό ιδεώδες ότι οι άνθρωποι θα έπρεπε να είναι διαθέσιμοι μόνον ως καταναλωτές και παραγωγοί, ανταλλάξιμα δόντια τροχού που θα ψωνίζουν όλα τα σκουπίδια που παράγονται – αυτή είναι το έσχατο καθήκον τους και οποιοδήποτε άλλες ιδιότητες που τυχόν έχουν είναι κάπως άσχετες και συνήθως μία ενόχληση.

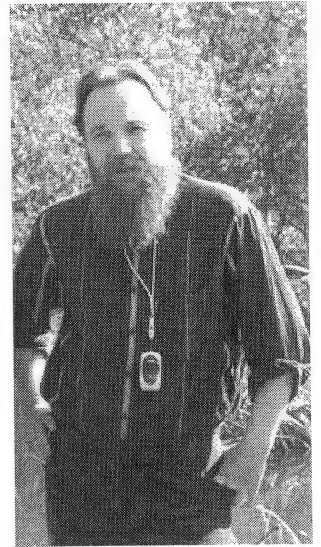
Οικονομικισμός

Ο Ρώσος διανοούμενος **Alexandr Dugin** γεννήθηκε τον Ιανουάριο του 1967 και προέρχεται από στρατιωτική οικογένεια, με τον πατέρα του να υπηρετεί ως υψηλόβαθμος αξιωματικός στην ρωσική αντικατασκοπία. Από μικρός έδειξε ιδιαίτερη κλίση στην εκμάθηση ξένων γλωσσών, την οποία καλλιέργησε και έφθασε στις ημέρες μας να μιλάει εννέα ξένες γλώσσες! Στα τα τέλη της δεκαετίας του εβδομήντα εργάστηκε στα άκρως απόρρητα αρχεία μίας από τις μυστικές υπηρεσίες της Σοβιετικής Ενώσεως, όπου ήρθε για πρώτη φορά σε επαφή με γραπτά των πρώτων ευρασιανιστών. Ανακατεύθηκε με την πολιτική πρό της πτώσεως του σοβιετικού καθεστώτος, όταν οργανώθηκε στην πατριωτική οργάνωση «Pamyat». Στην συνέχεια βοήθησε στην κατάρτιση του προγράμματος του καινούργιου Κομμουνιστικού Κόμματος της Ρωσικής Ομοσπονδίας με αρχηγό τον Gennady Zyuganov, εξελίχθηκε σε στέλεχος πρώτης γραμμής του Εθνικοκομμουνιστικού Κόμματος και το 2002 ίδρυσε το Ευρασιανικό Κόμμα, αργότερα Διεθνές Ευρασιατικό Κίνημα, το οποίο, όπως ισχυρίζονται διάφοροι παρατηρητές της Δύσεως, χρηματοδοτείται και χαίρει της εμπιστοσύνης του ίδιου του Πούτιν.

Η σκέψη του Dugin έχει επηρεασθεί από τον Σκότο θεωρητικό της γεωπολιτικής Halford John Mackinder και τον διαπρεπή Γερμανό συνταγματολόγο και πολιτειολόγο Carl Schmitt, ενώ έχει εκφράσει την εκτίμησή του για τον Ιούλιο Έβολα. Βασικός άξονας των ιδεών του είναι ότι η Μόσχα, το Βερολίνο και το Παρίσι σχηματίζουν έναν φυσικό γεωπολιτικό άξονα και ότι υφίστατο, υφίσταται και θα υφίσταται μία αιώνια σύγκρουση μεταξύ θαλάσσης και στεριάς και ως εκ τούτου μεταξύ Ρωσίας και Η.Π.Α. Σύμφωνα με το εκδοθέν το 1997 βιβλίο του «Οι βάσεις της γεωπολιτικής»: « Η νέα Ευρασιατική αυτοκρατορία θα οικοδομηθεί επάνω στην βασική αρχή του κοινού εχθρού: την απόρριψη του Ατλαντισμού, του στρατηγικού δηλαδή ελέγχου των Η.Π.Α. και στην άρνηση να επιτρέψουμε στις φιλελεύθερες αξίες να μας εξουσιάζουν. Η κοινή αυτή πολιτισμική ώθηση θα αποτελέσει την βάση μίας πολιτικής και στρατηγικής ενώσεως».

Ο Dugin δηλώνει τον σεβασμό του στην ιουδαϊκή παράδοση, οι θέσεις του, παραταύτα, είναι ξεκάθαρα αντισιωνιστικές, θεωρεί δε το Ισραήλ ως «την στρατηγική βάση για τον ένοπλο Ατλαντισμό». Είναι πολυγραφότατος με δώδεκα βιβλία, αρθρογραφία σε εφημερίδες και περιοδικά και εκδόσεις βιβλίων και περιοδικών. Στα γε-

ωπολιτικά του σχέδια περιλαμβάνει την συμμαχία με το Ιράν, την συνεννόηση με την Ελλάδα σε θέματα ενεργειακού και οικονομικού ενδιαφέροντος και την προσέγγιση με την Τουρκία, γεγονός που προξένησε το ενδιαφέρον της τουρκικής κοινής γνώμης και απέτελεσε την αφορμή για την παραχώρηση συνεντεύξεων σε τουρκικές εφημερίδες. Ήδη από το 1995 το γαλλικό περιοδικό Actuel τον χαρακτήρισε ως τον «πιο επιδραστικό Ρώσο διανοητή της μετασοβιετικής εποχής». Στην Ελλάδα τόσο το πρόσωπο του Dugin όσο και οι ιδέες του παραμένουν απελπιστικά άγνωστες στο ευρύ κοινό. Παράξενο;

Μετάφραση-επιμέλεια κειμένου: **Λόεγκριν**

1. Σε ποιο σύστημα συντεταγμένων μπορούμε να εξετάσουμε το φαινόμενο του «οικονομικισμού».

Ο οικονομικός καπιταλισμός εκπροσωπεί μόνον μία τυχαία παραλλαγή της κοινής ουσίας της αναπτύξεως του καπιταλιστικού συστήματος; Ή μήπως είναι η σαφής ενσάρκωση της όλης λογικής του, ο θρίαμβός του;

Η απάντηση στην ερώτηση αυτήν δεν μπορεί να βρεθεί στον κλασικούς της θεωρίας της οικονομίας, με τον ορίζοντα τους περιορισμένο στην βιομηχανική φάση της ανάπτυξης – το γενικό εμπόριο και την πλήρη οικονομική σημασία του οποίου (και πάνω από όλους οι Μαρξιστές) μελέτησαν πλήρως και ορθώς. Η μεταβιομηχανική κοινωνία είναι κατά πολλούς τρόπους μία σκοτεινή πραγματικότητα. Στην ανάλυσή της δεν υπάρχουν αναγνωρισμένοι κλασικοί, μολονότι πολλοί συγγραφείς έχουν επιχειρήσει μία βαθιά ματιά στο φαινόμενο αυτό. Το καθήκον της κατανόησης του «οικονομικισμού» ανήκει σε εμάς, είτε μας αρέσει είτε όχι.

Προκειμένου ακόμη και να κάνουμε τα πρώτα βήματα προς την κατεύθυνση μίας συνεπούς

επισκόπησης επί του θέματος αυτού, οφείλουμε να αναλογισθούμε την όλη ιστορία του οικονομικού παραδείγματος και να εξατομικεύσουμε εκεί την θέση του «οικονομικισμού» - όχι μόνον υπό το πρίσμα μίας ποσοτικής χρονολογήσεως, αλλά από την οπτική γωνία της ποιοτικής σχέσεως του φαινομένου αυτού στην γενική ανάπτυξη των οικονομικών μοντέλων.

Και όμως, ακόμη και εδώ, στο μηδενικό σημείο σχηματισμού του προβλήματος, συναντάμε ένα στοιχείο αβεβαιότητας, η οποία υπονομεύει την δομή της αναλύσεως. Υπάρχει πράγματι μία και μόνον ιστορία της οικονομίας; Τέτοια ιστορία όντως υπήρξε, αλλά σε δύο (ή τρεις;) εναλλακτικές εκδοχές. Υπάρχει μία αναγνωρισμένη ιστορία της οικονομίας από την Φιλελεύθερη πλευρά (ο καπιταλισμός ως έκφραση του σύγχρονου και πιο προοδευτικού παραδείγματος στην οικονομία), όπως επίσης από την Μαρξιστική πλευρά (ο σοσιαλισμός και η υπέρβαση του καπιταλισμού ως έκφραση του σύγχρονου και πιο προοδευτικού παραδείγματος στην οικονομία). Και περαιτέρω, υπήρξε και μία Τρίτη πηγή (π.χ οικονομική «ετεροδοξία»), η οποία απέτυχε απολύτως να αξιολογήσει το οικονομικό παράδειγμα στα πλαίσια αυτής της σκληρής φόρμουλας (προοδευτικό-μη προοδευτικό), όπως συνήθιζαν να κάνουν οι κλασικοί οικονομολόγοι. Αυτή, όμως, η «τρίτου δρόμου» οικονομική σχολή παρέμεινε περιθωριακή, παρά την παρουσία στις τάξεις της πρώτης τάξεως οικονομολόγων και φιλοσόφων.

2. Η προβληματική αξιολόγηση του οικονομικισμού στην Μαρξιστική θεωρία.

Τα γεγονότα της τελευταίας δεκαετίας έχουν δείξει μία ξεκάθαρη επιτυχία της ιστορικής τάσεως της Φιλελεύθερης οικονομίας. Και ακριβώς στην ενότητα της Φιλελεύθερης οικονομικής και φιλοσοφικής σκέψεως γεννηθήκαν οι πρώτες θεωρητικολογίες στην μεταβιομηχανική κοινωνία. Η σοσιαλιστική σκέψη παρέμεινε, αντιθέτως, εντελώς εντός των πλαισίων του βιομηχανικού παραδείγματος και η δραματική πτώση του Σοβιετικού συστήματος εισάγει αλάνθαστους τονισμούς στην ιστορία αυτής της λόγιας διενέξεως.

Το Φιλελεύθερο σύστημα ήταν ικανό να:

- διαφύγει των σοσιαλιστικών επαναστάσεων
- να διαλύσει το προλεταριάτο
- να το αποτρέψει από το να ενοποιηθεί σε ένα επαναστατικό κόμμα, δρώντας σε παγκόσμιο επίπεδο
- να κερδίσει τον ιδεολογικό πόλεμο εναντίον του σοσιαλιστικού στρατοπέδου.

Από όλες αυτές τις απόψεις το Φιλελεύθερο πρότυπο επιτυχώς νίκησε την Μαρξιστική απειλή.

Εκτός από την θέση του τακτικού πλεονεκτήματος βρισκόμαστε εδώ αντιμέτωποι με ένα πιο σχετικό θεμελιώδες συμπέρασμα. Μπορώ να κατανοήσω ότι οι άνθρωποι που μοιράζονται συγκεκριμένες ομάδες weltanschauungen (ΣτΜ: «κοσμοθεωρίες») δύσκολα θα αποδεχτούν αυτό το συμπέρασμα - και ακόμη και η σκέψη μίας τέτοιας γενικεύσεως μπορεί να είναι ενοχλητική για κάποιους. Το δίχως άλλο, ένας μεγάλος αριθμός παραγόντων μας οδηγεί να στην σκέψη ότι το Φιλελεύθερο παράδειγμα - ειδικότερα, δηλαδή, ο σύγχρονος Καπιταλισμός - είναι μόνον το οικονομικό παράδειγμα, το οποίο ενσαρκώνει στον εαυτό του το πραγματικό πνεύμα του σύγχρονου κόσμου. Ο Φιλελεύθερος καπιταλισμός απεδείχθη το πιο ενημερωμένο οικονομικό σύστημα, περισσότερο από τον σοσιαλισμό (και από τα οικονομικά πρότυπα του «τρίτου δρόμου»).

Ούτως εκούσης της καταστάσεως, θα ήταν λάθος να αποκρυπτογραφήσουμε εκ των υστέρων τα Σοσιαλιστικά συστήματα ως αποδεικνύόμενα λιγότερο επαρκή, ενώ είναι προσκολλημένα στο σύγχρονο οικονομικό παράδειγμα. Όλα είναι περισσότερο σύνθετα: η αντικαπιταλιστική προέλευση και η φιλοσοφικός συλλογισμός, που βρίσκονται στις ρίζες του σοσιαλιστικού οικονομικού προτύπου, εμφανίζονται ως είδη αντιμοντέρνων τάσεων συγγενών με την οικονομία - μόνον, όμως, συγγενείς με αυτήν. Δεν αποτελεί αδιέξοδο, αλλά την τελευταία μάχη (μολονότι καλυμμένη και εξωτερικά στυλιζαρισμένη σύμφωνα με την εμφάνιση του «μοντερνισμού») του αντιμοντερνικού παραδείγματος μίας weltanschauung (ΣτΜ: «κοσμοθεωρίας»), που βρίσκει έκφραση στην οικονομική θεωρία και πράξη.

Στην εποχή μας η σοσιαλιστική θέση δεν έχει καμία αξία: όχι μόνον οι προβλέψεις του Μάρξ περί της μετατροπής της βιομηχανοποιημένης Δύσεως σε σοσιαλισμό απεδείχθησαν αληθείς μόνον στον Ανατολική αγροτικό-ασιατικό τρόπο παραγωγής. Ακόμη και το τελευταίο μαρξιστικό επιχείρημα κατερρίφθη - το γεγονός της υπάρξεως του Μαρξισμού (του νικητή, πραγματοποιημένου Μαρξισμού - μολονότι με έναν βολουνταριστικό, μπλανκιστικό-λενινιστικό τρόπο) σε πολλές περιοχές του κόσμου.

Πώς να καταλήξουμε - από αυτό το σημείο εκκίνησης - ότι ο ίδιος ο σοσιαλισμός εκπροσωπεί ένα πιο «προοδευτικό» φαινόμενο; Πώς να δηλώσουμε ότι η πραγματική πορεία της παγκόσμιας ιστορίας (η κακόφημη ιστορική αναγκαιότητα) ακολουθεί ακριβώς αυτήν την

κατεύθυνση; Είναι αδύνατον. Προκύπτει ένα γεγονός όλο και πιο καθαρά: ότι ο σοσιαλισμός υπήρξε το αποτέλεσμα μίας αποφασιστικής γενικής προσπάθειας – όχι ένα προϊόν της αντικειμενικής πορείας της ιστορίας, αλλά ακριβώς της ανταρσίας εναντίον αυτής της αντικειμενικής πορείας – η συνέπεια μίας ηρωικής εξεγέρσεως και μίας ηθικής πράξεως ηρωισμού, στην οποία η μεγιστοποίηση της εντάσεως έδωσε μεταξύ τους την επαναστατική ελίτ και την εθνική μάζα. Σε αυτό το πλαίσιο η γεωγραφική και πολιτιστική ιδιαιτερότητα των χωρών όπου ο σοσιαλισμός πέτυχε δεν εμφανίζεται πλέον ως ένα συχνό στοιχείο, αλλά ως ένας σημαντικός, όχι, όμως, αποφασιστικός παράγοντας.

Ο σοσιαλισμός κέρδισε στις χώρες της Ανατολής ως εχθρός – πολιτιστικός, ιστορικός, εθνικός και θρησκευτικός – Ανατολικών προελεύσεων και προτεραιοτήτων. Ο ρωσικός ευρασιατικός (και ορθόδοξα Εβραίος) εσχατολογικός μεσσιανισμός των μπολσεβίκων κομμισσαρίων απεδείχθη επιχείρημα με μεγαλύτερο βάρος από σε σχέση με τις εκλεπτυσμένες αφαιρέσεις της πολιτικής οικονομίας. Ο Μαρξιστικός συνιβερσαλισμός δεν απεδείχθη συγκριτικά έγκυρος. Και ως μία θεμελιώδης κοινή γλώσσα ο Μαρξισμός θρυμματίστηκε μαζί με την Ρωσική – Σοβιετική Αυτοκρατορία.

Οι σύγχρονες απόπειρες να αποκρυπτογραφηθεί το φαινόμενο του «οικονομικισμού» υπό ένα Μαρξιστικό ορθόδοξο πρίσμα είναι καταδικασμένες να αποτύχουν από την στιγμή που η ίδια η ορθοδοξία κατεστράφη. Η ορθοδοξία έρχεται αντιμέτωπη – πρώτα απ' όλα – με την πλέον σοβαρή πρόκληση να προσφέρει μια μη αντιφατική ερμηνεία των παραδόξων του 20^{ου} αιώνας – και πάνω από όλα τα τραγικής μοίρας του σοσιαλισμού στην τελευταία του δεκαετία. Μόνον αφότου καταφέρει αυτό, θα ήταν δυνατόν να προχωρήσει παρακάτω. Έχοντας, όμως, καταφέρει κάτι τέτοιο, θα ήταν ο ορθόδοξος Μαρξισμός ο ίδιος όπως πριν; Αυτό είναι δύσκολο να το πιστεύσουμε.

Με τον τρόπο αυτόν ο Φιλελευθερισμός έχει τις ποιότητες να αναλύσει τον «οικονομικισμό» σύμφωνα με την δική του ιδιαίτερη οπτική. Το κίνημα προς μία καθαρά οικονομικιστική οικονομία θα είναι υπό την άποψη αυτήν το κίνημα προς ένα περισσότερο σύγχρονο και «προοδευτικό» επίπεδο. Από την στιγμή που ο καπιταλισμός θεωρείται ως σύγχρονος και «προοδευτικός», τόσο σύγχρονος και «προοδευτικός» θα είναι και ο οικονομικισμός.

3. «Η πραγματική κυριαρχία του Κεφαλαίου»

Ο Φιλελευθερισμός αφομοίωσε από τον σοσιαλιστική (ακόμα και την Μαρξιστική) weltanschauung ό,τι από ένα παραδειγματικό πρίσμα δεν μπορούσε να αντιπαρατεθεί στα θεμέλια της καπιταλιστικής λογικής και κατέστρεψε όλες τις εναπομείνανες μορφές – τις πραγματικά εναλλακτικές – στο τέλος ενός ιδεολογικού, οικονομικού και γεωπολιτικού πολέμου.

Το μεταβιομηχανικό επίπεδο της αναπτύξεως του καπιταλισμού – κατά την διάρκεια της οποίας έλαβε χώρα η μεταβολή του σε ένα καθαρά οικονομικιστικό επίπεδο της οικονομίας – συνέπεσε με την παγκοσμιοποίηση και ολοκληρωτικοποίηση του φιλελεύθερου προτύπου. Ο οικονομικισμός είναι ένας δείκτης αναπτύξεως του καπιταλιστικού παραδείγματος. Πέραν τούτων, είναι ένα δείκτης που συνδέεται με την μεταμόρφωση αυτού του παραδείγματος σε κάτι που δεν έχει εναλλακτική. Ο οικονομικισμός είναι ένα λογικό όριο από το οποίο έλκεται η επαρκέστερη ανάπτυξη του Καπιταλισμού.

Στο ανέκδοτο Έκτο Βιβλίο του «Κεφαλαίου», ο Μάρξ προσέφερε μία περιγραφή του επιπέδου αυτού ως τον τελικό κύκλο της «πραγματικής κυριαρχίας του κεφαλαίου», η οποία θα σημάνει ότι το εναλλακτικό, επαναστατικό προλεταριακό υποκείμενο θα έχει χάσει την μάχη στο προηγούμενο επίπεδο της «κυριαρχίας των μορφών». Αυτό το Μαρξιστικό θέμα της μη προκαθορισμένης μορφής του τελικού αποτελέσματος της παγκόσμιας διαμάχης μεταξύ Εργασίας και Κεφαλαίου είναι κάτι που ο ορθόδοξος Μαρξισμός πάντοτε φοβόταν, ακριβώς όπως κάθε έμβιο ον φοβάται την φωτιά.

Όθεν και η πρόταση να τοποθετηθεί ο «οικονομικισμός» στην εσχατολογική ζώνη της οικονομικής ιστορίας της καπιταλιστικής αναπτύξεως. Μία τέτοια προσέγγιση απολύτως ορθή από την πλευρά της κύριας τάσεως της καπιταλιστικής αναπτύξεως – την πρόοδο της αποξενώσεως. Πρώτα η αποξένωση του προϊόντος της εργασίας από τους παραγωγούς, έπειτα η αποξένωση της όλης σφαίρας της παραγωγής μέσα στο σύστημα της τραπεζικής πιστώσεως και τέλος η μετάφραση της όλης οικονομίας στην μορφή της εικονικής οικονομικής κερδοσκοπίας.

4. Ο Φιλελευθερισμός ως αποξένωση, η «πρόοδος» ως παρακμή.

Ο οικονομικισμός αποτελεί την κορωνίδα της καπιταλιστικής λογικής και αντιπροσωπεύει το τελευταίο, υψηλότερο επίπεδο αποξενώσεως.

Σε αυτήν την διαδικασία της ολικής αποξενώσεως η φυσική πορεία της ιστορικής ανα

πτύξεως φαίνεται ξεκάθαρα από την πλευρά της παραδοσιακής κοινωνίας. Στην παράδοση, όμως, εμφανίζεται ένα μόνιμο θέμα – αυτό των Ηρώων, των Προφητών και των Σωτήρων, οι οποίοι αντιστέκονται στην ιστορική εντροπία, ενάντια στην βαρυντική δύναμη της Υπάρξεως. (ο Μάρξ και το Μαρξιστικό δόγμα μπορούν να μετρηθούν άνετα ως ανάλογα με αυτήν την «προ - εσχάτολογική» ανταρσία) Αργά ή γρήγορα, όμως, αυτή η κατηγορία επίσης καταρρέει κάτω από τον ογκόλιθο της μοίρας και οι συνθήκες αποκαλύψεως γίνονται χειρότερες.

Η παραδοσιακή αυτή άποψη θεωρεί την «πρόοδο», «την φυσική πορεία της ιστορίας», τον «μοντερνισμό» ως πεπρωμένο και κάτι κακό, ως την αδρανή πώση μίας βαρύνουσας μάζας, ως την συνεπαγόμενη ψυχρότητα του Είναι. Η ιστορία είναι αποξένωση σύμφωνα με τους παραδοσιαστές.

Η ιστορία του πολιτισμού αντιμετωπίζεται ως αποξένωση από τον Ρουσσώ (ο «ευγενής άγριος» που χαραμίζεται από την κοινωνία), τον Χέγκελ («αποξένωση της Απόλυτης Ιδέας») και τον Μάρξ («αποκοπή από τον πρωταρχικό κομμουνισμό»). Η ευτυχής στροφή («ορθή δημοκρατία» για τον Ρουσσώ, «Πρωσσικό Κράτος» για τον Χέγκελ, «Παγκόσμια Επανάσταση» για τον Μάρξ) συμβαίνει παρά την αδράνεια της ιστορίας.

Το «τέλος του κόσμου», έτσι, (αυτό το οντολογικά θετικό γεγονός κατά τους Χριστιανούς) ακολουθεί την περίοδο του Αντίχριστου. Και η έλευση του Αντίχριστου ανιχνεύεται ως το αλάνθαστο σημάδι της προσέγγισης στην Δευτέρα Παρουσία. Αυτό δεν σημαίνει, βεβαίως, ότι η συγκεκριμένη αναγγελία της προσεγγίσεως στην Δευτέρα Παρουσία μπορεί, επίσης, να αγγίζει και τον «πρίγκιπα του κόσμου». Μόνον ένα καλό υπάρχει στην κλίμακα της αποξενώσεως – μόλις η θανάσιμη αυτή διαδικασία φθάσει στα όρια της, θα ξεριζωθεί από την τιμωρητική δεξιά χείρα της υπερβατικής αρχής.

5. Οικονομία και διαλεκτική του κακού.

Ο Φιλελευθερισμός αποτελεί την φυσική τάση της αναπτύξεως της «φιλοσοφίας της οικονομίας», αυτονομημένη, αποκομμένη από όλες τις υπόλοιπες κοινωνικές δομές της αξίας στην ποιοτική της σύγχρονης ενσαρκώσεως. Αυτή είναι η σταθερότητα του «status-quo».

Ένα διαφορετικό θέμα είναι ο τρόπος που εκτιμούμε τον «οικονομικισμό» και εν γένει το «φιλελεύθερο-καπιταλιστικό» μονοπάτι της οικονομικής αναπτύξεως. Εάν δούμε τον «οικονομικισμό» («η πραγματική κυριαρχία του κεφα

λαίου») με σκοτεινά χρώματα τότε – είτε συνειδητά είτε όχι – βρίσκουμε τους εαυτούς μας στην απέναντι πλευρά από αυτήν του μοντερνισμού. Αυτό δεν δύναται να καλυφθεί πίσω από την μάσκα της συζήτησης περί «προόδου». Η φυσική πορεία της ιστορίας (επίσης ιστορία της οικονομίας) δεν μας ταιριάζει. Θεωρούμε την οικονομική εντροπία ως ανήθικη και επιθυμούμε να τεθούμε εναντίον της. Στην περίπτωση αυτήν πρέπει να στρέψουμε το βλέμμα μας – με έναν βολουνταριστικό, λενινιστικό τρόπο – όχι μόνον στα εφόδια των μη «οικονομικιστικών» απόψεων περί της οικονομίας, και, επίσης, σε όλα τα οικονομικά μοντέλα που είναι μη μοντέρνα, αντι-μοντέρνα και τα οποία βασίζονται σε μία «ηρωική» (σύμφωνα με τον ορισμό του Werner Sombart) παρόρμηση για υπέρβαση της κακής πορείας του παροδικού κόσμου.

Ο «οικονομικισμός» δεν είναι ένα ερώτημα της μηχανικής παρακάμψεως από το οικονομικό παράδειγμα του καπιταλισμού. Αποτελεί ένα κανονικό στάδιο της αναπτύξεώς του – το στάδιο του παγκόσμιου θριάμβου του.

Είναι ανόητο και ανεύθυνο να παραπονούμεθα για το γεγονός ότι η μάζα της οικονομικής κερδοσκοπίας στα χρηματιστήρια ανά τον κόσμο υπερβαίνει κατά πολύ τους προϋπολογισμούς των αναπτυγμένων χωρών ή ότι πλασματικές μεταφορές κεφαλαίων μέσω δικτύων υπολογιστών υπονομεύουν την ανάπτυξη των υλικών παραγωγικών τομέων, μεταβάλλοντας επενδύσεις στην σφαίρα μίας εικονικής οικονομίας. Η αποξένωση της οικονομίας από την παραγωγική σφαίρα, η εικονικοποίηση της οικονομικής ουσίας είναι το κανονικό τελικό στάδιο της καπιταλιστικής αναπτύξεως.

6. Η αναπόδεικτη επιτακτικότητα της επαναστάσεως

Μπορούμε να συμφωνήσουμε εντελώς με όλες τις ακραία καταστροφικές προγνώσεις, οι οποίες γίνονται από αμερόληπτους αναλυτές σχετικά με τις ηθική σημασία αυτών των τάσεων. Είναι γεγονός ότι η αύξηση της εικονικής οικονομίας εις βάρος των πραγματικών τομέων παραγωγής οδηγεί αναπόφευκτα στην οικονομική καταστροφή. Το πληροφοριακό στοιχείο στις μεταμοντέρνες κοινωνίες σκοπεύει στην τελειωτικά υποκατάστατη πραγματικότητα με το να την αντικαθιστά με το ψευδαισθησιακό αλλά ακόμη ισχυρό λειτουργικό του σύστημα. Σε ένα συγκεκριμένο σημείο αυτό θα αποδειχθεί θανάσιμο.

Και όμως – σύμφωνα με τις παραδοσιακές απόψεις για την κοινωνία (και σε άλλα μη φιλελεύθερα ή ανελεύθερα δόγματα)- αυτό είναι η

απόλυτη λογική κάθε ενυπάρχουσας διαδικασίας, στην οποία μία υπερβατική αρχή είτε δεν παρεμβαίνει είτε δεν δύναται να παρέμβει, εάν δεν το επιθυμεί. Το κεφάλαιο (ως η υπέρτατη αποξένωση, ως ο συνολικός περιορισμός στην υλιστική ποιοτική αρχή) παλεύει για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα να καταστεί το ένα και μοναδικό υποκείμενο της ανθρώπινης ιστορίας. Και το κατάφερε με τον «οικονομικισμό». Ως μία εκπροσώπηση (ΣτΜ: εννοεί την κοινοβουλευτική δημοκρατία), κατάφερε μία πολύ ευκολότερη νίκη απ' ό,τι στην πρωταρχική του μορφή. Η εικονική, πλασματική οικονομία τοποθετούν την ίδια την αρχή της πραγματικότητας υπό εκμετάλλευση - ακριβώς όπως θέτει υπό εκμετάλλευση την πραγματικότητα της οικονομίας και την οντολογία της (μολονότι η οντολογία αυτή δεν μπορεί να είναι ανεξάρτητη, αναγκαία stems από την πιο γενική υπέρ-οικονομική μεταφυσική και κοινωνική μορφή.)

Η (έστω θεωρητική) αντίθεση στον «οικονομικισμό» μπορούσε να εμφανισθεί στα προηγούμενα στάδια της καπιταλιστικής αναπτύξεως.

Τα οικονομικά δεν είναι άλλο από μία γλώσσα, με την οποία μπορεί να σχηματισθεί οποιοδήποτε μήνυμα. Το φιλελεύθερο μοντέλο της οικονομίας είναι το μήνυμα της θριαμβεύουσας αποξένωσης και εντροπίας, της εξατομικεύσεως του κοινωνικού, πολιτικού, πολιτιστικού και ιστορικού όλου. Τέτοιο είναι το μήνυμα του «σύγχρονου πνεύματος», το μήνυμα του Διαφωτισμού. «Αριστεριότες» (ριζοσπάστες δημοκράτες, ο Ρουσσώ, σοσιαλιστές, κομμουνιστές) και δεξιοί (φονταμενταλιστές, παραδοσιαστές, ολοκληρωτιστές) ερμήνευσαν εδώ και πολύ καιρό το φιλελεύθερο ευαγγέλιο (σε φιλοσόφους όπως οι Τζών Λόκ, Ιερεμίας Μπένθαμ, Τζών Μίλλ και σε οικονομολόγους όπως ο Άνταμ Σμίθ και ο Ντέιβιντ Ρικάρντο) ως την ενσάρκωση του κακού σε αυτόν τον κόσμο, ως την αποσύνθεση κάθε οργανικής ουσίας.

Αυτή είναι η θανάσιμη, μηδενιστική πνευματικότητα του μοντερνισμού, βασισμένη στην «εξορία των Θεών» (Μ. Χάιντεγγερ), τον «θάνατο και την δολοφονία του Θεού» (Φ.Νίτσε) και την «εκμετάλλευση» (Κ.Μάρξ)

Ο «οικονομικισμός» δεν είναι απολύτως τίποτα το νέο, είναι ο Φιλελευθερισμός-Καπιταλισμός στην αγνότερη μορφή του. Είναι «μοντερνισμός», που έχει ξεπεράσει την αντίθεσή του.

Για τον λόγο αυτόν η διαμαρτυρία εναντίον του «οικονομικισμού» σε εθνικό ή σε διεθνές επίπεδο είναι αδύνατη δίχως μία παγκόσμια επανάσταση συνειδήσεων, δίχως μία εξαιρετική επαναξιολόγηση κάθε αντιφιλελεύθερης ιδεολογίας, δίχως την έκφραση μίας νέας ολοκληρωτικής Εναλλακτικής - και παραπάνω, μία Εναλλακτική όχι μόνον εναντίον του αποτελέσματος (του ίδιου του «οικονομικισμού»), αλλά εναντίον και στην αιτία του («καπιταλισμός», «φιλελευθερισμός», «σύγχρονο πνεύμα»).

Η αναζήτηση μίας τέτοιας Εναλλακτικής εντός της περιορισμένης σφαίρας της οικονομίας είναι αδιανόητη. Μία τέτοια Εναλλακτική θα πρέπει να μεταμορφώσει το όλο σύνολο των σύγχρονων κηρυγμάτων, την όλη «γλώσσα του μοντερνισμού». Μόνον έπειτα από αυτό, όταν δηλαδή θα έχει σφυρηλατηθεί το παγκόσμιο φιλοσοφικό παράδειγμα της Τελικής Επανάστασεως, η εναλλακτική αυτή θα αποκτήσει μία οικονομική μορφή - ως ο πραγματιστικός δρόμος επαγωγικά αναπόδεικτος και εμπειρικά ανέκδηλος.

Αυτός είναι ο ρόλος των «νέων προφητών», των «νέων σωτήρων», των «νέων ηρώων».

Ο αντιοικονομικισμός δεν είναι άλλο από την πιο εξωτερικευμένο επίπεδο του βαθύτερου και ριζοσπαστικότερου αγώνα εναντίον του καπιταλισμού και του φιλελευθερισμού, η αναγκαιότητα του οποίου δεν πηγάζει από πραγματιστικά συμφέροντα, αλλά από το βάθος της αξιοπρέπειας του ανθρώπινου υποκειμένου ως είδος - ένα υποκείμενο, το οποίο ακόμη και στην άβυσσο της εγκατάλειψης από τον Θεό απορρίπτει κάθε συμβιβασμό με τον αιματοβαμμένο κόσμο και μάχεται για μία ανώτερη οντολογία, για μία νέα ιερότητα, για δικαιοσύνη και αδελφότητα, για ελευθερία και ισότητα.

Περί του Ισλάμ

(Εξέγερση κατά του σύγχρονου κόσμου, 1936)

Ο **Ιούλιος Έβολα** γεννήθηκε στην Ρώμη σε μία αριστοκρατική Σικελιανή οικογένεια το 1898. Στον Α ΠΠ πολέμησε ως αξιωματικός του πυροβολικού. Αρχικά είχε ενδιαφερθεί για το φουτουριστικό κίνημα του Μαρινέτι, αλλά γρήγορα στράφηκε προς τον Ντανταϊσμό, του οποίου και έγινε ένας από τους κύριους εκπροσώπους του στην Ιταλία. Εκφράστηκε καλλιτεχνικά με την ποίηση και την ζωγραφική και συνεργάστηκε με το περιοδικό *Journal Bleu*, αλλά μετά το 1922 θεώρησε ότι ο Ντανταϊσμός εμπορευματοποιήθηκε και έτσι σταμάτησε να ζωγραφίζει και απεκήρυξε την ποίηση. Επηρεάστηκε από τους Μάιστερ Εκκαρτ, Φ.Νίτσε, και Ο.Σπένγκλερ, ενώ από το 1920 άρχισε να ασχολείται με τα εσωτερικά συστήματα της Δυτικής και της Ανατολικής Παραδόσεως και να ασκείται στην ταντρική γιόγκα. Τήρησε κριτική στάση έναντι του Μουσολίνι και συχνά το φασιστικό καθεστώς τον δημιούργησε προβλήματα, εξαιτίας της αιρετικής ερμηνείας που έδιδε στον Φασισμό. Τραυματίστηκε στην μέση του (τρίτο τσάκρα) κατά την διάρκεια ενός βομβαρδισμού στην Βιέννη στο τέλος του Β ΠΠ, με αποτέλεσμα να μείνει ανάπηρος μέχρι το τέλος της ζωής του τον Ιούνιο του 1974. Το σώμα του αποτεφρώθηκε και οι στάχτες του θάφτηκαν σε έναν παγετώνα στην κορυφή Rosa Άλπεων. Έγραψε πολλά βιβλία και κείμενα, τα σπουδαιότερα των οποίων θεωρούνται τα «Εξέγερση κατά του σύγχρονου κόσμου», «Καβάλησε την τίγρη», «Έρως και η μεταφυσική του φύλου», «Η Γιόγκα της δύναμης», «Ανθρωποι ανάμεσα στα ερείπια». Στην ελληνική γλώσσα έχουν μεταφραστεί και κυκλοφορήσει η ομιλία του «Το δόγμα των Αρίων για τον αγώνα και την νίκη» (εκδόσεις «Ελεύθερη Σκέψις») και το βιβλίο του «Έρως και η μεταφυσική του φύλου» από τις εκδόσεις «ΟΕΥ».

Μετάφραση-επιμέλεια κειμένου: **Λόεγκριν**

Περί του Jihad και του Ιερού Πολέμου

Στο Ισλάμ γίνεται διαχωρισμός μεταξύ του δύο ιερών πολέμων, του «μειζονος ιερού πολέμου» (el-jihadul-akbar) και του «ελάσσονος ιερού πολέμου» (el-jihadul-ashgar). Ο διαχωρι-

σμός αυτός προέρχεται από έναν λόγο (hadith) του Προφήτου, ο οποίος στην επιστροφή του από μία πολεμική επιχείρηση είπε : «Έχετε επιστρέψει από έναν μικρότερο ιερό πόλεμο σε έναν μεγάλο ιερό πόλεμο». Ο μειζων ιερός πόλεμος είναι εσωτερικός και πνευματικής φύσεως, ενώ ο έτερος είναι ο υλικός πόλεμος που εξαπολύεται εξωτερικά εναντίον ενός εχθρικού πληθυσμού με την συγκεκριμένη πρόθεση να φέρει τους «άπιστους» πληθυσμούς υπό την κυριαρχία του «Νόμου του Θεού» (al-Islam). Η σχέση μεταξύ του «μειζονος» και του «ελάσσονος» ιερού πολέμου, ωστόσο, αντικατοπτρίζει την σχέση μεταξύ σώματος και πνεύματος. Προκειμένου να γίνει κατανοητός ο ηρωικός ασκητισμός ή το «μονοπάτι της δράσεως», είναι αναγκαίο να καταλάβουμε τις συνθήκες υπό τις οποίες τα δύο μονοπάτια ενώνονται, με τον «ελάσσονα ιερό πόλεμο» να γίνεται το μέσον πραγματοποιήσεως του «μειζονος ιερού πολέμου» και αντιστρόφως: ο «ελάσσων ιερός πόλεμος» ή εξωτερικός γίνεται μία σχεδόν τελετουργική πράξη που εκφράζει και δίδει μαρτυρία στην πραγματικότητα του πρώτου. Το ορθόδοξο Ισλάμ, αρχικά, συνέλαβε μία ενωτική μορφή ασκητισμού: αυτήν που συνδέεται με το jihad ή «ιερό πόλεμο».

Ο «μειζων ιερός πόλεμος» είναι ο αγώνας του ανθρώπου εναντίον των εχθρών που βρίσκονται εντός του. Είναι, πιο συγκεκριμένα, ο αγώνας της υψηλότερας αξίας του ανθρώπου ενάντια σε καθετί που είναι απλώς ανθρώπινο εντός του, εναντίον της κατωτέρας του φύσεως και των χαοτικών παρορμήσεων και κάθε είδους υλικών εξαρτήσεων. Αυτό σαφώς τονίζεται σε ένα κείμενο Άριας πολεμικής σοφίας: «Γνώρισε, συνεπώς, αυτόν που ίσταται υπεράνω της λογικής. Και άφησε την ειρήνη του να δώσει και σε σένα ειρήνη. Γίνου πολεμιστής και σκότωσε την επιθυμία, τον ισχυρό εχθρό της ψυχής» (Bhagavadgita 3.43) Ο «εχθρός» που μας αντιστέκεται και ο «άπιστος» εντός μας πρέπει να υποταχθούν και να αλυσοδεθούν. Ο εχθρός αυτός είναι τα κτηνώδη πάθη και ένστικτα, η αποδιοργανωμένη πολλαπλότητα των παρορμήσεων, οι περιορισμοί επιβληθέντες σε εμάς από έναν φανταστικό εαυτό, και έτσι, επίσης, φόβος, προστυχιά και αβεβαιότητα. Η υποταγή του εχθρού μέσα μας αποτελεί τον μόνο τρόπο να επιτευχθεί εσωτερική απελευθέρωση ή η αναγέννηση σε μία κατάσταση ενδόμυχης ενότητας και «ειρήνης» στην εσωτερική και θριαμβευτική έννοια της λέξεως.

Στον κόσμο του παραδοσιακού πολεμιστή ο ασκητισμός του «ελάσσονος ιερού πολέμου», ο εξωτερικός, δηλαδή πόλεμος, εμφανίζεται ενδεικνυόμενος ακόμη και υποχρεωτικός ως μέσον διεξαγωγής του «μείζονος ιερού πολέμου». Έτσι στο Ισλάμ οι εκφράσεις «ιερός πόλεμος» (jihad) και «δρόμος του Θεού» συχνά χρησιμοποιούνται εναλλάξ. Στο σύνολο αυτό ιδεών η δράση ασκεί την αυστηρή λειτουργία και καθήκον μίας θυσιαστικής και εξαγνιστικής τελετουργίας. Οι εξωτερικές μεταστροφές που βιώνει κάποιος κατά την διάρκεια μίας στρατιωτικής εκστρατείας προκαλούν τον εσωτερικό «εχθρό» να αφυπνισθεί και να προβάλλει μία μανιώδη αντίσταση και μία δυνατή μάχη υπό την μορφή των ζωικών ενστίκτων της αυτοσυντηρήσεως, του φόβου, της αδράνειας, της συμπόνιας ή άλλων παθών. Όσοι συμπλέκονται σε μάχες πρέπει να ξεπεράσουν τα συναισθήματα αυτά την στιγμή που εισέρχονται στο πεδίο της μάχης, εάν επιθυμούν να κερδίσουν και να νικήσουν τον «εξωτερικό» εχθρό ή «άπιστο».

Προφανώς η πνευματική καταγωγή και ο «ορθός σκοπός» (niya), αυτός, δηλαδή, που οδηγεί στην υπερβατικότητα (τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται ως αναφορά στην υπερβατικότητα είναι τα «ουρανός», «παράδεισος», «κήπος του Θεού» κλπ) θεωρούνται ως θεμέλια του jihad, εκτός και εάν ο πόλεμος χάσει τον ιερό του χαρακτήρα και εκφυλιστεί σε μία άγρια υπόθεση όπου ο πραγματικός ηρωισμός αντικαθίσταται από την αδιάφορη για τις συνέπειες εγκατάλειψη και όπου αυτό που μετράει είναι οι αποχαλινωμένες παρορμήσεις της ζωώδους φύσεως.

Είναι γραμμένο στο Κοράνι: «Αφήστε αυτούς που θα ανταλλάσσαν την ζωή σε αυτόν τον κόσμο με τον μέλλοντα αγώνα για τον σκοπό του Θεού. Είτε πεθάνουν είτε κατακτήσουν, θα τους ανταμείψουμε πλουσιοπάροχα.» (Κοράνι, 4:76) Η προϋπόθεση κατά την οποία είναι υποχρεωτικό «όταν συναντήσετε τους άπιστους στο πεδίο της μάχης, κτυπήστε τους στα κεφάλια και όταν τους ξαπλώσετε κάτω, να τους δέσε σφικτά» (Κοράνι, 47:4) ή «Μην διστάσεις ή προτείνεις ειρήνη όταν έχεις πάρει το πάνω χέρι» (Κοράνι, 47:37) είναι ότι «η ζωή σε αυτόν τον κόσμο δεν είναι παρά ένα παιχνίδι και παρελθόν» (Κοράνι, 47:37) και ότι «όποιος είναι μικρόψυχος απέναντι σε αυτόν τον σκοπό είναι μικρόψυχος απέναντι στον εαυτό του» (Κοράνι, 47:38). Οι φράσεις αυτές θα έπρεπε να ερμηνευθούν μέσα από τις γραμμές της ευαγγελικής ρήσεως: «Ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν. Ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐνεκεν ἐμοῦ, εὐρήσει αὐτήν» (κατά Ματθαῖον, 16:25). Αυτό επιβεβαιούται από μία

άλλη παράγραφο του Κορανίου: «Γιατί είναι αυτό όταν σου λένε: “βάδισε στον σκοπό του Αλλάχ”. Κείτεσαι νωθρά στο χώμα; Είσαι ευχαριστημένος με την αυτήν την ζωή σε σχέση με την επερχόμενη; (Κοράνι, 9:38). «Να πεις: “περιμένεις κάτι διαφορετικό να μας συμβεί εκτός από την νίκη ή το μαρτύριο;”» (Κοράνι, 9:52).

Ένα ακόμη απόσπασμα είναι, επίσης, σχετικό: «Το να μάχεσαι είναι υποχρεωτικό για σένα, όσο και αν δεν σου αρέσει. Μπορεί, όμως, να μην σου αρέσει κάτι, μολονότι είναι καλό για εσένα, και να αγαπάς κάτι, ενώ είναι κακό. Ο Θεός γνωρίζει, αλλά εσύ όχι.» (Κοράνι, 2:216). Το απόσπασμα αυτό θα έπρεπε να συνδεθεί με το ακόλουθο: «Ήταν ικανοποιημένοι με το να μέινουν μαζί με αυτούς που έμειναν πίσω: οι καρδιές τους σφραγίστηκαν, αφήνοντάς τους αμαθείς. Ο Απόστολος, όμως, και όσοι μοιράζονταν την πίστη του, διέθεσαν στον αγώνα τα αγαθά τους και τους ανθρώπους τους. Αυτοί θα ανταμειφθούν με όλα τα καλά. Και σίγουρα θα ευημερήσουν. Ο Αλλάχ τους έχει ετοιμάσει κήπους που βρέχονται από ρυάκια, όπου θα κατοικήσουν την αιωνιότητα. Αυτό είναι ο υπέρτατος θρίαμβος.» (Κοράνι, 9:88-9:89)

Αυτός ο τόπος «αναπαύσεως» συμβολίζει τις υπερατομικές καταστάσεις του είναι, η πραγματοποίηση των οποίων δεν περιορίζεται στο νεκροτομείο, όπως υποδεικνύει και το παρακάτω απόσπασμα: «Όσο για αυτούς που σκοτώνονται στον δρόμο του Θεού, δεν θα αφήσει να χαθούν τα έργα τους. Αυτός θα τους οδηγήσει και θα εξυγενίσει την κατάστασή τους. Θα τους δεχθεί στο Παράδεισο που θα τους αποκαλύψει.» (Κοράνι, 47:5-7). Στο παράδειγμα για τον πραγματικό θάνατο στην μάχη, εντοπίζουμε το ισοδύναμο του mors triumphalis των κλασικών παραδόσεων. Όσοι έχουν βιώσει τον «μείζονα ιερό πόλεμο» κατά την διάρκεια του «ήσσονος ιερού πολέμου», έχουν αφυπνίσει μία δύναμη που πολύ πιθανόν θα τους βοηθήσει να ξεπεράσουν την κρίση του θανάτου. Η δύναμη αυτή, έχοντας τους ήδη απελευθερώσει από τον «εχθρό» και από τον «άπιστο», θα τους βοηθήσει να αποφύγουν την μοίρα του Άδου. Γι' αυτόν τον λόγο στην κλασική αρχαιότητα η ελπίδα του αποθανόντος και η ευλάβεια των συγγενών, συχνά οδηγούσαν στην χάραξη μορφών ηρώων και νικητών στις ταφόπετρες. Παραμένει δυνατόν, ωστόσο, να διέλθει κάποιος του θανάτου και να κατακτήσει, όπως και να καταφέρει, την αιώνια ζωή και να ανέλθει στο «ουράνιο βασίλειο» ενώ είναι ακόμα ζωντανός.

Περί του Ισλάμ και της Παραδόσεως

Μολονότι ξεκίνησε σχετικά προσφάτως, θα αναφερθώ εν συντομία σε μία άλλη παράδοση, το Ισλάμ, το οποίο κατάγεται από τα Σημιτικά φύλα και κατάφερε να υπερπηδήσει αυτά τα αρνητικά μοτίβα.

Όπως και στην περίπτωση του ιερατικού Ιουδαϊσμού, ο κεντρικός πυρήνας του Ισλάμ επίσης συνίστατο από τον Νόμο και την Παράδοση, ιδωμένα ως δημιουργική δύναμη, στο οποίο τα πρωταρχικά αραβικά φύλα παρείχαν έναν αγνότερο και ευγενέστερο ανθρώπινο υλικό, το οποίο έπαιρνε μορφή από ένα πνεύμα πολεμιστή. Ο ισλαμικός νόμος (shariah) είναι θεϊκός νόμος. Η πηγή του, το Κοράνι, θεωρείται ως ο ίδιος ο λόγος του Θεού (kalam Allah), όπως επίσης ως ένα μη ανθρώπινο έργο και ως ένα «αυθύπαρκτο βιβλίο» που υπάρχει στον ουρανό ab eterno. Παρόλο που το Ισλάμ θεωρεί τον εαυτό του ως την «θρησκεία του Αβραάμ», μέχρι του σημείου να αποδίδει σε αυτόν την θεμελίωση του Kaaba (στο οποίο βρίσκουμε πάλι το θέμα του λίθου ή του συμβόλου του κέντρου) είναι το δίχως άλλο αλήθεια ότι (α) διεκήρυξε ανεξαρτησία από τον Ιουδαϊσμό και τον Χριστιανισμό, (β) η Kaaba, με τον συμβολισμό του κέντρου, αποτελεί μία προ-ισλαμική τοποθεσία και έχει ακόμη παλαιότερη προέλευση που δεν μπορεί να προσδιορισθεί χρονικά με ακρίβεια, (γ) στην εσωτερική ισλαμική παράδοση, το κύριο σημείο αναφοράς είναι ο al-Khadir, μία δημοφιλής μορφή θεωρούμενη ως ανώτερη και πρωτότερη χρονολογικά των βιβλικών προφητών (Κοράνι 18:59-81). Το Ισλάμ απορρίπτει το θέμα που εντοπίζεται στον Ιουδαϊσμό και που στον Χριστιανισμό εξελίχθηκε στο δόγμα και την βάση της ενσαρκώσεως του Λόγου. Διατηρεί, αισθητά εκλεπτυσμένο, τον μύθο της πτώσεως του Αδάμ δίχως να κτίζει πάνω του το θέμα του «προπατορικού αμαρτήματος». Σε αυτό το δόγμα το Ισλάμ είδε μία «διαβολική ψευδαισθήση» (tablis Iblis) ή το αντιστραμμένο θέμα της πτώσεως του Σατανά (Iblis ή Shaitan), την οποία το Κοράνι (18:48) αποδίδει στην άρνησή του, μαζί με όλους τους αγγέλους του, να γονατίσει μπρός

από τον Αδάμ. Το Ισλάμ, επίσης, όχι μόνον απορρίπτει την ιδέα του Λυτρωτού ή του Σωτήρος, που είναι τόσο κεντρικό στον Χριστιανισμό, αλλά και την μεσολάβηση μίας ιερατικής τάξεως. Με την σύλληψη του Θείου με όρους ενός απολύτου και αγνού μονοθεϊσμού, χωρίς κάποιον «Υιό», έναν «Πατέρα» ή μία «Μητέρα του Θεού», κάθε Μουσουλμάνος εμφανίζεται να απαντά απευθείας στον Θεό και να αγιοποιείται από τον Νόμο, που διαποτίζει και οργανώνει την κοινωνία με έναν ριζοσπαστικά ενωτικό τρόπο σε όλες τις δικαστικές, θρησκευτικές και κοινωνικές διακλαδώσεις. Στο πρώιμο Ισλάμ η μοναδική μορφή ασκητισμού ήταν η δράση, δηλαδή jihad, ή «ιερός πόλεμος». Αυτός ο τύπος πολέμου, θεωρητικά τουλάχιστον δεν θα έπρεπε ποτέ να διακοπεί μέχρις ότου επιτευχθεί η πλήρης εγκαθίδρυση του θεϊκού Νόμου. Είναι ακριβώς μέσω του ιερού πολέμου και όχι μέσω κηρύγματος και ιεραποστολικής προσπάθειας που το Ισλάμ έφτασε να απολαμβάνει μίας αιφνίδιας, τεράστιας εξάπλωσης, δημιουργώντας την αυτοκρατορία των Χαλίφηδων και σφυρηλατώντας μία ενότητα τυπική μίας φυλής του πνεύματος, δηλαδή την umma ή “Ισλαμικό έθνος”. Το Ισλάμ, τελικά, εμφανίζει μία παραδοσιακή πληρότητα από την στιγμή που οι sariah και sunna, δηλαδή ο εξωτερικός νόμος και η παράδοση βρίσκουν την ολοκλήρωσή τους όχι σε κάποιον ασαφή μυστικισμό, αλλά σε κανονικούς πρωταρχικούς οργανισμούς (turqa) που κατηγοριοποιούνται από μίας εσωτερική διδασκαλία (tawil) και από τα μεταφυσικά δόγμα την Ανώτατης Ταυτότητος (tawhid). Στους οργανισμούς αυτούς, και γενικότερα στις shia, τις τρέχουσες αντιλήψεις για το masum, το διπλό προνόμιο της isma (δογματικό αλάθητον) και της ανυπαρξίας πιθανοτήτων να σπιλωθεί από οποιαδήποτε αμαρτία (το οποίο αποτελεί προνόμιο των ηγετών, των ορατών και αοράτων ιμάμηδων και των mujtahid), οδηγούν πίσω στην γραμμή μίας συνεχούς φυλής που σχηματίσθηκε από μία παράδοση υψηλότερου επιπέδου από αυτό του Ιουδαϊσμού και των θρησκευτικών πεποιθήσεων που κατέκτησαν την Δύση.

«Φιλοσοφία της Ζωής»

Στο έργο του "Φιλοσοφία της Ζωής" (1937), ο **Ιωάννης Σκουτρίης** περιγράφει, μεταξύ άλλων, και τους τύπους αντίληψης της ζωής. Είναι: 1) η θρησκευτική αντίληψη της ζωής, 2) η μηδενιστική αντίληψη της ζωής, 3) η ευδαιμονιστική αντίληψη της ζωής, 4) η ανθρωπιστική αντίληψη της ζωής, 5) η αντίληψη του αντικειμενικού έργου και 6) η ηρωική αντίληψη της ζωής. Ακολουθεί το πλήρες κείμενο για τον ηρωικό τύπο αντίληψης της ζωής.

Επιμέλεια κειμένου: **Δέσπω Λιάκου**

Η ηρωική αντίληψη της ζωής αναχωρεί από την αρχήν, ότ' η Ζωή είν' ένας διαρκής αγών, μία αδιάκοπος, χωρίς

τέρμα και χωρίς σταμάτημα, μάχη εναντίον της φύσεως, εναντίον των άλλων ανθρώπων, εναντίον του εαυτού μας. Επομένως και ο άνθρωπος, κάθε γενεάς ο άνθρωπος, αποτελεί μία συνεχήν μετάβασιν προς κάτι άλλο, προς κάτι ανώτερον. Όχι προς ένα διαφορετικό είδος οργανικού ανθρώπου (τον υπεράνθρωπον π.χ. του Nietzsche), αλλά προς το να γίνη φορέας μιας ανωτέρας, δηλαδή εντονωτέρας και πλουσιωτέρας μορφής της Ζωής. Έτσι κάθε άνθρωπος αξιόλογος είν' ένας πρόδρομος, που αντλεί το νόημα της υπάρξεώς του όχι από το παρελθόν ούτ' από το παρόν, αλλ' από το μέλλον και μόνον. Το παρελθόν ως παρελθόν το αγνοεί, προς το παρόν ευρίσκεται εις πόλεμον συνεχή. Όχι μόνον προς εκείνο το παρόν, το οποίον δεν είν' εις την ουσίαν του παρά επιβίωσις του παρελθόντος, ή μάλλον διατήρησις του σώματος αυτού οφειλομέν' εις την δειλίαν ή την νωθρότητα των συγχρόνων ανθρώπων. Ο ηρωικός άνθρωπος μάχεται και προς το γνήσιον παρόν, το παρόν που ζη γύρω του και ζη μέσα του.

Και εδώ ακριβώς κείται η τραγικότης του ηρωικού ανθρώπου. Ριζωμένος είναι βαθύτατα εις το παρελθόν, του οποίου είναι το εκλεκτότερον κάρπισμα, μέσα του συμπυκνώνει εις μοναδικόν βαθμόν εντάσεως το παρόν- και όμως αρνείται το παρόν και το μάχετ' εν ονόματι του μέλλοντος, το οποίον ζη ο ίδιος προληπτικώς μόνον ως πραγματικότητα μέσα του. Και το μάχεται με τα όπλα και την ρώμην της ψυχής του, που είναι του παρόντος όπλα και ρώμη, το

οποίον κατ' αυτόν τον τρόπον χρησιμοποιεί ταυτοχρόνως και καταπολεμεί. Έτσι τοποθετεί ο ίδιος τον εαυτόν του, εκλέγων ούτως ειπείν το επικινδυνότερον σημείον, μέσα εις την ορμήν και την οργήν παντοδαπών συγκρούσεων. Συγκρούσεων προς τους συγχρόνους του, οι οποίοι τον μισούν, διότι μισούν το μέλλον εις το πρόσωπόν του. Συγκρούσεων προς τον ίδιον τον εαυτόν του, μιας πάλης μεταξύ της πραγματικότητός του, που ανήκει εις το παρόν, και των δυνατοτήτων του, που ανήκουν εις το μέλλον, που είναι το μέλλον, που θα τας πολεμήση και πάλιν εν ονόματι άλλων δυνατοτήτων από την στιγμήν που θα γίνουν πραγματικότης.

Κατ' αυτόν τον τρόπον ζη ταυτοχρόνως ο ηρωικός άνθρωπος τον μεγαλύτερόν του πόνον και την μεγαλύτεραν του ελπίδα. Ζη την συντριβήν και τον πόνον του, αλλά ζη μαζί και την ηθικήν αναγκαιότητα του πόνου και του χαμού του. Κάτι περισσότερο: Ερωτεύεται την συντριβήν του, την χαίρετ' εκ των προτέρων, αντλεί την ιλαρωτέραν του ακριβώς παρηγορίαν από την συντριβήν του.

Αισθάνεται πως είναι διαλεγμένος από την Μοίραν ως αγωνιστής και ως μάρτυς- περισσότερο ως μάρτυς, αφού την επιτυχίαν δεν την μετρεί με αποτελέσματ' άμεσα, με αριθμούς και μεγέθη, δεν την μετρεί καν διόλου. Είναι το αλεξικέραυνον, που θα συγκεντρώση επάνω του (θα προσελκύση μάλλον εθελουσίως) όλας τας καταγιγίδας και όλα τ' αστροπελέκια, δια να προστατευθούν τα κατοικητήρια των ειρηνικών ανθρώπων. Αλλά θα το κάνη όχι από πνεύμ' αλτρουισμού και εθελουσίας υπέρ των άλλων. Εις την ετοιμότηταν του κινδύνου τον σύρει με ακαταμάχητον έλξιν η αισθητική, θα έλεγα, γοητεία του κινδύνου, η συναισθησις ότ' είναι προνόμιον των εκλεκτών (όχι καθήκον ή πράξις φιланθρωπίας) να συντριβώνται υπέρ των άλλων, υπό των άλλων- το πολυτιμότερον προνόμιον! Ο ηρωικός άνθρωπος δεν είναι το άνθος, δεν είν' ο καρπός- αυτά αντιπροσωπεύουν το παρόν και του παρόντος την ανεπιφύλακτον χαράν. Είναι ο σπόρος που θα ταφή και θα σαπίση, δια ν' αναφανή το άνθισμα και το κάρπισμα. Είν' εκείνος που θάπτεται δια να εορτασθή η ανάστασις, και ανάστασις χωρίς ταφήν δεν υπάρχει. Αλλ' ο ηρωικός άνθρωπος δεν δείχνεται εις την συντριβήν του μόνον, ή και εις την ετοιμότητά έστω προς συντριβήν. Ειδεμή, η ηρωική αντίληψις θα ήτον ιδεώδες θανάτου μόνον, όχι μορφή

ζωής- και τι ζωής! Ο ηρωικός άνθρωπος, και μόνον αυτός, ζη έντονα και πλούσια ολόκληρον την Ζωήν. Αλλά το να ζήσει έντονα δεν σημαίνει δι' αυτόν ό,τι συνήθως νοούμεν με την έκφρασιν αυτήν: να δοκιμάζη άφθονα και δυνατά τας απολαύσεις και τας ηδονάς της Ζωής. Δεν τας αγνοεί βέβαια τας απολαύσεις της Ζωής ο ηρωικός άνθρωπος, αλλά τας δοκιμάζει τόσο, όσον χρειάζεται να τας ξεπεράση, τας γνωρίζει τόσο, ώστε να εννοή, ότι κατά βάθος παραλύουν μάλλον την δύναμιν του ανθρώπου, και ας του χαρίζουν την ψευδαιοθησίαν της εντατικότητας και της πλησμονής. Έπειτα τας απολαύσεις αναζητεί εκείνος που ζητεί να πάρη από την Ζωήν, όχι εκείνος που έχει να της δώση- και σε πλουτίζει όχι το να παίρνης, αλλά το να δίδης.

Η έντονος αυτή ζωή είναι κατ' ανάγκην πολυμερής, τόσο πολυμερής, ώστε να την ευρίσκουν πολυπράγμονα όσοι μετρούν τον πλούτον των εκλεκτών φύσεων με την πενίαν της ιδικής των, όσους δεν αφήνει ο φθόνος ν' αναγνωρίσουν εις έναν σύγχρονόν των τον όλβο των αγαθών, που δεν έχουν εκείνοι. Ο ηρωικός άνθρωπος χαίρεται πολλάς μορφάς ζωής συγχρόνως, και τας χαίρεται όχι εξωτερικώς, σαν αισθητικόν θέαμα ή δια να ικανοποιήσει την περιέργειάν του. Μέσα του ζη όλας αυτάς τας μορφάς της Ζωής, τας αφομοιώνει μέσα του, και τας αποδίδει με τον προσωπικόν του τρόπον. Η ψυχή του ομοιάζει μ' ένα έδαφος λιπαρόν και βαθύ, εις το οποίον κάθε σπόρος άνετα θ' ανθοβολήση και θα καρπίση. Έτσι μεταμορφώνεται, χωρίς να χάνη τον εαυτόν του. Ζη ταυτοχρόνως με πολλούς, όπως ο τραγικός ποιητής, ο μεγαλοφυής, που ζη μέσα εις όλα του τα πρόσωπα, και τα περισσότερον αντίθετα, ζη μέσ' απ' όλα του τα πρόσωπα, και όμως παραμένει ο ίδιος και ως ύπαρξις και ως διάνοια. Και δεν ζη μόνο πολλάς μορφάς Ζωής. Συγκλονισμούς συγκλονίζεται πολλούς, συντριμμούς συντριβεται πολλούς, μύριους θανάτους αποθνήσκει.

Αλλ' η πολυμέρεια αυτή δεν σημαίνει και διάσπασιν, απώλειαν έρματος ατομικού, διάχυσιν και θόλωμα του πυρήνος της προσωπικότητας. Αυτό συμβαίν' εις τους πολλούς, όταν ποτέ θελήσουν να είναι πολυμερείς. Δια τον ηρωικόν άνθρωπον η πολυμέρεια δεν αίρει την συγκέντρωσιν, την καθιστά ισχυροτέραν, την αποδεικνύει ισχυροτέραν. Δεν θα ήτον ηρωικός άνθρωπος, αν δεν ήτο μία δυνατή προσωπικότης, και δυνατή προσωπικότης σημαίνει ισχυρόν κεντρικόν εγώ, που να συγκρατή τας ψυχικάς περιπετείας και τα εξωτερικά περιστατικά, τα πετάγματα και τα ενδιαφέροντα εις μίαν σφικτοδεμένην ενότητα όχι μόνο χρονικής διαδοχής, αλλά συνοχής λογικής, αναγκαιότητος ηθικής.

Η πολυμέρεια του ηρωικού ανθρώπου παρέχει πολλάκις την εντύπωσιν αντιφατικότητος. Είναι τόσο πλούσια η προσωπικότης του, ώστε το καθένα της μέρος, η καθμία της πλευρά, θα ημπορούσε να αποτελή (και αποτελεί δια τους πολλούς) έναν αυτόνομον κόσμον, διαφορετικόν από τον κόσμον που θα ημπορούσε ν' αποδώση μία άλλη πλευρά του. Είναι λοιπόν ν' απορής πώς οι πολλοί τας ευρίσκουν ασυμβιβάστους; Αλλ' ο ηρωικός άνθρωπος δεν ομοιάζει με τους καλούς και φρονίμους αμαξάδες, οι οποίοι οδηγούν το αμαξάκι των "βραδέως αλλ' ασφαλώς" από τους δρόμους τους στρωτούς και τους ησυχούς προς το τέρμα, που άλλοι καθώρισαν. Με τον ηνίοχον ομοιάζει, που κυβερνά τέσσαρα, οκτώ ίσως θυμοειδή άλογα- και το καθένα των σπεύδει ασυγκράτητον προς αυτοβούλους κατευθύνσεις. Τα κυβερνά με δυνατό χέρι, χωρίς όμως και να εξουδετερώνη εκείνων την επαναστατικότητα και την ορμητικότητα. Ειδεμή, τι θέλγητρον θα είχε δι' αυτόν η ηνιοχεία; Το "βραδέως αλλ' ασφαλώς" δεν το ξέρει, λογαριάζει και τας πτώσεις, διότι μόνον όπου υπάρχουν πτώσεις δίδετ' ευκαιρία και ανυψώσεων.

Πράγματι ο πόλεμος και ο κίνδυνος είναι το στοιχείον του, η απαραίτητος τροφή του. Ο πόλεμος λέγω και η νίκη, όχι η επιτυχία. Η επιτυχία δεν είναι πάντοτε νίκη. Είναι νίκη εξωτερική, εξωτερικός πλουτισμός εις επιτεύγματα και κέρδη- να, σαν τα ρεκόρ συγχρόνου αθλητού, που μετρούνται με δευτερόλεπτα και υφεκατοστόμετρα. Αλλ' ο ηρωικός ζητεί την νίκην εκείνου που χαίρεται το ότι επολέμησε, το ότι εκινδύνευσε, το ότι αντέστη, την νίκην ως ευκαιρίαν μόνο να ζήσει εντόνους και αγωνιώδεις στιγμάς. Και παρομοία νίκη συνυπάρχει κάλλιστα με την αποτυχίαν εις τους αντικειμενικούς σκοπούς, καθώς η αποτυχία των 300 εις τας Θερμοπύλας...

Άλλωστε γενικώς η επιτυχία είναι δια τον ηρωικόν άνθρωπον μια λέξις, μία πραγματικότης ίσως- όχι αξία. Δεν την ξέρει, ούτε τον ξέρει εκείνη. Αν επίστευεν ολιγώτερον εις τον εαυτόν του, θα ήτο δι' αυτό απογοητευμένος. Αν επίστευεν ολιγώτερον εις της Μοίρας την σοφίαν, θα ήτον απαισιόδοξος. Αλλ' επιτυχία σημαίνει πραγματοποίησις σκοπού, που ευρίσκει' έξω μας, και εκείνος έχει μέσα του τον σκοπόν και το νόημα της υπάρξεώς του. Απέναντι αυτού τίποτε δεν μετρεί, ούτ' η ζωή του, ούτ' η ευτυχία του. Και τι μεγαλύτερον θα ημπορούσεν η επιτυχία να του προσφέρει;

Έπειτα η επιτυχία σημαίνει φρόνησιν, και η φρόνησις είναι προσαρμογή της ψυχής προς τα πράγματα, καταβίβασμός δηλαδή και ολιγάρκειά της, δια να συμμορφωθή προς την καθημερινότητα του εξωτερικού κόσμου. Ενώ η

σοφία και η αποστολή του ηρωικού είναι ν' αναβίβαση τα πράγματα προς την ψυχήν του, να τα γεμίσει με νόημα τόσο, ώστε να γίνουν αντάξιά του. Δι' αυτό παρέχει την εντύπωση άφρονος, και είναι άφρων. Έχει την αφροσύνην του παιδιού, που στερείται την πολυύμνητον αυτήν πείραν της πραγματικότητας, η οποία είναι κατά βάθος όκνος και ολιγοπιστία. Ενώ το παιδί είναι παιδί, ακριβώς διότι πιστεύει, διότι' ημπορεί ακόμη να πιστεύη ανεπιφύλακτα. Ο ηρωικός άνθρωπος είν' ο αιώνια νέος- τι να την κάνει την φρόνησιν; Είναι δια τους πεζούς και τους νοικοκυραίους, που βαδίζουν ήσυχα και ομαλά τον δρόμον της ζωής των. Εκείνος όμως δεν βαδίζει. Χορεύει.

Αυτός είν' ο λόγος που θεωρείται και είναι άνθρωπος αβοήθητος εις την συνήθη πρακτικήν ζωήν. Και ένας άλλος λόγος: δεν έχει την φρόνησιν να δυοπιστή προς τους γύρω του. Να δυοπιστή προς τι; Δια ν' αποφύγη κινδύνους; Μα αυτούς είναι ακριβώς, που αναζητεί η ψυχή του. Τους αναλαμβάνει όχι από επαγγελματικήν συνήθειαν ή από βιοποριστικόν καταναγκασμόν- οι ακροβάται και οι θηριοδασασταί θα ήσαν τότε οι ηρωικότεροι των ανθρώπων- αλλ' ως εσωτερική προσταγήν της μοίρας του, ως το ιερότερον δικαίωμα που του δημιουργεί η υπεροχή του. Οι πολλοί καμαρώνουν δι' όσους κινδύνους απέφυγαν, όχι δι' όσους υπεβλήθησαν. Περιγράφουν τας επιτυχίας που επραγματοποίησαν, και υπερηφανεύονται δια την εξυπνάδα των. Αλλά δια τον ηρωικόν άνθρωπον, το είδαμεν: η επιτυχία δεν αποτελεί ούτε κριτήριον ούτε ιδεώδες. Ιδεώδες του και κριτήριον: να ζήση δυνατός και ωραίος. Και είναι γενναιότερον και ωραιότερον ν' αδικηθής παρά ν' αδικήσης, να εξαπατηθής παρά να εξαπατήσης.

Άλλωστε προς τι να εξαπατήση; Εξαπατούν οι ετεροκεντρικοί, αυτοί που ασχολούνται διαρκώς με τους άλλους, δια να τους αντιγράψουν ή να τους φθονούν, ή και τα δύο μαζί. Απασχολούνται κατ' ανάγκην, αφού δεν είναι τόσο πλούσιον το εγώ των, ώστε να τους απασχολεί εκείνο έντονα και ικανοποιητικά. Ο ηρωικός όμως αποτελεί ο ίδιος κέντρον του εαυτού του, ελεύθερος εις την απομόνωσιν του, αριστοκρατικός με την απόστασιν εις την οποίαν κρατεί τους άλλους, απότητος με το θάρρος της προσωπικής του γνώμης και της προσωπικής του ευθύνης, υπερήφανος μέσα εις το άβατον τέμενος της μοναξιάς του. Δι' αυτό δεν καταδέχεται να φθονή, μήτε να παραβγαίνει με τους άλλους. Δεν χρειάζεται να βεβαιώνει εις τον

εαυτόν του μ' αυτό το μέσον, με την εξωτερικήν αναγνώρισιν του δηλαδή, την υπεροχήν του.

Αν φαίνεται κάποτε να προχωρή από την απομόνωσιν του προς τους άλλους, το κάνει από πλησμονήν εσωτερικήν, από εντροπή να κρατή μόνος του τον πλούτον που αναβλύζει μέσα του, από την σκληράν, αυτοβασανιστικήν επιθυμίαν να ξεφύγη από τον υποκειμενισμόν του, τον μόνον κίνδυνον που φοβείται σοβαρά, να προχωρήση από το εγώ του προς την μοίραν του. Και είν' η μοίρα κάθε ανθρώπου κάτι που υπάρχει και δρα πριν από το εγώ του και ύστερ' απ' αυτό. Είν' η μοίρα μας που διαπλάσσει το εγώ μας, όχι τανάπαλιν. Έτσι ο ήρωες είναι πάντα μοναχικός- ειδημή, δεν θα ήτον ήρωες- αλλά ποτέ υποκειμενικός. Πουθενά δεν φαίνεται περισσότερον η υπερηφάνεια του ηρωικού ανθρώπου, παρά εις τον τρόπον που διεξάγει τους λεγομένους αγώνας ιδεών. Δεν αποβλέπει ποτέ εις το να νικήση. Τι θα ειπή να νικήση; Να δεχθούν τας απόψεις του; Συμφορά! Ο ίδιος ξέρει τι του εστοίχισεν ως που να καταλήξη εις αυτάς, τι τόλμη εχρειάσθη- *sapere aude*, λέγει ο αρχαίος ποιητής-, τι εσωτερικήν ωρίμανσιν προϋποθέτει. Έτσι ανησυχεί μάλλον παρά ποθεί εκείνον, που θα τας δεχθή κατ' επιταγήν ή ως προϊόν μιας συντόμου συζητήσεως. Δια ν' αποκτήση μήπως οπαδούς; Είν' αληθές, ότι πολλοί αισθάνονται την ανάγκην να κάνουν προπαγάνδαν δια τας ιδέας των, σαν να φοβούνται, ότι δεν θα είναι ορθαί, αν δεν τας ανεγνώριζαν και άλλοι, κατά το δυνατόν πολυαριθμότεροι. Αλλ' εκείνος γνωρίζει, ότι σημασίαν δεν έχει το περιεχόμενον των ιδεών ενός ανθρώπου, αλλ' η ψυχική δύναμις με την οποίαν τας κατέκτησε και τας κατέχει, όχι το τι πιστεύεις αλλά το πώς πιστεύεις, ό,τι πιστεύεις. Ότι τας θεμελιώδεις, τας ζωτικές πεποιθήσεις σου ρυθμίζει κατάβάθος η μοίρα σου, όχι τανάπαλιν. Και η μοίρα σου είναι κάτι απολύτως προσωπικόν. Δεν ημπορείς μήτε να το δανεισθής, μήτε να το δανείσης. Έπειτα, τι σημαίνει δια τον ηρωικόν άνθρωπον ο αριθμός; Εκείνος θέλει, και ως πνευματικός άνθρωπος ακόμη, να εργάζεται, όχι να συνεργάζεται- είναι ανδρικώτερον...

Έτσι, και όταν υπερασπίξη τας απόψεις του, δεν το κάνει δια να τας επιβάλη αλλά δια να μείνη οποίος είναι. Και ακριβώς το να είναι οποίος είναι, αποτελεί εις τα μάτια των άλλων πολλάκις αυτό και μόνον πολεμικήν. Η ύπαρξις του και μόνη εξεγείρει το μίσος. Αρκεί να περιγράφη απλώς πώς είναι, και προκαλεί αντιπάθειαν- τόσο μεγάλον μέρος από το μέλλον αντιπροσωπεύει! Διότι το μέλλον είναι σκοτεινόν, και είν' ολίγοι που δεν φοβούνται το σκοτάδι. Οι

πολλοί το φοβούνται, και ο φόβος των παίρνει πολλάκις την μορφήν αντιπαθείας.

Και όμως σπείρει άφθονα τα γεννήματα του νου του. Τα σπείρει, διότι δεν ημπορεί να κάνει διαφορετικά, όπως το δέντρον που τινάζει τους καρπούς του σαν ωριμάσουν, είτε ευρίσκονται από κάτω είτε όχι αυτοί που θα τους είναι χρήσιμοι. Έτσι και ο ηρωικός άνθρωπος: διδάσκει, παρασυρόμενος από την πίστιν του, ομιλεί περί αυτής υποκύπτων στην εσωτερικὴν ορμήν ν' ανακοινώση- όχι ν' ανακοινώση, να τραγουδήση μάλλον- την χαράν του και τους θησαυρούς του, να έτσι, όπως ο ερωτευμένος που θα ήθελεν εις όλον τον κόσμον να φωνάξη την αγάπην του, και διαβεβαιώνει κάθε φοράν το αγαπημένον του πρόσωπον πόσον τ' αγαπά, όχι δια να το πείση, ούτε διότι φαντάζεται πως αμφιβάλλει, αλλά μόνον διότι ευχαριστεῖται ο ίδιος κάθε φοράν να τ' ακούη. Έτσι και ο ηρωικός άνθρωπος: είτε προφορικῶς αναπτύσσει προς ένα κοινόν, είτε γράφει, κατά βάθος εἶν' ο ίδιος ακροατὴς και γνώστης του εαυτοῦ του. Ομιλεῖ ενώπιον των άλλων, δια ν' ακούσῃ ο ίδιος την φωνήν του δυνατώτερα, διαυγέστερα, συνειδητότερα.

Υπερήφανος εἶναι, όχι εγωιστής. Δι' αὐτὸ σπαταλὰ τον εαυτὸν του. Η ευτυχία του εἶναι να δαπανᾷ, ακριβέστερον ἀκόμη: να δαπανάται. Ανεξάντλητος ὡς εἶναι, δεν ξέρει ἀριθμητικὴν. Εἶναι τόσο πλούσιος, ὥστε θ' ἀναπληρώσῃ εὐκόλα (το ξέρει) κάθε ζημίαν. Προς τι λοιπὸν να την υπολογίῃ; Υπολογίζει ο πτωχός, ο πλούσιος κλείνει τα μάτια, ἀπλώνει το χέρι, και σκορπά... Όσα και να σκορπίσῃ, πάντοτ' ἐκ του περισσεύματος θα εἶναι. Ἐκ του περισσεύματος ἀντλεῖ και η μεγαλοδωρία του ηρωικοῦ ἀνθρώπου. Αφρόντιστα και ἀδίστακτα σπαταλὰ τα πλούτη του, την δραστηριότητά του, την υγείαν του, την ρωμαλεότητα της ψυχῆς και του νου του. Σκορπά την αγάπην του χωρίς ἀνταλλάγματα, ἑτοιμος να πληρώσῃ ἐκείνους που θα θελήσουν να την δεχθῶν. Σκορπά τας συγκινήσεις, τους ἐνθουσιασμούς και την φλόγα, τα κάλλη και τα ρίγη της ψυχῆς του. Και εἶναι τόσο πολλά τα πολύτιμ' αὐτὰ πετράδια, ὥστε ο πτωχός και ο κακός υποπετεύουν πως θα πρέπει κιβδηλα να εἶναι. Ειδεμή, θα τα εμοίραζεν ἔτσι, τόσο ἀμέριμνα, τόσο ἀλύπητα; Σκορπά του νου του τα γεννήματα, που εἶναι δι' αὐτὸν βιώματα ψυχῆς, χωρίς να κατοχυρώνῃ συγγραφικῶς την πατρότητά των, να ἔτσι σαν τον ἥλιον που ἀκτινοβολεῖ παντοῦ το φῶς του. Και ο ἥλιος δεν ἔχει μετρητὴν του φωτός, ἔχουν αἱ ηλεκτρικαὶ εταιρεῖαι μόνον. Και εἶν' η χαρά του να σκορπά: ὅλα τ' αγαθὰ της γῆς τα ἐκτιμᾷ ὡς κτήματα, ἀλλ' ὡς χρήματα (με την ἀρχαίαν ση

μασίαν της λέξεως ἐκ του χρώμα), ὡς δαπανήματα δηλαδὴ. Ἡ μάλλον πιστεύει πως αγαθὰ δεν εἶναι, γίνονται αγαθὰ ἀφ' ἧς στιγμῆς και ἐφ' ὅσον δαπανῶνται.

Εἰς την ἐργασίαν καθυποβάλλεται με ἀνεπιφύλακτον προθυμίαν. Την δέχεται αὐτονόητα και χαρωπά, ἀφού εἶναι κάτι βαρὺ και δύσκολον, ἀφού ζωὴ σημαίνει δι' αὐτὸν δράσις και κάματος. Εργάζεται ἀπὸ την ἐπιθυμίαν να χρησιμοποιοῦ τας δυνάμεις του σώματος και της ψυχῆς εἰς ἔργα δύσκολα, ἐργάζετ' αἰσθητικῶς, καθὼς ἓνας ἀθλητὴς. Το ἴδιον και εἰς την πνευματικὴν του ἐργασίαν: δεν μελετᾷ δια να γράψῃ ἓνα βιβλίον- η σκέψις εἶναι δι' αὐτὸν κάτι που το ζη, όχι κάτι που το γράφει- ἢ δια να ἐπιτύχῃ ἐν ἀξίῳ. Μέσα του θέλει να πλουτίσῃ, να πλουτίσῃ ἀκόμη με την χαράν που δίδει ἓνα δύσκολον ζήτημα. Προχεῖρως ἔτσι σκορπά ἓνα πλήθος προσωπικῶν στοχασμῶν (προσωπικῶν και ὅταν ἔχῃ ἀπ' ἄλλος λάβῃ την αφετηρίαν της σκέψεως), που ἓνας ἄλλος θα προεφύλασσε ζηλοτύπως. Μα ο ηρωικός ἀνθρωπος ἀγνοεῖ την ζηλοτυπίαν.

Και εἶναι φυσικόν, ἀφού διατηρεῖ ζωντανὰ και καθαρὰ τα χαρίσματα του γνησίου ἀριστοκράτου: την μοναξιά του, το αἶσθημα της ἀνεπιμεξίας, το θάρρος και την ικανότητα προς την περιφρόνησιν, τας μακροχρονίους ἀφοσιώσεις, την ἀρχοντικὴν μεγαλοδωρίαν. Προπαντὸς το αἶσθημα της προσωπικῆς τιμῆς, ενώπιον της ὁποίας ὅλα τ' ἄλλα, πλούτος και μόρφωσις, ἐξουσία και υγεία, εἶν' ἓνα μηδέν.

Η ζωὴ ἐνός ἀνθρώπου, καθὼς αὐτοῦ που περιέγραψα, δεν ημπορεῖ παρὰ να εἶναι σύντομος. Σύντομος ὄχι πάντοτε με την κοινὴν σημασίαν, ημπορεῖ κάποτε να ζήσῃ και πολλά χρόνια, ἀλλὰ πάντα θα εἶν' ὀλίγα, σχετικῶς με την πλησμονὴν της ζωτικότητός του. Ἀλλῶστ' η ηλικία εἶναι κάτι σχετικόν, δεν μετρίεται. Εἶν' ἔννοια ἠθικὴ, όχι ἀστρονομικὴ. Συνήθως ὅμως εἶναι σύντομος και ὑπὸ την συνήθη χρήσιν της λέξεως. Σύντομος, διότι ο ηρωικός ἀνθρωπος περνᾷ ολόκληρον την ζωὴν του εἰς το πολυκίνδυνον μέτωπον του πολέμου. Σύντομος, διότι πάντοτε εἶναι, ἀπὸ την μοῖραν του και μόνην ὀδηγούμενος, ἐρασιθάνατος.

Βαδίζει προς τον θάνατον ὄχι δια ν' ἀναπαυθῇ, ὄχι διότι ἐβαρέθηκεν την ζωὴν, ὄχι διότι ἐδειλίασε ἐνώπιον αὐτῆς, ὄχι ἀπὸ μαλασμόν και ἐξάντλησιν των δυνάμεών του. Ο ηρωικός ἀνθρωπος δεν υφίσταται τον θάνατον. Δι' αὐτὸν και ο θάνατος ἀκόμη δεν εἶναι πάσχειν, ἀλλὰ πράττειν. Εἶναι η τελευταία πράξις, με την ὁποίαν ἐπισφραγίζει ὅλας του τας ἄλλας πράξεις. Τους δίδει αὐτὴ το νόημα. Διότι και η Ζωὴ ὅλη εἶναι μία διαρκὴς ἀρχή, και η ἀρχὴ το νόημά της ἀντλεῖ ἀπὸ το τέλος, του ὁποίου εἶναι

αρχή. Και είναι το τέλος ο θάνατος, αλλά και η τελείωσις. Αλλ' ο πληθωρισμός της ζωής είναι τόσος μέσα του, ώστε και ο θάνατός του δεν είν' εκμηδένισις πλέον. Μεστώνει από περιεχόμενον, από ηθικήν αναγκαιότητα, πλημμυρίζει από την χαράν και την ωραιότητα μιας τελευταίας νίκης-παρόμοια με τον ήλιον, ο οποίος, κλίνων προς την δύσιν, ενδύεται την πορφυράν του μεγαλοπρέπειαν. Αν θα είν' εκούσιος ο θάνατος ή ακούσιος, δεν έχει σημασίαν. Δια τον ηρωικόν άνθρωπον ο θάνατος είναι πάντοτ' εκούσιος, αφού ο δρόμος που συνειδητά edιάλεξε και βαδίζει, μοιραίως και αναγκαίως οδηγεί προς τα εκεί. Άλλωστε διαλέγει συνήθως ο ίδιος τον θάνατόν του και την ώραν του, με την εσώψυχον πίστιν ότι δικαίωμά του απόλυτον είναι: αν θέλης να γεννηθής και πότε θέλης να γεννηθής, δεν εξαρτάτ' από την συγκατάθεσίν σου- το να φύγης όμως από την Ζωήν και πότε να φύγης, αυτό αφήκε ο Θεός εις την ιδικήν σου, την υπεύθυνον διαγνώμην. Και είναι βαρεία και δύσκολος αυτή η ευθύνη- δια τούτο και η ορμή προς αυτοσυντηρησίαν είναι τόσο ισχυρά. Αλλ'

εκούσιος ή ακούσιος, ο θάνατος του ήρωος είναι πάντοτε μία έκρηξις ηφαιστείου. Να έτσι ξαφνικά σπα το δοχείον της ζωής του, συντρίβεται και συντρίβει όλα γύρω του, φλέγεται και φλέγει, φωτίζεται και φωτίζει- και τρομάζουν οι δειλοί και ταπεινοί και φθονεροί. Οργή Κυρίου... "Κανένας δεν μπορεί να χτίση για λογαριασμό σου το γεφύρι, απ' όπου χρωστάς να περάσης το ρεύμα της Ζωής- κανένας εκτός από σένα τον ίδιον. Υπάρχουν βέβαια μονοπάτια άπειρα και γεφύρια και ημίθεοι πρόθυμοι να σε περάσουν- μα θα ζητήσουν πληρωμή τον ίδιο σου τον εαυτό. Στον κόσμο ένας μόνο δρόμος υπάρχει, κι αυτόν κανένας άλλος δεν μπορεί να τον βαδίση παρά εσύ. Προς τα πού βγάζει; Μην το ρωτάς. Τράβα τον μόνο..."

Βιβλιογραφία:

Ιωάννης Συκουτρής, Εκλογή Έργων, Κάκτος, 1997

Σιμωνίδης Ο Κείος (556-468 π.χ.)

Υπάρχει λόγος που η Αρετή
κατοικεί σ' απάτητους γκρεμούς
κι ακολουθεί πάντα
τον δρόμο της αγνότητας.
Δε τη βλέπουν όλοι οι θνητοί,
εξόν εκείνοι που θα λιώσουν
από τη προσπάθεια τα σωθικά τους
και πολὺς ιδρώτας θα τους οδηγήσει
στο πιο ψηλό σκαλί της αντρείας.

Ο ενάρετος άνθρωπος ξεχωρίζει
το καλό από το κακό
κι αν κάποιος τον κατηγορεί
λέγοντας ασχήμιες και ψέμματα,
δε τον αγγίζει με τούτα,
ούτε λερώνετ' ο χρυσός
και πάντα κυριαρχεί η αλήθεια.
Σε λίγους μόνον έδωσε
την Αρετή ο Θεός
ως το τέλος της ζωής τους
και δεν είναι εύκολο
καλός να μένεις,

γιατί χωρίς να το θες σε πιέζει
το ακαταμάχητο κέρδος
ή της δολοπλόκου Αφροδίτης
ο μεγαλοδύναμος οίστρος.
Σε πιέζουν επίσης
οι άσβεστες έχθρες.
Όποιος όμως δε μπορεί
να βαδίζει τον τίμιο δρόμο
μονάχα και πάντα στη ζωή του
ας προσπαθεί τουλάχιστον
όσο το μπορεί...
Δε φοβάται τα γηρατειά
μήτε τον θάνατο.
Όσον είναι υγιής
δε σκέφτεται τη νόσο.
'Αμυαλοι είν' όσοι σκέφτοντ' έτσι
και δε ξέρουν πως λίγο
κρατά η υιότη κι η ζωή.
Αλλά συ που το 'μαθες αυτό
καθώς πλησιάζεις στο τέλος,
τόλμα να δίνεις με τη ψυχή σου,
στους άλλους, τ' αγαθά σου.

Το Μονοπάτι

Ο **Martin Heidegger**

γεννήθηκε στην αγροτική περιοχή Messkirch της Γερμανίας και έλαβε ανατροφή καθολικού χριστιανού. Σπούδασε θεολογία στο πανεπιστήμιο του Φράιμπουργκ από το 1909 έως το 1911 και έπειτα μεταπήδησε στην φιλοσοφία. Αφότου ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην φιλοσοφία, κατετάγη στρατιώτης προς το τέλος του Α ΠΠ και έπειτα εργάστηκε στο πανεπιστήμιο του Φράιμπουργκ ως βοηθός του Έντμουντ Χούρσελ, το δε 1923 εξελέγη καθηγητής στο φημισμένο και προτεσταντικό πανεπιστήμιο του Marburg. Τον απασχόλησαν οι έννοιες του Χρόνου, του Όντος και του Εδωνά-Είναι (Dasein στα Γερμανικά). Επηρεάστηκε από τον Αριστοτέλη, τον Πλάτωνα και τον Έντμουντ Χούρσελ, ενώ αντιμετωπίστηκε από τους Ανατολίτες ως ο μοναδικός δυτικός φιλόσοφος που μπορούσε να κατανοήσει τον Βουδισμό, τον Ταοισμό και το Ζέν. Απεβίωσε τον Μάιο του 1976 και θεωρείται από τους κορυφαίους φιλοσόφους του 20^{ου} αιώνας.

Μετάφραση-επιμέλεια κειμένου: **Θησεύς**

Διατρέχει την πεδιάδα από την πύλη του βασιλικού κήπου ως το Ehnried. Οι γέρικες φλαμουριές του κήπου το παρακολουθούν πάνω από τον τοίχο, είτε λαμπυρίζει ανάμεσα στη σοδειά που μεγαλώνει και τα λιβάδια που ξυπνούν την Άνοιξη, είτε εξαφανίζεται τα Χριστούγεννα κάτω από τις χιονοστιβάδες πίσω από τον παρακείμενο λόφο. Από τα χωράφια στρέφεται προς το δάσος. Προς τα εμπρός, στα όριά του χαιρετά μια ψηλή βελανιδιά, κάτω από την οποία βρίσκεται ένας άτεχνα πελεκημένος πάγκος.

Περιστασιακά στον πάγκο κείτονται κάποια από τα γραπτά των μεγάλων φιλοσόφων, τα οποία η αδεξιότητα ενός νεαρού αποπειράθηκε να αποκρυπτογραφήσει. Όποτε τα αινίγματα μπερδεύονταν μεταξύ τους και καμία λύση δεν διαφαινόταν στον ορίζοντα, το Μονοπάτι βοήθησε, μιας και ήσυχια καθοδήγησε το βήμα σε μια πορεία μέσα από την αχανή έκταση του άγονου εδάφους.

Ξανά και ξανά, η σκέψη ακολουθεί τα ίδια αυτά γραπτά, ή κάνει τα δικά της βήματα πάνω στα χνάρια που αφήνει το Μονοπάτι διασχίζοντας την πεδιάδα. Το Μονοπάτι παραμένει τόσο κοντά στο βήμα του Φιλοσόφου όπως σε αυτό του αγρότη που περπατά προς τις θημιές του νωρίς το πρωί. Καθώς περνούν τα χρόνια για τον καθένα, όλο και πιο συχνά η βελανιδιά στο μονοπάτι του τον παρασύρει σε μια αναπόληση των πρώιμων έργων και των πρωτινών επιλογών του. Πότε πότε, όταν μια βελανιδιά έπεφτε από το χτύπημα ενός τσεκουριού στη μέση του δάσους, ο Πατέρας, διασχίζοντας δασοτόπια και ηλιόλουστα ξέφωτα, αναζητούσε το μέτρο που του αναλογούσε για το εργαστήριό του. Εδώ περνούσε την ώρα του, ανάμεσα στις ανάπαυλες απ' την εργασία του στο ρολόι και την καμπάνα του καμπαναριού, τα οποία διατηρούν την δική τους σχέση με τον χρόνο.

Από το φλοιό της βελανιδιάς, εντούτοις, τα αγόρια έφτιαχναν τα σκάφη τους που, εξοπλισμένα με πηδάλιο και δοιάκι, έπλεαν στο ρυάκι Metten ή στο πηγάδι του σχολείου. Τα παγκόσμια ταξίδια εκπλήρωναν εύκολα το στόχο τους και επέστρεφαν πάλι στην ακτή. Η ονειροπόληση σε τέτοια ταξίδια παρέμενε κρυμμένη σε μια μεγαλοπρέπεια παρελθούσα αλλά που ακόμη, μετά βίας, την βλέπεις να ενυπάρχει στα πάντα. Το μάτι και το χέρι της Μητέρας περιέβαλλε την αυτοκρατορία τους. Ήταν σαν η ανείπωτη φροντίδα της να πρόσεχε όλα τα όντα. Αυτά τα ταξίδια παιχνιδιού δεν ήξεραν ακόμα για περιπλανήσεις στις οποίες όλες οι ακτές παραμένουν πίσω. Στο μεταξύ, η σκληρότητα και η μυρωδιά του ξύλου της βελανιδιάς άρχισαν να εκφράζουν πιο ευδιάκριτα τη βραδύτητα και τη σταθερότητα με την οποία το δέντρο μεγαλώνει. Η ίδια η βελανιδιά είπε. "Σε ένα τέτοιο μεγάλωμα και μόνο θεμελιώνεται αυτό που διαρκεί και αποφέρει καρπούς". Να μεγαλώνεις σημαίνει: να ανοίγεις στην έκταση των ουρανών καθώς ριζώνεις στο σκοτάδι της γης - στιδήποτε αυθεντικό ευδοκίμει μονάχα όταν ο άνθρωπος έχει και τα δύο αυτά στο σωστό μέτρο: είναι έτοιμος για την διεκδίκηση των υψηλότερων ουρανών και ευγενής στην προστασία της γης που τον στηρίζει. Ξανά και ξανά η βελανιδιά το λέει στο Μονοπάτι που σταθερά περνά σιμά της. Όλα όσων η ύπαρξη φανερώνεται γύρω από το Μονοπάτι, σωρεύονται, και για κάθε έναν που περπατά το Μονοπάτι, εκείνο φέρει το είναι του. Οι ίδιες πεδιάδες και τα λιβάδια ακολουθούν το Μονοπάτι κάθε εποχή και πλησιάζουν συνεχώς

όλο και πιο κοντά του. Αν τα όρη των Άλπεων πάνω από το δάσος βυθίζονται στο απογευματινό λυκόφως, αν εκεί όπου το Μονοπάτι περνά κυματιστά πάνω από μια λοφώδη κορυφογραμμή ένας κορυδαλλός τραγουδά με όλη τη δύναμή του στο καλοκαιρινό πρωινό, αν ο άνεμος από την ανατολή βρυχάται πάνω από την περιοχή που βρίσκεται το πατρικό χωριό της Μητέρας, αν ένας υλοτόμος σέρνει το δεμάτι του στο τζάκι το σούρουπο, αν ένα κάρο θερισμού σέρνεται αργά, επιστρέφοντας στο σπίτι, μέσα στα αυλάκια του Μονοπατιού, αν τα παιδιά ξεριζώνουν τις πρώτες πασχαλίτσες στα ακρώρια του λιβαδιού, αν μέρα τη μέρα η καταχνιά ρίχνει το σκοτάδι της και βαραίνει τα χωράφια, πάντοτε και παντού περιβάλλει το Μονοπάτι το μήνυμα του Όμοιου.

Το Όμοιο διαφυλάσσει αναλλοίωτο το μυστήριο του αμετάβλητου και του σπουδαίου. Αυτογενώς εμφωλεύει στους ανθρώπους, ωστόσο χρειάζεται μεγαλύτερο διάστημα για να αναπτυχθεί. Η άνθισή του κρύβεται στο ανεπιτήδευτο του Αναλλοίωτου. Η έκταση όλων των ανεπτυγμένων πραγμάτων που υπάρχουν γύρω από το Μονοπάτι στεγάζει τον κόσμο. Είναι μόνο στο άφατο της δικής του γλώσσας όπου, όπως λέει και ο δάσκαλος στα γράμματα και στη ζωή, Eckhart, ο Θεός είναι Θεός.

Μα το μήνυμα του Μονοπατιού εκφέρεται μόνο όσο υπάρχουν ανθρώπινα όντα που, γεννημένα στον αέρα του, δύνανται να το αφογγκραστούν. Είναι ακροατές της Προέλευσής τους, μα όχι υπηρέτες της δολοπλοκίας. Ο άνθρωπος επί ματαίω προσπαθεί να θέσει εν τάξει τον κόσμο με τα σχέδιά του, όταν δεν βρίσκεται σε αρμονία με το μήνυμα του Μονοπατιού. Ο κίνδυνος απειλεί τους ανθρώπους εκείνους του σήμερα που δεν αγκικούν την γλώσσα του. Έχουν αυτιά μόνο για τον θόρυβο των media, τον οποίον

και σχεδόν θεωρούν ως την φωνή του Θεού. Έτσι ο άνθρωπος καταλήγει αποδιοργανωμένος και χωρίς πυξίδα. Στον αποδιοργανωμένο, το Απλό μοιάζει μονότονο. Το μονότονο γίνεται κουραστικό. Οι κουρασμένοι βρίσκουν παντού ομοιομορφία. Το Απλό έχει τραπεί σε φυγή. Η ήρεμη δύναμή του έχει εξουθενωθεί.

Πράγματι, το πλήθος εκείνων που ακόμη αναγνωρίζουν το Απλό ως κεκτημένη ιδιοκτησία τους, γρήγορα συρρικνούνται. Αλλά οι λίγοι θα είναι παντού οι αμετάβλητοι. Με την ευγενή δύναμη του Μονοπατιού, θα είναι μια μέρα ικανοί να ξεπεράσουν την γιγαντιαία ισχύ της ατομικής ενέργειας, που η ανθρώπινη υπολογιστικότητα κατασκεύασε για τον εαυτό της

και μετέτρεψε σε δεσμά της ίδιας της ύπαρξής της.

Το μήνυμα του Μονοπατιού αφυπνίζει ένα πνεύμα που αγαπά τον ανοιχτό αέρα, και σε ευνοϊκές συγκυρίες, υπερπηδά ακόμη και την βαρύτητα για να φτάσει στην υπέρτατη γαλήνη. Αυτό προστατεύει από την πληγή του σκέτου μόχθου, ο οποίος προωθεί μόνο την ασημαντότητα όταν γίνεται αυτοσκοπός.

Στον αέρα του Μονοπατιού, που εποχικά αλλάζει, η ενσυνείδητη γαλήνη, η έκφραση της οποίας συχνά μοιάζει με μελαγχολία, ευδοκίμει. Αυτή η ενσυνείδητη γαλήνη είναι μια Kuinzige¹. Κανείς δεν την αποκτά, εξ όσων δεν την έχουν. Κι όσοι την έχουν, την έχουν λόγω του Μονοπατιού. Στο χνάρι του η καταιγίδα του χειμώνα και η μέρα του θερισμού συναπαντώνται, τα ευκίνητα ρίγη της άνοιξης κι ο απαλός θάνατος του φθινοπώρου συντρέχουν, η δράση της νιότης και η σοφία της ηλικίας παρατηρούν η μία την άλλη. Αλλά σε μία και μοναδική αρμονία, την ηχώ της οποίας το μονοπάτι ήσυχια κουβαλά πέρα, όλα γίνονται γαλήνια.

Η ενσυνείδητη γαλήνη είναι η πύλη προς το αιώνιο. Οι πόρτες της ταλαντεύονται γύρω από μεντεσέδες που κάποτε σφυρηλατήθηκαν από τα μυστήρια της ύπαρξης, από έναν ικανό σιδερά. Από το Ehnried ο δρόμος επιστρέφει στην πύλη του βασιλικού κήπου. Περνώντας από τον τελευταίο λόφο, η στενή λωρίδα του διασχίζει ένα ισώμα, για να καταλήξει στα τείχη της πόλης. Αμυδρά φεγγίζει στο φως των αστεριών. Πίσω από το κάστρο υψώνεται το καμπαναριό της Εκκλησίας του Αγ. Μαρτίνου. Αργά, σχεδόν διστακτικά, έντεκα χτύποι της ώρας σβήνουν στην νύχτα. Η παλιά καμπάνα, της οποίας τα σκονινιά συχνά πλήγιαζαν από την τριβή τα χέρια των αγοριών, δονείται από τους χτύπους του σφυριού της ώρας, που κανένας δεν ξεχνά το κωμικοτραγικό του πρόσωπο.

Η σιγή, με τον τελευταίο χτύπο, γίνεται ακόμη πιο σιωπηρή. Αγγίζει εκείνους που προ καιρού θυσιάστηκαν σε δύο παγκοσμίους πολέμους. Το Απλό έχει γίνει ακόμη απλούστερο. Το Αναλλοίωτο μοιάζει παράξενο και αποδεσμεύεται. Το μήνυμα του Μονοπατιού είναι πια αρκετά σαφές. Μιλά η ψυχή; Μιλά ο κόσμος; Μιλά ο Θεός;

Διαλεκτικός όρος που δηλώνει μια κατάσταση γαλήνης, ζωηρής και χωρίς περιορισμούς, που συνήθως συγκαλύπτεται, και διακρίνεται από συναισθηματική ειρωνεία και μία αίσθηση μελαγχολίας.

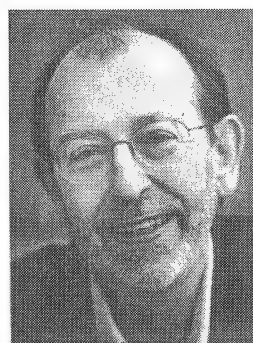
Ο **Alain de Benoist** γεννήθηκε το 1936 στην Γαλλία, σπούδασε στην Σορβόνη, κατέχει πτυχία νομικής, φιλοσοφίας, κοινωνιολογίας και ιστορίας των θρησκειών. Είναι ιδρυτής της GRECE, φιλοσοφικός μέντορας της Νέας Δεξιάς, αρχισυντάκτης των περιοδικών *Nouvelle Ecole* (από το 1968) και *Krisis* (από το 1988). Αρθρογραφεί σε διάφορα περιοδικά και εφημερίδες, ανάμεσα στα οποία η *Le Figaro*, και μάλιστα η επιθεώρηση *Telos*, η οποία πρόσκειτο στην Νέα Αριστερά, είχε δημοσιεύσει έργα του, με αποτέλεσμα τις έντονες διαμαρτυρίες κάποιων συντακτών της. Το 1978 έλαβε βραβείο από την Γαλλική Ακαδημία για το βιβλίο του «*Vu de droite: Anthologie critique des idées contemporaines*». Εκτιμά το παγανιστικό παρελθόν της Ευρώπης, αντιτίθεται στον αμερικανικό πολιτικό, στρατιωτικό και πολιτισμικό ιμπεριαλισμό, στην παγκοσμιοποίηση και την μαζική μετανάστευση. Οραματίζεται μια ομοσπονδιακή Ευρώπη και είναι ευαισθητοποιημένος σε θέματα οικολογίας. Στη ελληνική γλώσσα έχουν κυκλοφορήσει δοκίμιά του, άρθρα του και ένα από τα πενήντα βιβλία του με τίτλο «Οι ιδέες στα ορθά» (όλα από τις εκδόσεις Ελευθέρη Σκέψη).

Μετάφραση-επιμέλεια κειμένου: Θησεύς

Ο εικοστός αιώνας τελείωσε τον Νοέμβριο του 1989, με την πτώση του τείχους του Βερολίνου. Ο 21^{ος} αιώνας ξεκίνησε ανεπίσημα το 1993, με την εξάπλωση, για πρώτη φορά, του Διαδικτύου σε ευρεία κλίμακα. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως ο ερχομός του "Παγκόσμιου Ιστού" αναγγέλλει μια πρωτοφανή εποχή: Την Εποχή του Δικτύου. Το Διαδίκτυο (Internet) είναι ένα δίκτυο του οποίου περιφέρεια είναι απεριόριστη και του οποίου το κέντρο δεν είναι πουθενά. Αυτό το αποκεντρωμένο, διαδραστικό μέσο, που συνδέει τους χρήστες του με την ταχύτητα του ηλεκτρονίου, καθιερώνει κατά κάποιο τρόπο κάποιον πλανητικό εγκέφαλο του οποίου οι νευρώνες είναι τα συνδεδεμένα άτομα. Περισσότεροι από τριάντα εκατομμύριο άνθρωποι έχουν ήδη εισέλθει σε αυτήν την παγκόσμια κοινωνία επικοινωνίας, η οποία υπερνικά εύκολα τα σύνορα και τους ελέγχους. Κάθε μήνα, ένα εκατομμύριο νέες "επαφές" προσχωρούν σε αυτό το σύστημα. Στις "λεωφόρους πληροφοριών", όπου η γραφή, ο ήχος και η εικόνα αναμειγνύονται σε μια μοναδική αριθμητική γλώσσα, ένας Νέος Κόσμος ανατέλλει, ένας κυβερνοκόσμος, κατοικημένος από κυβερνοπολίτες. Ούτε οι κυ-

βερνήσεις ούτε οι πολιτικοί δεν έχουν καταλάβει μέχρι τώρα το ακριβές μέτρο και τις συνέπειες αυτού του φαινομένου.

Κάθε τεχνολογική εξέλιξη δημιουργεί την ιδεολογία της, και αυτή η ιδεολογία οδηγεί την κοινωνική αλλαγή. Στις παραδοσιακές κοινωνίες, οι ανθρώπινες σχέσεις ήταν κυρίως τοπικές και λάμβαναν χώρα σε μια συνεχή χωρική διάσταση. Η αστικοποίηση έχει τροποποιήσει βαθιά αυτό το πρότυπο. Στην αποσύνδεση μεταξύ του χώρου εργασίας και της κατοικίας έχουν προστεθεί μερικές κοινωνικές συνθήκες που επιτρέπουν καθημερινά την έξοδο του καθενός από τον τόπο διαμονής του. Ο χώρος γίνεται μια ιδιοκτησία όπως όλες οι υπόλοιπες, που μπορεί να πωληθεί, να συσσωρευθεί ή να ανταλλαχθεί. Η εμφάνιση του Διαδικτύου μετατρέπει και επιταχύνει αυτήν την διαδικασία. Ενώ η επικοινωνία γίνεται η ουσιαστική μηχανή των κοινωνικών σχέσεων, η επέκταση του διαδικτύου συμβάλλει στον κατακερματισμό και στην αποθεσμοποίηση της κοινωνίας. Δεν υπάρχει πια ιδιοκτησία, δεν υπάρχει πια συνοχή: "να είσαι online" είναι η κατηγορηματική προστακτική. Τα πολιτικά κόμματα δεν αντιπροσωπεύουν πλέον για τα άτομα αποτελεσματικά μέσα για την επιτυχία, ενώ οι ενώσεις πολιτών και τα μονοδιάστατα κινήματα συντρίβουν τα συνδικάτα. Στον κόσμο του Διαδικτύου δεν υπάρχουν πια έθνη ή πληθυσμοί, αλλά πολλές και διασκορπισμένες περιουσίες: φυλές, Διασπορά και γένη.

Τα γουόκμαν και τα κινητά τηλέφωνα είναι εργαλεία, μεταξύ πολλών άλλων, τα οποία συμβάλλουν στο να απελευθερώσουν το άτομο από την σταθερότητα. "Αύριο οι δρόμοι και τα τετράγωνα", λέει ο Alain Finkielkraut, "θα γνωρίσουν μια εισβολή από πολυάσχολους μεταλλασμένους που μιλούν με τον εαυτό τους". Κατά συνέπεια μια νομαδική κοινωνία δημιουργείται - ο νομαδισμός των εργαλείων, των αξιών και των ανθρώπων - που παρέχει προνόμια σε μια διάμεση μορφή της επικοινωνίας, που ισοπεδώνει όλες τις κλασικές θεσμικές και ιεραρχικές δομές. Ένας εικονικός κόσμος, χωρίς αποστάσεις και χωρίς λήξη αυξάνεται: ένας κόσμος ανεξέλεγκτου και αινιγματικού δικτύου, στον οποίο μη υλοποιημένα αντικείμενα κυκλοφορούν και

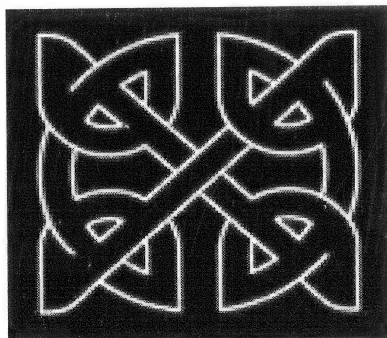
επιστρέφουν υλοποιημένα στο τέλος της διαδικασίας στην οποία συμμετέχουν, ένας κόσμος που θα μπορούσε επίσης να γίνει μια οικονομική ζούγκλα, όπου οι ανταλλαγές αποθεμάτων μετασχηματίζονται σε ηλεκτρονικά καζίνο.

Πρόσθετα σε αυτήν την νομαδικότητα υπάρχει και ένα είδος αποξένωσης και περιχαράκωσης του ατόμου (σ.μ.cocooning στο κείμενο). Το διαδίκτυο είναι ένα εργαλείο επικοινωνίας, αλλά η μορφή επικοινωνίας του καταργεί τις διαστάσεις του χώρου και το χρόνο, οι οποίοι είναι (ήταν) το πλαίσιο στο οποίο, μέχρι το χτες, η ανθρώπινη ελευθερία εκφραζόταν. Κατ' αυτό τον τρόπο, το διαδίκτυο φυλακίζει το άτομο σε μια ιδιωτική σφαίρα που περιορίζεται όλο και περισσότερο στην κατάχρηση ενός τηλεχειριστηρίου ή ενός πληκτρολογίου. Η προοδευτική ολίσθηση του χώρου εργασίας όλο και πιο κοντά προς τη διεύθυνση κατοικίας (telework) ακολουθεί αυτήν την ίδια κατεύθυνση. Εάν ο κόσμος μπορεί εικονικά να εξερευνηθεί παραμένοντας στο σπίτι - λέει ο φιλόσοφος Paul Virilio - γιατί θα έπρεπε να βγούμε; Τέλος, το διαδίκτυο υπογραμμίζει όλα τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα αυτής της εποχής: τη διάθεση για την αμεσότητα (δηλ. zapping), την λήθη της ιστορίας και "των αιτιών", την απόλαυση να εκλαμβάνεται ως ένας προνομιούχος τρόπος της πρόσβασης στην εμπειρία. Η ελευθερία της έκφρασης είναι όλο και περισσότερο περιορισμένη στην εμπορική μορφή της, η απόλυτη κυριαρχία του καταναλωτή. Ο Bill Clinton καθόρισε το ηλεκτρονικό εμπόριο σαν το "Φαρ Γουέστ της ολοκληρωμένης οικονομίας". Σε έναν κόσμο στον οποίο όλα είναι προσιτά μέσω ενός καταστήματος (παγκόσμια αγορά), μόνο η αγορά αποσπά ακόμα τους ανθρώπους από τη μοναξιά.

Η εμφάνιση του διαδικτύου δημιουργεί επίσης τις συναθροίσεις ενός νέου τύπου.

Όταν 300.000 άτομα μαζεύονται στο Παρίσι για την ημέρα "Gay Pride", όταν εμπνέουν οι παγκόσμιες Ημέρες της Νεολαίας ένα εκατομμύριο καθολικούς νέους να προσχωρούν στο Longchamp, όταν συμμετέχουν εκατοντάδες χιλιάδες ατόμων στο Βέλγιο σε ένα "Λευκό συλλαλητήριο", όταν διαμαρτύρονται δημόσια σε πλατείες ενάντια στις επιθέσεις της ETA δύο εκατομμύρια Βάσκοι, όταν συμμετέχουν ένα εκατομμύριο Γερμανοί στο Βερολίνο σε μια "παρέλαση αγάπης", όταν διαδηλώνουν ένα εκατομμύριο Ιταλοί στο Μιλάνο ενάντια στη διάσπαση της χώρας, όταν συναντιέται ένα αναρίθμητο πλήθος στο Λονδίνο για ημέρα μνήμης της πριγκίπισσας Dianna, της προηγούμενης παρουσιαζόμενης σχεδόν ως Παναγία από τις εφημερίδες και διακηρυγμένης ως Αγία και μάρτυρας αμέσως μετά τον θάνατο της, τότε οι κοινωνιολόγοι αναφέρονται σε «κοινωνικά κινήματα δίχως συγκεκριμένη ταυτότητα». Αυτές, οι λιγότερο ή περισσότερο αυθόρμητες, τεράστιες συνενυρέσεις αντιπροσωπεύουν αληθινά τον τύπο εκδήλωσης που αντιστοιχεί στον κόσμο του διαδικτύου.

Εκτός από τις προφανείς ποικιλομορφίες των κινήτρων, όλα είναι ένα μοναδικό φαινόμενο: οι μεταμοντέρνοι τρόποι της επιβεβαίωσης ενός συναισθήματος, μιας πεποίθησης ή ενός κοινού τρόπου ζωής, καθορίζουν την τρέχουσα τάση της επιβεβαίωσης των κοινωνικών ταυτοτήτων, οι οποίες υπερβαίνουν τα συνηθισμένα όρια. Έτσι, οι ροές αντικαθιστούν τα εδαφικά όρια παντού. Το Διαδίκτυο είναι μόνο η πιο άμεσα ορατή μορφή αυτής της κατάργησης του χώρου. Βρισκόμαστε μόνο στην αρχή ενός φαινομένου, και όποιος θεωρεί ότι θα μπορούσε να είναι αναστρέψιμο βραχυπρόθεσμα, πιθανώς κάνει λάθος. Η έλευση του κόσμου του Διαδικτύου είναι ένα ερώτημα-πρόκληση. Η κατάσταση του αύριο θα εξαρτηθεί από τον τρόπο που θα είμαστε σε θέση να του δώσουμε μια απάντηση.

Λορέντζος Μαβίλης

« Δεν είχα φανταστεί ποτέ ότι θα είχα την μεγάλη αυτή τιμή, να πεθάνω για την Ελλάδα...»

Δρίσκος Ηπείρου, 28 Νοεμβρίου 1912

Υπό Δ.Η.

Ο Λορέντζος Μαβίλης γεννήθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου του 1860 στην Ιθάκη, τέσσερα χρόνια πριν από την ένωση των Ιονίων νήσων με την Ελλάδα. Ο πατέρας του, Παύλος, διετέλεσε πρόεδρος των δικαστηρίων της Ιονίου Πολιτείας. Μητέρα του ήταν η Κερκυραία Ιωάννα Καποδιστρίου- Σούφη, ανιψιά του πρώτου Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδιστρία και θεία του πρωθυπουργού Γ. Θεοτόκη. Στα γυμνασιακά του χρόνια, ο Μαβίλης φοίτησε στο εκπαιδευτήριο "Καποδιστρία" στην Κέρκυρα και είχε δάσκαλο τον ελληνιστή Ι. Ρωμανό. Η γνωριμία του με τον Ιάκωβο Πολυλά ήταν σημαντικότερη για την πνευματική εξέλιξη του ποιητή. Ο Πολυλάς τον μύησε στο έργο του Δ. Σολωμού, στην παγκόσμια λογοτεχνία, στην αγάπη για τη δημοτική γλώσσα, και στην επιδίωξη της τελειότητας. Το 1879, αφού είχε παρακολουθήσει έναν χρόνο μαθήματα στην Φιλοσοφική Αθηνών, μετέβη στην Γερμανία, όπου παρακολούθησε μαθήματα στα Πανεπιστήμια του Μονάχου, Φριβούργου, Στρασβούργου, Ερλάγγεν, Μπρεσλάου. Σπούδασε φιλοσοφία, γλωσσολογία και σανσκριτική. Μιλούσε αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά, και γερμανικά. Επιρροές δέχτηκε από την ιδεαλιστική φιλοσοφία των Καντ και Φίχτε και την σκέψη του Σοπενχάουερ. Ιπποτικός στους κινδύνους, ανθεκτικός στην μπουροποσία, ψυχραιμος στις μονομαχίες, δέχτηκε κάποτε μετά τον τραυματισμό του να τον ράψουν δίχως νάρκωση, θέλοντας να δώσει στους Γερμανούς καλή ιδέα περί Ελλήνων. Νικούσε επίσης πολλές φορές σε αγώνες σκακιού. Η γνωριμία της καντιανής φιλοσοφίας μετρίασε κάπως αργότερα την εσωτερική του οδύνη. Ο Φίχτε τον έμαθε να βλέπει την κοινωνική σκοπιμότητα από την πατριωτική πλευρά να πιστεύει στα εθνικά ιδεώδη σαν σε υπέρτατο καθήκον.

Το πρώτο ποίημα του που δημοσιεύτηκε, ήταν το "Εις τον γυρισμό της", στον μεσοσηνακό τύπο, την 1η Απριλίου 1884. Ποήματα και μεταφράσεις του δημοσιεύτηκαν στον "Εσπερο" της Λειψίας το 1885, στο "Αττικόν Μουσείον" το 1890-91, στην "Τέχνη" του Χατζόπουλου το 1898-99 και αργότερα στο περιοδικό "Γράμματα" της Αλεξάνδρειας. Το 1890 με τη διατριβή του για τον βυζαντινό χρονογράφο Σκυλίτση, ανηγορεύθη διδάκτωρ φιλοσοφίας στο πανεπιστήμιο του Erlangen της Βαυαρίας.

Το 1896, ο Παύλος Μελάς ίδρυσε παράρτημα της "Εθνικής Εταιρείας" στην Κέρκυρα. Ο Μαβίλης έγινε πρόεδρος του ενός από τα πέντε τμήματά της και εργάστηκε με ενθουσιασμό για την οργάνωση των μεγάλων στιγμών που θα ακολουθούσαν. Το ίδιο έτος, δόθηκε η πρώτη ευκαιρία για δράση, με την Κρητική Επανάσταση. Με τον φίλο του, Ντίνο Θεοτόκη, με αξιωματικούς οι οποίοι άφησαν κρυφά τις θέσεις του στρατού και με άλλους πολίτες, κατέβηκε στην Κρήτη. Αντί προσωπικών αναμνήσεων για την εκεί δράση του, μας έχει αφήσει τα τρία σονέτα του, "Κρήτη", "Πλήρωμα χρόνου" και "Excelsior".

Excelsior

Κρύο κρούσταλλο νερό τα ηλιοφρυμένα
Χείλια θα υγράνη. Ευγενικά ανθρωπότη
Θα τους φιλέψει, πλούσιο φαγοπότι.
Κορμιά απ' την πλήθια χάρη αλαφιασμένα,
Αγάλατα θεϊκά ζωντανεμένα
Θ' αγναντέψουν στην Νίμπρο εκεί την πρώτη

Της λεφτεριάς αστραφτερή λαμπρότη
Τα στήθια θα χαρούν τα πονεμένα.
Και το περνούν οι βλάμηδες λεβέντες
Τ' ατέλειωτο φαράγκι όλο χαλίκι
Μονοσκάνι με γέλια και κουβέντες.

Μα έχουν ποδάρια και καρδιές τσελίκι.
Μα τους θεριεύει ο πόθος του θανάτου
Με τ' αγιασμένα δαφνοστέφανά του.

* Μιλώντας στον Δ. Ταγκόπουλο για το ποίημα αυτό, ο Μαβίλης έλεγε: "Η Νίμπρος είναι ένα χωριό στα Λευκά Όρη της Κρήτης. Τ' ανέβασμα είναι κουραστικό. Περπατάς ώρες σ' ένα φαράγγι γεμάτο μυτερά χαλίκια, από ένα μονοπάτι στενό, που πάει ο ένας πίσω από τον άλλον... Στην Νίμπρο μας υποδέχτηκε μια ευγενικά κρητικοπούλα, η αδερφή του συνταγματάρχη Μανουσσογιαννάκη, και μας πρόσφερε κρύο νερό να ογκράνουμε τα ηλιοφρυμένα χείλια μας. Οι άνθρωποι εκεί πάνω είναι αληθινά "αγάλματα θεών ζωντανεμένα". Τέτοια εντύπωση μου έκαναν". (1896)

Κρήτη

Σειρήνα πρασινόχρυση, με μάτι
σαν της αγάπης, με λαχτάρας χείλια,
αχτιδομάλλα, ορθοβύζα, με χίλια
μύρια καμάρια και λέπια γεμάτη,

τραγουδι τραγουδάς μες στη ροδάτη
κατάχνια του πελάου, και στην προσήλια
τους αγέρος πλατωσιά και στα βασίλεια
της γης πνοή το σέρνει μυρωδάτη:

«Σαν το γάλα της αίγας Αμαλθείας
θρέφει θεούς και το φιλί μου εμένα.
Ελάτε να χαρήτε μες της θείας

αγκαλιάς μου το σφίξιμο ενωμένα,
πρόσφυγες της Ζωής, δώρα άγια τρία-
θάνατο, αθανασία κι ελευτερία».
(1896)

Πλήρωμα Χρόνου

Οι Τούρκοι είναι θεριά, δεν είναι άνθρωποι.
Για χιλιοστή φορά πάλι σηκώσου!
Το τρισένδοξο θέλει ριζικό σου
Θεριά να σφάξης που τα θρέφει η Ευρώπη.

Πολύ ψηλά, κει που δεν φτάνει τόπι
Αφωρεσμένου Τούρκου, Φράγκου ή Ρώσου,
Είναι στημένο τ' άγιο φλάμπουρό σου
Στου ιδανικού το ουράνιο κατατόπι.

Κι α σε κρατούν πιστάγκωνα δεμένη,
Κι α χίλια μύρια βάσανα παθαίνεις,
Μα στο τέλος θε να βγης κερδεμένη-

Είο' αίμα Ελληνικό και δεν πεθαίνεις.

Αν είναι ένας Θεός δικαιοκρίτης,
Συ θα το δείξης, Λευτεριά της Κρήτης.
(1897)

Στον ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897, ο Μαβίλης οργάνωσε σώμα 70 εθελοντών, το οποίο όπλισε και συντηρούσε με δικά του χρήματα. Στο μέτωπο της Ηπείρου, τραυματίστηκε ο ίδιος, στην μάχη των Πέντε Πηγαδιών, και σκοτώθηκε ο Άγγλος Κλ. Χάρρις, στον οποίον αφιέρωσε το ομώνυμο ποίημά του:

Χερουβικής χαράς χρυσός αιθέρας
Σ' εφλόγισε πατώντας της Ηπείρου
Το χώμα, σα στην πλατωσιά του απείρου
Ν' άστραφτε απ' το "εν τούτω νικά" ο αιθέρας,

Και σα σε λάμψη παρουσίας δευτέρας
Μ' αποκαλυπτικού αγαλλίαση ονείρου,
Νάβλεpes στο βυθό του Παμπονήρου
Να γκρεμιστή η Τουρκιά, το ανιερο τέρας.

Και σε λόγου σου τότε έκαμες τάμα
Να φτάσης όπου αυτός μόνος ξαμώνει
Πούναι ποιητής και μάρτυρας αντάμα.

Του Απόλλωνα όχι η χάρη, η δόξα μόνη
Σού'λειπε του θανάτου- κι ένα βόλι
Σ' έστειλε ήρωα στο ηλύσσιο περιβόλι.

Το 1910 ο Μαβίλης εξελέγη βουλευτής στην αναθεωρητική Βουλή. Παρέμεινε όμως πάντοτε ιδεολόγος, πολέμιος της φαυλοκρατίας και των συναλλαγών. Η όλη πολιτεία του υπό την ιδιότητα του βουλευτή φανέρωσε άνθρωπο που σέβεται το λειτούργημά του και πάσχιζε να το ανεβάσει στο ύψος του πατριωτικού χρέους. Ενημερώνονταν για όλα τα θέματα και δεν έλειπε ποτέ από τις συνεδριάσεις. Ιστορική θα μείνει η ομιλία του στην βουλή στις 26/02/1911 για την γλώσσα, όπου ανέφερε και την φράση "Χυδαία γλώσσα δεν υπάρχει, υπάρχουν χυδαίοι άνθρωποι". Η ομιλία εκείνη κατέληγε ως εξής: "... άφετε, κύριοι, ελευθερίαν, μόνον ελευθερίαν ζητούμεν, εις τα διάφορα ρεύματα ιδεών. Εκ της συγκρούσεως αυτών θέλει γεννηθεί ο σπινθήρ, ο οποίος βαθμηδόν μεγεθυνόμενος θα είναι ο ποιητής της φυλής, ο συνενών εν εαυτώ πάσαν την θερμότητα και όλον το φως του παρελθόντος της φυλής. Και δι' αυτής της θερμότητος και δι' αυτού του φωτός θα καταυγάσκη και θα θερμάνη την φυλήν εις τον δρόμον της προς τον πανύψιστον προορισμόν της."

Το 1912, η Ελλάδα εφορμά για την απελευθέρωση υποδούλων μελών της. Ο Μαβίλης, ήδη από τον προηγούμενο χρόνο, έγραφε στον Σ. Θεοτόκη: "Έχεις δίκιο εις όσα γράφεις, μα η πολιτική του Βενιζέλου είναι εθνική, για τούτο πρέπει να παραβλέψουμε τις αδυναμίες ή τις ασυνέπειες που παρουσιάζει... Όσο για με, αποφάσισα να μην πολιτευθώ άλλο. Θα αποτραβηχθώ από την πολιτική και θα περι

μένω. Όταν σημαίνει η σάλπιγγα, θα πάω και εγώ να αφήσω τα ελεεινά μου κότζια σε μια ρεματιά της ονειρεμένης μας Ηπείρου..."

Στο μέτωπο της Ηπείρου, στις 26 Νοεμβρίου 1912, ένα σώμα εθελοντών υπό τον Αλέξανδρο Ρώμα και τον Λορέντζο Μαβίλη, κατέλαβε το όρος Δρίσκο και απώθησε τους Τούρκους μέχρι την ανατολική όχθη της λίμνης των Ιωαννίνων. Το ελληνικό σώμα, αποτελούμενο από Κρήτες, Μανιάτες, Γαριβαλδινούς και μια πυροβολαρχία υπό τον συνταγματάρχη Ματθαίοπουλο, αναγκάστηκε να υποχωρήσει προ της ισχυρής πίεσεως των Τούρκων και του κινδύνου να κυκλωθεί. Εκεί, στις σκληρές μάχες του Δρίσκου, μετά από δύο ημέρες, ο 52χρονος Μαβίλης δέχτηκε σφαίρα, η οποία διαπέρασε τις παρειές του, και ενώ μεταφέρονταν σε πρόχειρο χειρουργείο δέχτηκε άλλη μία θανατηφόρο στον λάρυγγα. Τις τελευταίες στιγμές του, ο επίσης τραυματισμένος Αλέξανδρος Ρώμας, του έλεγε: "Αγαθή η μοίρα σου, λοχαγέ Μαβίλη", ενώ ο Μαβίλης μάζευε τις στερνές του δυνάμεις, στάθηκε προσοχή και πήρε το χέρι του αρχηγού. Ο παπα-Φώτης του έκλεισε τα μάτια. Ο Πυρίνος Γαριβάλδης, ο μόνος εκείνη τη στιγμή στρατιωτικός, στάθηκε προσοχή και τον χαιρέτησε. Οι άλλοι σταυροκοπήθηκαν. Ο Μαβίλης είναι πλέον νεκρός, ξαπλωμένος στο πεζούλι της Αγίας Παρασκευής. Τον έχουν σκεπάσει με τον ματωμένο μανδύα του. Ο Λορέντζος Μαβίλης έγραψε με το αίμα του, στις 28 Νοεμβρίου 1912, το πιο ωραίο ποίημά του για την τιμή, την δόξα και την ελευθερία της πατρίδας μας.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

2 Σεπτεμβρίου (1877)

Ο ήρωας εξεψύχησε!
Πέθανε τ' ανδρειωμένο
παιδί της Ύδρας, πούκαψε
με χέρι οδηγημένο
απ' του Θεού την πρόνοια
τα πλήθη των εχθρών.
Είχαν χορτάσει οι άπιστοι
αίμ' ατιμίαν και φόνο
στης Χίου τους κάμπους. Ρίχθηκε
και το δαυλί του μόνο
την ναυαρχίδα πέταξε
στα ύψη ουρανών.
Ξεψύχησε! Ως την ύστερη
στιγμή, το πρόσωπό του

ήταν φαιδρό, χαρούμενο
έβλεπε τον ιδρό του
αφού στη γης εφύτρωσε
να δίνει και καρπό,
σαν τη χαρά που αισθάνθηκε
ο ουράνιος οδηγός του
όταν το σύμπαν έπλασε
στη μέση του φωτός του,
κι αισθάνθηκε πως ήτανε
τέλειο όλο και καλό

μια μόνο που σκοτεινίαζε
το μέτωπό του ιδέα
ν' αφήσει την Ελλάδα του,

Έρημη Χώρα

κόρη του τόσ' ωραία,
στα χέρια της διχόνοιας
σε τούτες τες στιγμές.

Αλλά προτού την ύστερη

* Γραμμένο όταν πέθανε ο θρυλικός πυρπολητής. Τον χαρακτηρίζει «παιδί της Ύδρας» ενώ είναι γνωστό ότι ο Κανάρης είναι Ψαριανός. Πρόκειται για μαθητικό ποίημα του Μαβίλη, που έγινε αιτία να εισχωρήσει στους φιλολογικούς κύκλους της Κέρκυρας.

Πατρίδα

Μάνα μου Ελλάδα, τι δεν είσαι τώρα
Σαν πρώτα ορθή, ψηλή, στεφανωμένη
Με δάφνες, τι δεν είσαι με τα δώρα
Της αθάνατης νίκης στολισμένη;

Αχ, πότε θάρθη, πότε θάρθη η ώρα
Να ματαστράψη η όψη σου η σβησμένη
Και την ερημωμένη σου τη χώρα
Μ' ελπίδα να φωτίσης, ω αντρειωμένη;

Πατρίδα

Πάλε ξυπνάει της άνοιξης τ' αγέρι
Στην Πλάση μυστικής αγάπης γλύκα,
Σα νύφ' η γη, πώχει άμετρα άνθη προίκα,
Λάμπει ενώ σβύεται της αυγής τ' αστέρι.

Πεταλούδες πετούν ταίρι με ταίρι,
Εδώ βουίζει μέλισσα εκεί σφήκα.
Τη φύση στην καλή της ώρα εβρήκα,
Λαχταρίζει η ζωή σ' όλα τα μέρη.

Κάθε μοσκοβολιά και κάθε χρώμα,
Κάθε πουλιού κελάδημα ξυπνάει

Πόθο στα φυλλοκάρδια μου κι ελπίδα

Να σου ξαναφιλήσω τ' άγιο χώμα,
Να ξαναϊδώ και το δικό σου Μάη,
Όμορφη μου, καλή, γλυκειά πατρίδα.
(1888)

Ελιά

Στην κουφάλα σου εφώλιασε μελίσσι,
γέρικη ελιά, που γέρνεις με τη λίγη
πρασινάδα, που ακόμα σε τυλίγει,
σα νάθελε να σε νεκροστολίσει.

Και το κάθε πουλάκι στο μεθύσι
της αγάπης πιπίζοντας ανοίγει

στο κλαρί σου ερωτιάτικο κυνήγι,

χάσει του ηλίου αχτίνα
φωνήν ουράνιαν ήκουσε
που τούλεγε «Συ κίνα
για δω, κι η Ελλάδα ευρίσκεται
σ' αγκάλες πατρικές».

Πατρίδα μου, σηκώσου. Ας λάμψη πάλι
Στον αιθέρα ψηλά το μέτωπό σου,
Και της Ελευθεριάς θε να προβάλει

Η ημέρα και το θείο πρόσωπό σου
Θα λάμψη σαν τον ήλιο της. Μεγάλη
Θα γίνης κι αλλοιά τότε στον εχτρό σου.
(1878)

Ελιά

Στην κουφάλα σου εφώλιασε μελίσσι,
γέρινη ελιά, πῶ γέρνεις με τὴ λίγη
Πρασινάδα πῶ ακόμα σε τυλίγει
Σα νάθελε νὰ σε νεκροστολίσει.

Καὶ τὸ κάθε πουλάκι στὸ μεθύσι
τῆς ἀγάπης πιπίζοντας ἀνοίγει
Στὸ κλαρί σου ερωτιάτικο κυνήγι.
Στὸ κλαρί σου πῶ δὲ θὰ ξανανθίσει.
Ὡ πόσο στὴ θανὴ θὰ σε γλυκάνουν
Μὲ τὴ μαγευτικὰ βοή πῶ κάνουν
Ὁμορφάντης νιότης ὁμορφάδες
Πῶ βὰ θυμῶς μέσα σου πληθαίνουν
Ὡ νὰ μπορούσαν ἔτσι νὰ πεθαίνουν
καὶ ἄλλες ψυχὲς τῆς ψυχῆς σου ἀδερφάδες.

Μαβίλη

στο κλαρί σου που δεν θα ξανανθίσει.

Ω, πόσο στη θανή θα σε γλυκάνουν,
με τη μαγευτικά βοή που κάνουν,
ολοζώντανης νειότης ομορφάδες

που σα θύμησες μέσα σου πληθαίνουν.
Ω, να μπορούσαν έτσι να πεθαίνουν
και άλλες ψυχές της ψυχής σου αδερφάδες.
(1889)

* Η Ελιά, από τα αριστουργηματικότερα σονέτα της νεοελληνικής ποίησης, είχε δοθεί για δημοσίευση στο περιοδικό «Παναθήναια». Αλλά ο Μαβίλης, τύπος αριστοκρατικής ευγένειας και ταπεινοφροσύνης, που δεν προσπάθησε ποτέ να επιβάλει το όνομά του, ήταν σχεδόν άγνωστος. Και ο διευθυντής των Παναθηναίων, Κίμων Μιχαηλίδης, του επέστρεψε το ποίημα «για να το διορθώσει». Αργότερα, ο Μιχαηλίδης έσπευσε μόνος του να το ζητήσει, αλλά τη φορά αυτή αρνήθηκε ο ποιητής. «Όταν η Ελιά του εστάλη», παρήγγειλε, «με τον κορμό της, τις ρίζες, τα φύλλα και τους καρπούς της, δεν την εκράτησε. Τώρα ούτε ένα φύλλο της δεν δικαιούται να πάρει».

Εις την πατρίδα

Πατρίδα, σαν τον ήλιο σου ήλιος αλλού δεν λάμπει.
Πώς εις το φως του λαχταρούν η θάλασσα κ' οι κάμποι,
Πώς λουλουδίζουν τα βουνά, τα δάσ', οι λαγκαδιές
Στέρνοντάς του θυμίαμα μυριάδες μυρωδιές!
Αφρολογούν οι ρεματιές και λαχταρίζ' η λίμνη,
Χίλιες πουλιών λαλιές ηχούν, της ωμορφιάς του ύμνοι,
Σ' άπειρ' αστράφτουν χρώματα παντού λογής λογής
Τ' αγέρος τα πετούμενα, τα σερπετά της γης.
Κι αυτός σηκώνει τ' αλαφρό της καταχνιάς μαγνάδι
Κι η κάθε στάλ' από δροσιά γυαλίζει σαν πετράδι,
Η κάθε αχτίδα του σκορπά με την αναλαμπή
Χαρά, ζωή και δύναμι κ' ελπίδα όπου κι αν μπη.
Φαντάζεις σαν τον ήλιο σου κ' εσύ, καλή πατρίδα,
Και μάγια σαν τα μάγια σου 'ς τον κόσμο αλλού δεν είδα.
Η γη σου είναι παράδεισο, κ' αιώνια γαλανός
Γύρω σου καθρεφτίζεται 'ς το πέλαγ' ο ουρανός.
Κ' οι νύχτες σου με τ' άστρα τους, με τη γαλάζια πιάστρα,
Με τ' αηδονολαλήματα, τρεμάμενα σαν τ'

άστρα,
Με το φεγγάρι που περνά, σαν όνειρο ευτυχιάς,
Στη μέση της απέραντης ουράνιας ησυχιάς,
Οι νύχτες σου δροσοβολούν χιλιόπλουμα λουλούδια
Και 'ς των παιδιών σου τες καρδιές αμάραντα τραγουδία,
Σταλάζουν εις τα σπλάχνα τους θεραπεία λησμονιάς,
Ελευτεριάς αγάλλιασι και μίσος τυραννιάς.
Μάγεμ' ασημοῦφαντο, φως μαργαριταρένιο
Λυώνονται 'ς ένα χάραμα ξανθό, μαλαματένιο.
Γιομάτος μόσχους και δροσιές ο Ζέφυρος τερπινά
Μέσ' απ' αγάπης φαντασιές τα πλάσματα ξυπνά.
Κι ανάμεσα στα χρώματ' από χίλια ουράνια τόξα,
Προβαίνει πάλι ο ήλιος εις όλη του τη δόξα,
Και, σαν του μεγαλείου σου σύμβολο φωτεινό,
Έως 'ς το χρυσό βασίλεμα λάμπει 'ς τον ουρανό.
Ελλάς, το μεγαλείο σου βασίλεμα δεν έχει
Και δίχως γνέφια τους καιρούς η δόξα σου διατρέχει.
Όσες φορές ο ήλιος σου να σε φωτίση ερθή,
Θε να σ' ευρή πεντάμορφη, στεφανωμένη, ορθή.
(1890)

Νίκη

Εβρέθηκ' ένα ατίμητο βλησίδι!
Τώρα που οι αρχαίοι ξανάζησαν αγώνες,
Που της πατρίδας δίνουν ζωογόνες
Φλόγες, αντριάς πολεμικής μισίδι,
Του γένους μας παμπάλαιο στολίδι,
Πώλαμψε στου Ηρακλή τους ελαιώνες
Έπειτα από εικοστρείς και πάλ' αιώνες,

Ξαναστράφτουν οι Ωδές του Βακχυλίδη.

Σ' εμάς τον στέρνει τώρα η Ελλάδα Μάνα
Θριάμβου αρραβώνα στη μεγάλη Πάλη,
Και το γένος μ' ελπίδας θρέφει μάννα

Που σ' άγιο αγώνα θα νικήση πάλι.
Μάνα! Τους νέους σου ήρωες να εγκωμιάση
Γεννηθήτω ποιητής, που να του μοιάση!
(1896)

* Γράφτηκε με την ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων του 1896. Η λέξη «βλησίδι» θα πει ατίμητο δώρο. Το «μισίδι» εξ άλλου σημαίνει τα χαρακτηριστικά του προσώπου. Ήταν οι πρώτοι παγκόσμιοι ολυμπιακοί αγώνες και η αναβίωσή τους συγκίνησε τον διεθνή τύπο. Η νίκη του Σπύρου Λούη στον Μαραθώνιο έδωσε στον Μαβίλη ένα πρόσθετο στοιχείο υπερηφάνειας.

Ψυχοφιλημα

Χρυσοάρμεγα ονείρατα αργοπλένε
Στα πέλαγα του πόθου οι φαντασίες
Και κατά κει αρμενίζουν, όπου επήες,
Όπου τα μάτια σου, άστρα, γελοκλαίνε,
Όπου απάρθενος φέγγεις, λατρεμένη
Κρίνε της ομορφιάς, κι οι μελωδίες
Των τραγουδιών μου σμίγουν τες μαγείες,
Που μες στ' αγνά σου χείλη σιγοπνένε. -

Χάρου, καρδιά μου θλιβερή, κι αγάλλου!
Πέρασε η μαύρη νύχτα κ' η άγρια μπόρα.
Άνθι και συ μικρό μες του μεγάλου

Κόσμου το περιβόλι, άνοιξε τώρα.
Δεν ήξερε η ψυχή μου να φιλήση.
Τώρα ξέρει. Ω πανάχραντο μεθύσι!

(1896)

Κέρκυρα

Η θάλασσα εσπαρτάρησε ως τον πάτο
Κι άφρισε σαν εδέχτηκε στον κρύο
Κόρφο ακόμα ολοζώντανο το θείο
Σπόρο, απ' τον ουρανό σταγμένον κάτω.

Τότες βγήκε απ' το πέλαγο τ' αφράτο,
Τέρας της ομορφάδας και σημείο,
Τ' άγιο της Αφροδίτης μεγαλείο,

Γλύκες ερωτικές όλο γιομάτο.
Μα το δρεπάνι, πούχε αυτού σκορπίση
Του θεού τ' αμελέτητα, και κείνο
Μες το γιало μελλότουν να καρπίση,

Κι έτσι, Αφροδίτη των νησιών, με κρίνο
Και ρόδο πλουμιστή, γιομάτη γλύκες,
Κέρκυρα, απ' του Ουρανού το αίμα εβγήκες.

(1896)

* Ο μύθος βρίσκεται στα Αργοναυτικά του Απολλωνίου του Ροδίου (Λ, 982-992)

Έρωσ και θάνατος

Με κοιτάζε ένα σούρουπο το Μάη,
Το μοσκοβολισμένο Μάη το μήνα,
Και η ματιά της για πάντα μου επρομήνα
Ευτυχία, που το ουδέν δεν πεθυμάει.

Μα ο πόθος δε χορταίνει, όσο κι α φάη,
Μες την καρδιά μου μπήγεται σα σφήνα.
Σα διψασμένη λυώνεται αλαφίνα

Η ψυχή μου, όση γλύκα κι α ρουφάη.
Μάγο, ανέσπερο φως του θανάτου,
Εσύ, ναι, με γλυκειά παρηγορία
Πραϋνεις καθενός τα βάσανά του.

Μες απ' την αλαβάστρινην υδρία
Ό,τι κι αν τάξης δίνεις. Αφανίζεις
Την πεθυμιά, τους ύπνους αιωνίζεις.
(1896)

Ανεμόμυλος (1898)

Ο κόσμος είναι πλανερó μαγνάδι
Κεντισμένο με ρόδα και με βάρια,
Μ' ήλιους και μ' άστρα, που το απλόν' η Maya
Απάνου 'ς της Αλήθειας το σκοτάδι.—
Σ' αγαπούσαμε τόσο, έρμο ρημάδι,
Γιατί 'ς τη μέση απ' της ζωής τα μάγια

Ές την ψυχή μας φανέρονες την άγια
Του Θανάτου θωριά, τον κρύον Άδη,

Το τίποτε, κι' ανήξερα 'ς τα βάθια
Του είναι μας εξύπναες μια λαχτάρα
Να γλυτώσουμε απ' όλα μας τα πάθια,

Έρμη Χώρα

Την πικρή να ξορκίσουμε κατάρα

*Γράφτηκε με την ευκαιρία του γκρεμίσματος ενός ανεμόμυλου σε εξοχική τοποθεσία της Κέρκυρας, όπου ο Μαβίλης και οι σύντροφοί του συνήθιζαν να κάνουν περίπατο. Μαγα είναι λέξη σανοκριτική και σημαίνει απάτη και προσωποποίηση της απάτης.

Λήθη

Καλότυχοι οι νεκροί που λησμονάνε
Την πίκρια της ζωής. Όντας βυθίση
Ο ήλιός και το σούρουπο ακολουθήση,
Μην τους κλαίς, ο καημός σου όσος και νάναι.

Τέτοιαν ώρα οι ψυχές διψούν και πάνε
Στης λησμονιάς την κρουσταλλένια βρύση,
Μα βούρκος το νεράκι θα μαυρίση,

Καλλιπάτειρα

- Αρχόντισσα Ροδίτισσα, πώς μπήκες;
Γυναίκες διώχνει μια συνήθεια αρχαία
Εδώθε. - Έχω ένα ανίψι, τον Ευκλέα,
Τρία αδέρφια, γιο, πατέρα Ολυμπιονίκες.
Να με αφήσετε πρέπει, Ελλανοδίκες,
Κι εγώ να καμαρώσω μες 'τα ωραία
Κορμιά, που για τ' αγρίλι του Ηρακλέα

Της ζωής, και να μπούμε μονομίας
Στ' άδυτα της θεϊκής ανυπαρξίας.

Α στάξη γι' αυτές δάκρυ όθε αγαπάνε.

Κι αν πουν θολό νερό ξαναθυμούνται,
Διαβαίνοντας λιβάδια από ασφοδήλι,
Πόνους παλιούς, που μέσα τους κοιμούνται.-

Α δε μπορής παρά να κλαις το δέιλι,
Τους ζωντανούς τα μάτια σου ας θρηνήσουν:
Θέλουν- μα δε βολει να λησμονήσουν.
(1899)

Παλαίβουν, θαυμαστές ψυχές αντρίκιες.
Με τες άλλες γυναίκες δεν είμαι όμοια.
Στον αιώνα το σόι μου θα φαντάζη
Με της αντριάς τα αμάραντα προνόμια.
Με μάλαμα γραμμένος το δοξάζει
Σε αστραφτερό κατεβατό μαρμάρου
Ύμνος χρυσός του αθάνατου Πινδάρου.
(1899)

* Ο μύθος της Καλλιπάτειρας βρίσκεται στον Ανώνυμο Σχολιαστή του Πινδάρου (Ολυμπ. Ζ'). Η αρχόντισσα αυτή της Ρόδου, κόρη του Διαγόρα και μητέρα Ολυμπιονικών, ντύθηκε ανδρικά για να μπορέσει να εισχωρήσει στους αγώνες, όπου η είσοδος των γυναικών ήταν απαγορευμένη.

Μούχρωμα

Φυσάει τ'αεράκι μ' ανάλαφρη φόρα
και τες τριανταφυλλιές αργά σαλεύει.
Στες καρδιές και στην πλάση βασιλεύει
ρόδινο σούρουπο, ώρα μυροφόρα,
χρυσή θυμητικών ονείρων ώρα,
που η ψυχή τη γαλήνη προμαντεύει,
την αιώνια γαλήνη, και αγναντεύει

σα για στερνή φορά κάθε της γνώρα
αξέχαστη. Ξανθές κρινοτραχήλες
αγάπες, γαλανά βασιλεμένα
μάτια ογρά, και φιλιά και ανατριχίλες
και δάκρια. Πλάνα δώρα ζηλεμένα
της ζήσης, που αχνοσβηέται και τελειώνει
σαν το θαμπό γιουλί που ολοένα λυώνει.
(1899)

* Η λέξη «γιουλί» σημαίνει μενεξελί, από το γιούλι. Ο Γ. Σπαταλάς την ερμηνεύει «κομμάτι πάγος».

Φάληρο

Είχε όλα της τα μάγια η νύχτα · μόνη
Εσύ έλειπες. Αργά κινάω να φύγω,
Μα ξάφνου στη μπασιά του μπαρ ξανοίγω
Αυτοκίνητο να γοργοζυγώνη.
Μ' ελπίδα σταματάω. Νά το, πλακώνει.
Παραμερίζουν οι άλλοι. Άσειστος μπήγω
Τη ματιά μου στα μάτια σου. Άλλο λίγο
Ακόμα και ο σοφέρ σου με σκοτόνει.

Αρχοντοπούλα μ' άφταστα πρωτάτα,
Με των Εφτά νησιών τες χίλιες χάρες,
Τετράξανθη ομορφιά γαλανομάτα,
Του θανάτου δε μ' έπιασαν τρομάρες —
Γλυκύτατες μ' ελυώσανε λαχτάρες
Να συντριφτώ κάτω από εσέ στη στράτα.
(1911)

Ο Μαβίλης μετέφρασε έργα πολλών σπουδαίων ξένων λογοτεχνών, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται ο Βιργίλιος («Αινειάς»), ο Δάντης («Κόλαση», από την «Θεία Κωμωδία»), ο ουγγρικής καταγωγής Γερμανός ποιητής Λενάου, ο Λουδοβίκος Ούλαντ («Η κατάρα του τραγουδιστή» και «Ο τυφλός βασιλιάς»), ο Λεοπάρντι («Το Σάββατο στο χωριό»), ο Σέλλεϋ («Προμηθεύς Λυόμενος» και «Αρεθούσα»), ο Σίλλερ («Γουλιέλμος Τέλλος» και «Το παράπονο της Δήμητρας»), ο Γκαίτε («Φάουστ»), ο Ρόμπερτ Μπράουνινγκ («Σαούλ»), ο Τέννυσον («Ενώχ Άρδεν»), ο Ούγκο Φώσκολο («Τάφοι»), ενώ μετέφρασε και την «Νταμαγιάντη», επεισόδιο του μεγάλου έπους «Μαχαμπхарάτα», του μεγαλύτερου έπους της παγκόσμιας λογοτεχνίας (220.000 χιλιάδες στίχοι).

Για τον Μαβίλη, σημειώνει ο Μιχάλης Περάνθης: "Οι αρχές που εμόρφωσαν από παλιά τον χαρακτήρα του Μαβίλη, έμειναν ακλόνητες. Επάνω τους έσπασαν οι αντίθετες παρορμήσεις της ζωής, σ' αυτές προσαρμόστηκαν όλες οι πράξεις που επέτελεσε. Και η ποιητική του διάθεση στις αρχές αυτές, τις προγενέστερες από την ποίησή του, αναγκάστηκε να υποταχθεί. Τέτοιος στη ζωή και στην τέχνη του. Οι περισσότεροι άνθρωποι δέθηκαν στα νιάτα τους με μια ιδεολογία που τη λησμόνησαν στις πρακτικές ανάγκες της ζωής. Ο Μαβίλης της έμεινε πιστός ως το τέλος. Ο θάνατός του ήταν η ολοκλήρωση του ψυχικού του προορισμού, ίσως και το καλύτερο πατριωτικό του τραγούδι." Ο Αντρέας Καραντώνης σημειώνει για τον Μαβίλη: "Ο Μαβίλης ήταν ένα πρότυπο τέλειου άντρα: στο πνεύμα, στο ήθος, στη μόρφωση, στη ρώμη, στη λεβεντιά, στον έρωτά του για τα μεγάλα ιδανικά. Νους αιθέριος, φύση αριστοκρατική, μελαγχολική, αβρή και αδρή μαζί, τέλειος σμιλευτής του σονέτου που εκείνα τα χρόνια δουλεύονταν με πάθος από άξιους και ανάξιους ποιητές, γοήτεψε το ανήσυχο πλάσμα που δεν είχε βρει ως τότε το ιδανικό του, τη λύτρωσή του σε τούτη τη ζωή. Του έδωσε μια πλήρη διέξοδο στο "μέγα πάθος" που του κατάτρωγε την ψυχή και το σώμα. Για τη Μυρτιώτισσα ο Μαβίλης ήταν το βασιλόπουλο του παραμυθιού που έρχεται να μετουσιώσει σε πραγματικότητα τα πιο απότολμα αισθηματικά όνειρά του. Μπορούμε να φανταστούμε τώρα, από ποιο ύψος ευτυχίας σε ποιο βάραθρο δυστυχίας έπεσε η Μυρτιώτισσα, όταν έμαθε πως ο εκλεκτός της, το ιδανικό της, που

ήταν συνάμα μέγας πατριδολάτρης, έπεσε στο Δρίσκο της Ηπείρου, στα 1912, πολεμώντας τον προαιώνιο εχθρό, εθελοντής με τους Γαριβαλδινούς. Η ηλικία του ήταν προχωρημένη, ώστε μπορούσε να μην πάει σ' εκείνον τον πόλεμο. Η αγάπη του για τη Μυρτιώτισσα, σαγηνευτικό δόλωμα που μπορούσε να τον κρατήσει σιμά της. Μα η φωνή της πατρίδας ήταν πιο δυνατή απ' όλα, και σε λίγο, αφού χάρηκε τις πρώτες μεγάλες νίκες της πανελληνίας εθνικής εξόρμησης του 1912, "έπεσε ήρωας στο ηλύσιο περιβόλι". Και από τότε στοιχειώσε με την ανάμνησή του και το επιβλητικό του όραμα, στην ψυχή και την ποίηση της γυναίκας που τόσο τον αγάπησε και τόσο λίγο τον χάρηκε".

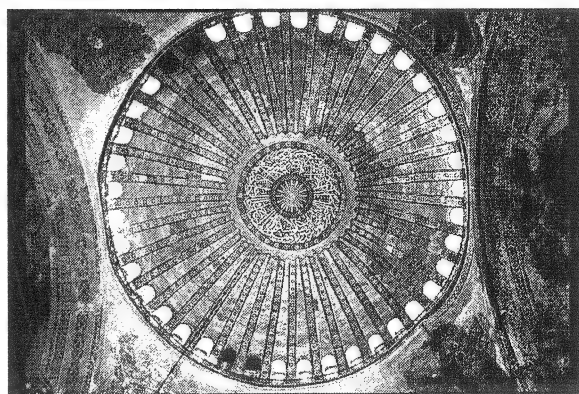
Η αίγλη του βίου του ποιητή ρίχνει ρόδινους ίσκιους και στην ποίησή του, λιτή και σοβαρή σαν αρχαίο ανάγλυφο. Ιδεαλιστής, ηθικός και υπερήφανος οραματίζεται τα ωραία των τοπίων και της ζωής, σταματά στα παραδείγματα της ιστορίας. Βλέπει την ομορφιά και τη γυναίκα σε άστρομα ηθικού φωτός, μεσ' απ' τα πέπλα των δικών του ιδεαλιστικών ενατενίσεων. Προσεχτικός στην πλαστική επιμέλεια της φράσης του, πειθάρχησε τη γλώσσα στις μικρές διαστάσεις του δεκατετράστιχου κι έδωσε το μέτρο της τελειότητας στο σονέτο (δεκατετράστιχο ποίημα που αποτελείται από δύο τετράστιχες και δύο τρίστιχες στροφές με προκαθορισμένη ομοιοκαταληξία μεταξύ των στίχων). «Ανταμώνονται στα ωραιότερά του σονέτα», γράφει ο Παλαμάς στον πρόλογο των δικών του Δεκατετράστιχων, «μια επιμελημένη και στα ελάχιστα φροντίδα με μια θερμότητα στη σύλληψη πνοή για να δείξουν, ακόμα μία φορά, πως τεχνική δεξιοσύνη και καθαρή ποίηση είναι ένα».

Στην πρώτη, εφηβική ποίηση του Μαβίλη τρεις είναι οι περιοχές διαθέσεως που εκδηλώνονται, χωρίς να διεκδικεί η μία από την άλλη την επικράτηση, παρά συνεχίζεται η προέκτασή τους, ισχνή και επιφυλακτική, μαντεύεται ακόμα και μεσ' από την νέφωση του φιλοσοφικού του μηδενισμού που περιμένει από κάτω: ο ρομαντισμός των δεκαοχτώ του χρόνων, που εκλιπαρεί κάτω από το φεγγάρι το αθώο φιλή, το χρέος το πατριδολατρικό, κατά τα παραδείγματα της πρώτης αθηναϊκής σχολής, και η εικονοπλαστική δοκιμή, η περιγραφική δηλαδή εντύπωση από τη φύση. Ερωτικός ποιητής ο Μαβίλης, αλλά όχι με την έννοια που δίνουμε σήμερα. Η λυρική σύλληψη, η λεπτή μουσική διάθεση, η θερμή κι ο κραδασμός υποχωρούν κατά κανόνα σε μια ψυ

χρή αντιληψη, όπου η γυναίκα ιδανικεύεται, όπου ατενίζεται ενάρετα και υποτικά.

Φυσικά, ανάλογη είναι και η εγκράτεια του ύφους του. Κλειστός και κρυψίβιος στη ζωή του, τέτοιος παρέμεινε και στην τέχνη του. Το αίσθημα ρέει με δυσκολία και η εξομολόγηση, η δραματικά έντονη, η καυστικά ειλικρινής εξομολόγηση, εδώ διστάζει να εκδηλωθεί, αποφεύγει να προδώσει τα ιδιαίτερα μυστικά του. Λίγα είναι τα ποιήματα όπου κάποια προβολή του εσωτερικού του γίνεται αντιληπτή, κάποιο πάθος πάει να κάνει τη θερμή του μουσικό κραδασμό. Οι δύο άλλες του τάσεις που προαναφέρθηκαν, γρήγορα ταυτίστηκαν στην ίδια, χαρακτηριστική του έργου του ποιητική επίτευξη, όπου εθνικό αίσθημα και ελληνικό τοπίο συμπλέκονται σε μία διαδοχή ρυθμικών στίχων και φέρνουν τον υποκειμενισμό του, απλά και διακριτικά, πίσω από το κιγκλίδωμα ενός δύσκολου τρόπου τεχνικής. Ποτέ δεν αρνήθηκε τον πατριωτισμό του, κι ούτε είχε λόγους να κρύψει τη φυσιολατρική κλίση του. Την πατρίδα την αγαπά, τη συμπονεί, τη νοσταλγεί, υμνεί το παρελθόν της και πιστεύει στο μέλλον της. Τη φύση τη χαιρείται, τη θαυμάζει, τη ζει. Δύο αγάπες που βγαίνουν από την ψυχή, χωρίς να τις επιβάλλει οποιαδήποτε επιλογή θέματος- το ηρωικό και το παραστατικό, το αίσθημα και το συναίσθημα, η εθνική σκέψη και η φυσιολατρική της πλασιώση. Για τούτο και πετυχαίνει μια ποίηση πατριωτική, που τίποτα δεν την συνδέει κοινό με την προγονόπληκτη καπηλεία. Ακάθεκτη, παλμώδης, ενθουσιαστική, ξεκινάει μέσα από την καρδιά, σαλπίζει το πατριωτικό κάλεσμα και στέλνει στη θυσία.

Κάτω όμως από όλα και μέσα σε όλα εμφωλεύει άγρυπνη κι εξουσιαστική η πεσιμιστική διάθεση που έφερε από τη Γερμανία. Όσο στη ζωή του φλέγονταν από δίψα για δράση, τόσο στο στίχο του απογοητεύεται. Ο πόνος είναι η «μόνη αλήθεια», η ευτυχία «ουράνιο ψέμα», παρηγοριά «η άπειρη γαλάζια μοναξιά», η ζωή «άγριο πέλαγος» και «πικροθάλασσα του πόνου». Μόνο με τον «θάνατο τον ωραίο» θα ξορκίσουμε την «πικρή κατάρα της ζωής» και θα αναπαυθούμε «σ' άδυτα της θεϊκής ανυπαρξίας». «Δυσκολότατο είδος», γράφει ο Παλαμάς για το σονέτο, το είδος εκείνο που περισσότερο διάλεξε ο Μαβίλης να εκφραστεί και στο οποίο ήταν αναμφίβολα άριστος τεχνίτης, «που του μέτριου ποιητή σκληρά ξεσκεπάζει τη μετριότητα, μα που τον άξιο ποιητή τον ξεχωρίζει τροπαιοφόρο. Μάλιστα η αντίθεση του πλατειού περιεχομένου με τα στενά σύνορα του σονέτου, τι γυμναστική για τον τεχνίτη και τι κάλλος η ποίηση, που δεν είναι, κυ-

ριώτατα, τίποτε άλλο παρά συμπύκνωση και συντομία». Και εκεί που η ιδεατή έκφραση ισορροπείται με το περιεχόμενο, ο Μαβίλης μας δίνει τον καλύτερο εαυτό του. Το ήθος της αριστοκρατικής του απομόνωσης, την ευγένεια της μελαγχολικής του εγκαρτέρησης, τη λεπτότητα της λύπης του. Εδώ αβρός, ήπιος και πεισιθάνατος, εκεί αδρός, τραχύς και πολεμιστήριος. Το μουσικό κυμάτισμα της «Ελιάς», ο βαθύς πόνος της «Λήθης», η περιγραφική ευαισθησία στο «Μούχρωμα». Έχει κρατήσει τα περισσότερα εξωτερικά γνωρίσματα των παρνασσιακών, αλλά έβαλε σε πολλή δόση την υποκειμενική του συγκίνηση. Έκανε λυρικό το σκεπτικισμό του κι έντυσε τη στεγνή μετρική φόρμα του με ένα ζεστό και ρευστό οίστρο που χύνεται πάντα στο ίδιο κυμάτισμα του ρυθμού, που έχει όμως, μαζί με τα ευρήματα της τεχνικής, συναισθηματικό πλούτο και οξύτατο άρωμα μουσικού τόνου.

Βιβλιογραφία:

Λορέντζος Μαβίλης, Τα έργα, Ελεύθερη Σκέψις, 1998 (φωτογραφική ανατύπωση της έκδοσης του 1915)

Μιχάλης Περάνθης, Μεγάλη Ελληνική Ποιητική Ανθολογία, Τόμος Α', εκδ. οίκος Πέτρου Δημητράκου, Αθήναι,

Νικόλαος Καρράς, Με ιδεολογία ελληνική, Πελασγός, Αθήνα 1998

Φόρος τιμής στον Βασίλειο Πολεδόρη, έναν από τους τελευταίους μεγάλους Έλληνες μουσουργούς. 21 Αυγούστου 1945 – 8 Νοεμβρίου 2006

υπό Ανακρέωντος

Την Τετάρτη 8 Νοεμβρίου 2006 ο ελληνικής καταγωγής συνθέτης Βασίλης Πολεδόρης έχασε τη μάχη με τον καρκίνο και απεβίωσε στο Cedars-Sinai Medical Center του Los Angeles, σε ηλικία 61 ετών. Ο χαμός του άφησε ένα δυσαναπλήρωτο κενό στον παγκόσμιο μουσικό χάρτη και αυτό δεν είναι μόνο προσωπική άποψη του γράφοντα, αφού ο καθείς μπορεί, μέσω διαδικτύου, να διαπιστώσει την αναστάτωση που προκάλεσε το γεγονός αυτό στον παγκόσμιο μουσικό και μη τύπο. Από τη Herald Tribune μέχρι την The Independent και από τους New York μέχρι τους Los Angeles Times, αφιερώθηκαν ολοσέλιδες καταχωρήσεις για να τιμήσουν τη μνήμη αυτής της μεγάλης προσωπικότητας. Χαρακτηριστικός είναι ο τίτλος των Los Angeles Times: "Terrible news today... we've lost another of the genuinely talented. Basil Poledouris, dead at 61, of cancer. Unbelievable". Στο Λαμπρακο-Μπομπολο-κρατούμενο Ελλαδιστάν φυσικά, δεν έγινε ούτε η παραμικρή αναφορά...

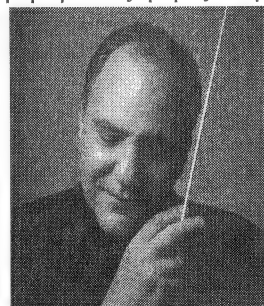
Στο παρακάτω κείμενο ακολουθεί ένα μικρό αφιέρωμα στη ζωή και το έργο του Πολεδόρη, ώστε να αποτίσουμε, στο μέτρο του δυνατού, έναν ύστατο φόρο τιμής σ' αυτόν τον μεγάλο Έλληνα.

Ο Βασίλειος Κωνσταντίνος Πολεδόρης (όπως είναι το πλήρες όνομα του), γεννήθηκε στο Kansas City του Missouri στις 21 Αυγούστου του 1945 από μετανάστες γονείς πρώτης γενιάς. Σε ηλικία επτά ετών ξεκίνησε τις σπουδές του στο πιάνο με απώτερο στόχο να γίνει κονσερτίστας. Μάλιστα στο γυμνάσιο συμμετείχε και σε μία παραδοσιακή (folk) μπάντα συμμαθητών του. Τα σχέδια αυτά όμως, άλλαξαν όταν πήγε στο πανεπιστήμιο της νότιας California, αφού όπως είχε δηλώσει και ο ίδιος δεν ήταν προετοιμασμένος για τη μουσική του 20^{ου} αιώνα, που έπρεπε αναγκαστικά να μελετήσει, αφού από μικρός λάτρευε την πομπώδη κλασική μουσική και συγκεκριμένα τον μεγάλο Ρώσο Serge Prokofiev. Βέβαια ο Prokofiev έζησε στον 20^ο αιώνα, αλλά σίγουρα η μουσική του δεν είχε την παραμικρή σχέση με την υπόλοιπη μουσική της δεκαετίας του '60, στην οποία λαμβάνουν χώρα τα γεγονότα που περιγράφονται. Λόγω της έτερης μεγάλης του αγάπης, του Miklos Rozsa (όπως και από ένα soundtrack του Alfred Newman για την ταινία "The Robe"), άρχισε να ενδιαφέρεται για τον κινηματογράφο και γράφτηκε στην ανάλο-

γη σχολή του πανεπιστημίου του. Εκεί σπούδασε σκηνοθεσία, κινηματογραφία και ηχητική κάτω από τις οδηγίες του David Raksin. Στο ίδιο πανεπιστήμιο σπούδασαν και κάποιοι George Lucas, John Milius και Randal Kleiser, οι οποίοι έγιναν φίλοι, γεγονός που θα αποδεχτεί σημαντικότερο για τη μετέπειτα καριέρα του Πολεδόρη.

Στα πανεπιστημιακά του χρόνια ακόμη, σαν εργασία γύρισε την ταινία 'Glut' (1967), της οποίας το σενάριο υπέγραφε ο Milius και τη σύνταξη/ παραγωγή ο Kleiser. Παίρνοντας το πτυχίο του, ξεκίνησε να γράφει μουσική για τηλεοπτικές παραγωγές, όπως τα 'Congratulations, It's a Boy' (1971) και 'Three for the Road' (1974), για να κερδίζει τα προς το ζην, αφού ήδη από το 1969 είχε παντρευτεί τη σύζυγο του Bobbie. Ξεκίνησε δειλά, δειλά να γράφει μουσική για κάποιες μικρές - ανεξάρτητες ταινίες, όπως τις 'Extreme Close Up' (1973) και 'Tintoterra' (1977), αλλά η πρώτη σημαντική δουλειά που τον τοποθέτησε στον παγκόσμιο χάρτη, ήρθε μετά από πρόταση του συμφοιτητή του John Milius, για την ταινία του τελευταίου 'Big Wednesday' (1978). Η δραματική υπόθεση της ταινίας, ήταν που ώθησε τον Πολεδόρη να συνθέσει ένα συμφωνικό αριστούργημα και όπως συνέβη αρκετές φορές στην καριέρα του, να υπερκεράσει ακόμα και την ίδια την ταινία στις κριτικές του τύπου. Ο μέχρι τότε άσημος συνθέτης, (που παρόλα αυτά είχε συνθέσει μουσική για περίπου 125 ντοκιμαντέρ και τηλεοπτικά διαφημιστικά) είχε ξεκινήσει να χαράσσει τη μεγαλειώδη πορεία του.

Ακολουθώντας μία συνεχώς ανοδική καριέρα ['The Blue Lagoon' (1980), 'Fire on the Mountain' (1981)], ήταν πάλι ο John Milius που του έδωσε την ευκαιρία να γράψει το όνομα του με χρυσά γράμματα στο πάνθεον της παγκόσμιας μουσικής όταν και απαίτησε από τον παραγωγό της τότεταινίας που γύριζε, 'Conan the Barbarian', Dino De Laurentis, να προσλάβουν σαν συνθέτη της μουσικής του έργου τον Πολεδόρη. Ο ίδιος σχολίασε αρκετά χρόνια μετά, πως ήταν ένα από τα δυσκολότερα έργα του, αφού στις περισσότε-

ρες ταινίες, η μουσική έρχεται σε δεύτερη μοίρα σαν συνοδευτικό στοιχείο, αντίθετα στο Conan έπρεπε να έχει πολλές φορές πρωταγωνιστικό ρόλο, λόγω της έλλειψης μεγάλων διαλόγων. Ενδεικτικό είναι ότι τα 27 από τα πρώτα 30 λεπτά της ταινίας είναι μόνο μουσική και εικόνα! Στο Conan φαίνεται και η ιδιοφυΐα αυτού του μεγάλου καλλιτέχνη, αφού για να μπορέσει να εμψύχοι τη μουσική του στο κλίμα της ταινίας, εκτός από την 90-μελή ορχήστρα και τη 24-μελή χορωδία, προσέθεσε ήχους από μεταλλικά κύμβαλα, ένα γαλλικό κέρας και λαμβάνοντας επιτυχημένα τη συμβουλή του Milius, εμπνεύστηκε μελωδίες που ήταν επηρεασμένες από τα "Carmina Burana" του Carl Orff, αλλά και τον Γρηγοριανό ύμνο "Dies Irae". Έτσι κατάφερε να δημιουργήσει έναν σχεδόν "μεσαιωνικό" ήχο, γεγονός πρωτόγνωρο για τα δεδομένα του Hollywood και της εποχής. Το αντίκτυπο της μουσικής του Conan, εκτίναξε την καριέρα του Πολεδούρη στα ύψη, αφού αποτελεί μία από τις λίγες, δυστυχώς, φορές που η ποιότητα συνάντησε την εμπορική επιτυχία. (Αποτελεί μέρος ενός από τα 50 soundtrack με τις μεγαλύτερες πωλήσεις στην ιστορία αυτής της κατηγορίας μουσικής!)

Αξίζει επίσης να αναφερθεί πως ένα μικρό σημείο του μέρους 'Love Theme' από τη μουσική της ταινίας το άκουσε από τη κόρη του Ζωή, η οποία ήταν μόλις 9 ετών (αργότερα έκανε και μια δεύτερη την Αλεξία) και το τραγουδούσε κατά τη διάρκεια που ο ίδιος συνέθετε τη μουσική για την ταινία. Γι' αυτό αναφέρεται και αυτή στις σημειώσεις του δίσκου, σαν συνθέτης.

Στις 2 δεκαετίες που ακολούθησαν, ο Πολεδούρης έγραψε μουσική για πάνω από 80 ταινίες, έχοντας επιλεγεί και συνεργαστεί με σημαντικότερους σκηνοθέτες, όπως τον Paul Verhoeven, που ξεκίνησαν τη συνεργασία τους με την μεσαιωνική περιπέτεια 'Flesh & Blood' (1985), η οποία σαν ταινία, αλλά και σαν μουσική θυμίζουν έντονα το Conan, το 'Robocop' (1987), το 'The Twilight Zone' (1986) και το 'Starship Troopers' (1997), στο οποίο δόθηκε στον Πολεδούρη ένα πολύ μεγάλο χρονικό περιθώριο για τη σύνθεση της μουσικής, αφού ξεκίνησε να συνθέτει το Φεβρουάριο του 1997 και τελείωσε τον Οκτώβριο της ίδιας χρονιάς. Σκεπτόμενοι μάλιστα ότι στους περισσότερους συνθέτες δίνεται ένα περιθώριο 3 με 5 εβδομάδων για να συνθέσουν το έργο τους, γίνεται εύκολα αντιληπτό σε πόσο μεγάλη αντίληψη, είχε ο Verhoeven τον Πολεδούρη. Σημαντικότερες ήταν και εκτός του Conan, οι υπόλοιπες συνεργασίες του με τον

Milius, όπως τα 'Red Dawn' (1984), 'Flight of the Intruder' (1990) και 'Farewell to the King' (1989). Ειδικά για το τελευταίο ο Πολεδούρης έχει δηλώσει πως μαζί με το Conan, αποτελεί ένα από τα αγαπημένα του έργα. Άλλες συνεργασίες του ήταν με τους Steven Seagal ('Under Siege 2: Dark Territory', 'On Deadly Ground'), Sidney J. Furie ('Iron Eagle'), John Waters ('Cecil B. DeMented', 'Serial Mom'), Sam Raimi ('For the Love of the Game'), John McTiernan (στο εκπληκτικό 'The Hunt for Red October'), Billie August ('Les Miserables'), Simon Wincer ('Quigley Down Under', 'Free Willy') και του παλιού του γνώριμου Randal Kleiser ('The Blue Lagoon', 'Summer Lovers', 'White Fang', 'It's My Party').

Οι σημαντικότερες στιγμές στη καριέρα του ήταν αναμφισβήτητα όταν κέρδισε το βραβείο Emmy, για τη μουσική της western σειράς 'Lonesome Dove' το 1989 (όπου συνέθεσε εκπληκτική παραδοσιακή country μουσική, αντικαθιστώντας τη μελωδία της φουσαρμόνικας με ακορντεόν) και φυσικά όταν του προτάθηκε να γράψει τον εναρκτήριο ύμνο των ολυμπιακών αγώνων της Atlanta του 1996, τον οποίο φυσικά και συνέθεσε υπό τον τίτλο 'The Tradition of the Games'. Μία εκπληκτική σύνθεση διάρκειας 6 λεπτών, που εκτός των άλλων είχε ένα έντονο ελληνικό στοιχείο με βυζαντινή μουσική, απόρροια της θρησκείας του, αφού ήταν χριστιανός ορθόδοξος. Το έργο εκτελέστηκε στην τελετή έναρξης των αγώνων από την συμφωνική ορχήστρα της Atlanta και μια 300-μελή χορωδία και πραγματικά μάγεψε τους θεατές. Όσοι ενδιαφέρονται να το ακούσουν, μπορούν να ψάξουν ένα CD με τίτλο "Honor and Glory", μία συλλογή με έργα του Πολεδούρη και τη μοναδική ψηφιακή παρουσία του εν λόγω μουσικού μέρους. Πιθανότατα διαβάζοντας αυτές τις γραμμές θα απορησετε πως είναι δυνατόν οι Αμερικανοί να εμποτεύονται τον ύμνο των ολυμπιακών τους αγώνων σε έναν ελληνικής καταγωγής πολίτη τους και εμείς στην ολυμπιάδα της Αθήνας όχι απλώς δεν προτείνουμε σε κάποιον από τους μεγάλους μας συνθέτες κάτι ανάλογο, αλλά παρουσιάσαμε ένα μουσικό έκτρωμα ενός βρετανού (αν δεν κάνω λάθος) dj!!! Η παρακμή του πολιτισμού των νεοελλήνων σε όλο της το μεγαλείο...

Βασικότατο στοιχείο της μουσικής του Πολεδούρη ήταν ότι ποτέ δεν συνέθεσε μουσική σε υπολογιστή, ακόμα και στις τελευταίες του δουλειές που η τεχνολογία είχε προχωρήσει με αλματώδη βήματα, αυτός εργαζόταν πάντα στο πιάνο του.

Όπως είχε δηλώσει και ο ίδιος 8 χρόνια πριν “γράφω με ένα στυλό σε ένα κομμάτι χαρτί νό-τες τις οποίες συνθέτω στο Steinway πιάνο μου, είναι ο μόνος τρόπος που δουλεύω από τη παιδική μου ηλικία. Αυτός για μένα είναι ο μόνος τρόπος για να νοιώθεις τη μουσική, έχω δοκιμάσει να δουλέψω με υπολογιστή, αλλά ήταν απλά μια αποτυχία. Έχω σκεφτεί ότι θα ήταν πιο γρήγορα, πιο οικονομικά κτλ, αλλά προσωπικά έχω ανάγκη να ‘αγγίζω’ το υλικό που δημιουργώ”.

Τον περασμένο Ιούλιο, έκανε την τελευταία του επίσημη εμφάνιση, αφού παρευρέθηκε σαν επίσημος καλεσμένος στο φεστιβάλ μουσικής της Ubeda στην Ισπανία. Εκεί τον υποδέχτηκαν εκατοντάδες θαυμαστές του ζητώντας του αυτόγραφα έχοντας μια συμπεριφορά που θα άρμοζε περισσότερο σε rock star, παρά σε κλασσικό συνθέτη, γεγονός πάντως που όπως είχε πει του προκάλεσε θετική εντύπωση. Παρά το ότι η αρρώστια του ήταν σε προχωρημένο στάδιο, δέχτηκε μετά από παροτρύνσεις των διοργανωτών και διηθύνε ένα σημαντικό τμήμα του Conan έργου του, μία παρουσίαση που ο ίδιος θεώρησε ένα από τα μεγαλύτερα κατορθώματα του. Και μόνο γνωρίζοντας ότι το μέλλον του διαγραφόταν δυσοίωνο, θεωρώ πως η συναισθηματική

φόρτιση της βραδιάς πρέπει να ήταν ιδιαίτερα φορτισμένη. Όπως είχε δηλώσει και ο Doreen Ringer Ross πρόεδρος της πολυεθνικής εταιρείας BMI και συνεργάτης του επί 20 χρόνια, “ήταν μια μαγική βραδιά που οι παρευρισκόμενοι θα θυμούνται για το υπόλοιπο της ζωής τους”.

Τα τέσσερα τελευταία χρόνια της ζωής του τα πέρασε στο Vashon Island της πολιτείας της Washington, όπου είχε πολύ χρόνο να ασχοληθεί με ένα από τα αγαπημένα του hobby την ιστιοπλοία. Συχνά έπαιρνε το σκάφος του και ταξίδευε στον Ειρηνικό ωκεανό, όπου, όπως είχε δηλώσει, αντλούσε έμπνευση για τη μουσική του. (κάποια παραδείγματα μπορείτε να βρείτε στα soundtrack των ‘Wind’ και ‘Free Willy’).

Μετά το θάνατο του η μητέρα του Ελένη, ο αδερφός του Γιάννης καθώς και η σύζυγος με τις κόρες του ανοίξαν έναν τραπεζικό λογαριασμό όπου όποιος επιθυμεί μπορεί να κάνει μια δωρεά στο ίδρυμα Mr. Holland’s Opus Foundation, που υποστηρίζει τη μουσική μόρφωση των ανήλικων παιδιών ή στον οικολογικό οργανισμό Catalina Conservancy.

ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ

Congratulations, It’s a Boy (1971), Extreme Close-Up (1973), Three for the Road (1974)

Tintorera (1977), Big Wednesday (1978), 90028 (1979), Dolphin (1979) , The Blue Lagoon (1980)

Fire on the Mountain (1981), A Whale for the Killing (1981) , Conan the Barbarian (1982)

Summer Lovers (1982), Flyers (1983), Red Dawn (1984), Amazons (1984), Single Women, Single Bars

(1984), Conan the Destroyer (1984), American Journeys (1984), The House of God (1984), Protocol (1984)

Making the Grade (1984), Flesh & Blood (1985), Alfred Hitchcock Presents (Pilot) (1985)

Iron Eagle (1986), Misfits of Science (Pilot) (1986), The Twilight Zone – Profile In Silver (1986)

The Twilight Zone – A Message from Charity (1986), The Twilight Zone – Monsters (1986)

No Man's Land (1987), Island Sons (Pilot) (1987), Cherry 2000 (1987), Prison for Children (1987)

Robocop (1987), Amerika (TV) (1987), Intrigue (Pilot) (1988), Spellbinder (1988)

Split Decisions (1988), L.A. Takedown (Pilot) (1989), Nasty Boys (Pilot) (1989)

Lonesome Dove (1989), Farewell to the King (1989), Wired (1989), The Hunt for Red October (1990)

Flight of the Intruder (1990), Nasty Boys – Lone Justice (1990), Quigley Down Under (1991)

Return to the Blue Lagoon (1991), Life and Times of Nick Blessing (Pilot) (1991), White Fang (1991),

Harley Davidson and the Marlboro Man (1991), Wind (1992), Hot Shots! Part Deux (1993)

Robocop 3 (1993), Free Willy (1993), The Jungle Book (1994), Serial Mom (1994), On Deadly Ground

(1994), Lassie (1994), Under Siege 2: Dark Territory (1995), Free Willy 2: The Adventure Home (1995)

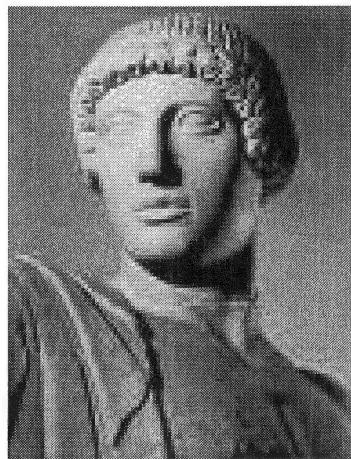
It's My Party (1995), Zoya (TV) (1995), The War at Home (1996), Amanda (1996), Atlanta Olympic Games

– Opening Ceremony (1996), Celtic Pride (1996), Starship Troopers (1997), Switchback (1997), Break-down

(1997), Les Misérables (1998), For Love of the Game (1999), Mickey Blue Eyes (1999), Cecil B. DeMented

(co-wrote) (2000), If These Walls Could Talk II (2000), Kimberly (2000), The Legend of Butch & Sundance

(TV) (2000), Crocodile Dundee in Los Angeles (2001), Love and Treason (TV) (2001), The Touch (2002)

«ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ» ΚΑΙ ΟΙ ΜΙΓΑΔΕΣ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥΣ

υπό Νίκου Βεργίδη

Ο ιστορικός και συγγραφέας Σάκης Κατοσάρος ή γνωστότερος με το ψευδώνυμο **Νίκος Βεργίδης** αποτελεί ξεχωριστή περίπτωση για τα δεδομένα της ελληνικής πνευματικής ζωής των τελευταίων δεκαετιών. Πολυμαθής και ευρηματικός, με άμεση πρόσβαση σε διανοητικά εργαλεία και με μεγάλη ευχέρεια χειρισμού γνώσεων επιστημών διαφορετικών της δικής του, κινούμενος πέρα από ιδεολογικές προκαταλήψεις και κομματικούς αυτοπεριορισμούς, κατάφερε να διαμορφώσει έναν εντελώς προσωπικό τρόπο μελέτης και γραφής της ιστορίας, ο οποίος από τους θαυμαστές του χαρακτηρίζεται τουλάχιστον πρωτότυπος και τολμηρός, από τους επικριτές του, αντιθέτως, τουλάχιστον συνωμοσιολογικός. Η πρώτη του δουλειά κυκλοφόρησε το 1984 με τίτλο: «Η διπλή δολοφονία του Στάλιν» και δημιούργησε αίσθηση στην ευρύτερη Αριστερά, ενώ με το βιβλίο του «Νέρων και Χριστός» ασχολήθηκε με το λεγόμενο «χριστολογικό πρόβλημα», δηλαδή με την ιστορική ύπαρξη του Χριστού και με την καταγωγή του χριστιανισμού. Ακολούθησε το βιβλίο «Αδόλφος Χίτλερ και Εθνικοσοσιαλισμός», όπου εμφανίζει έναν Χίτλερ ανθρώπινο και με τεκμηριωμένα συμπεράσματα παρουσιάζει μία αριστερή καταγωγή και πολιτική συμπεριφορά του εθνικοσοσιαλισμού. Στα έργα του «Η συνωμοσία της σιωπής» και «Οι μιγάδες της πολιτικής» αποκαλύπτει με σημαντικά στοιχεία τον ρόλο των ξένων παραγόντων και των ντόπιων υποτακτικών τους στην διαμόρφωση της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής της πατρίδας μας. Ο Νίκος Βεργίδης πέθανε (κάποιοι μιλούν για μυστηριώδη θάνατο υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες) το 1991.

Το κείμενο που ακολουθεί δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά στο εικοστό τεύχος του περιοδικού «Το Αντίδοτο».

Και ξανάγινε νύκτα και ξανάγινε πρωί και «ξανά-μανά» το ίδιο κ.ο.κ. Κι η οικογένεια των μιγάδων εξελίχθηκε σε «μία σιδερένια συστηματική πραγματικότητα». Ήδη, τ' όλο νταραβέρι είχε αποκτήσει τόσο τερατώδικα ασύλληπτες διαστάσεις, ώστε να αγκαλιάζει σχεδόν κάθε πτυχή του συνολικού κοινωνικού φάσματος. Εκεί γύρω «στα 1950»... οι «γονείς του Έθνους» - το κτήνος με τα 15 κεφάλια τους αποκαλούσε άκουσον-

άκουσον, «νταβάδες του έθνους» - άρχισαν να ψαρεύουν αθώες παιδικές ψυχές από δύο ακόμη κοινωνικά στρώματα: απ' τον υπόκοσμο κι απ' τα κάθε λογής προβληματικά παιδιά. Τ' αποτελέσματα ήταν τόσο εκπληκτικά που 'καναν τους «νταβάδες», ε, συγγνώμη, τους «Γονείς του έθνους» να τραβούν τις κωλότριχες τους επειδή δεν το 'χαν σκεφτεί πρωτότερα. Κι αυτό γιατί ψαρεύοντας ένα προβληματικό παιδί αυτόματα στρατολογούσαν κι όλη την οικογένεια - της οποίας τα ξεχειλίζοντα από ευγνωμοσύνη μέλη δενόντουσαν με τον έναν ή με τον άλλον τρόπο χειροπόδαρα...

.... Η συστηματική όσο και χυδαία δολοφονική εξάρθρωση κάθε ανθρώπινης χροιάς στην όλη δομή της κοινωνίας - αρχιτεκτονική, πολιτιστική, καλλιτεχνική, ιδεολογική κλπ - συνέργησε στο να δημιουργηθούν στρατιές ολόκληρες από τρυφερά θύματα, αυτών που εμείς θα αποκαλούσαμε «βιομηχανικές αρρώστιες». (λ.χ «άγχος», «αγοραφοβία», «κατάθλιψη», «μοναχικότητα», «μονομανία», «ανασφάλεια», «μανία καταδίωξης», «ανθρωποφοβία» κ.ο.κ). Κοινή τους δε συνισταμένη; Η επιταχτική ανάγκη του παιδιού για μια «υπερ-γονεϊκή» αναγνώριση της ύπαρξής του. Στην παλιά γειτονιά το παιδί ήξερε που θα έβρισκε το ακροατήριο και, συνεπώς, την αυτοδικαίωσή του: Στα πρόσωπα των πάντα προσιτών του γειτόνων. Στην καταθλιπτικά ασήκωτη τσιμεντούπολη όμως, το παιδί στερείται του δικαιώματος να απολογηθεί ή να επιδειχτεί. Ο πατέρας και η μάνα δε συγκροτούν ακροατήριο...

Λοιπόν εδώ είναι που αρχίζει κι ο ρόλος των «γονιών του έθνους». Αυτοί μάλιστα. Στα μάτια του δυστυχισμένου παιδιού, αντιπροσωπεύουν τους τόσο αναγκαίους γι' αυτό, «τρίτους» ακροατές. Και το σπουδαιότερο: Ακροατές οι οποίοι είναι πάντα πρόθυμοι να συμφωνήσουν μ' ό,τι συμφωνεί και να διαφωνήσουν με ό,τι διαφωνεί. Τώρα ναι, πιστεύει στις δυνάμεις του. Επιτέλους: Η τόσο ποθητή αναγνώριση του... δικαιώματός του να υπάρχει, υπογράφηκε.... τελειώθηκε.... Ήτοι: Ένας ακόμη κρίκος στην αλυσίδα της «μεγάλης οικογένειας». Ένας ακόμη - δολοφονημένος στην πιο τρυφερή του ηλικία άπαξ δια παντός - απάνθρωπος γενίτσaros στην υπηρεσία του συστήματος... Τραγικό...

Όταν τελειώσει τις σπουδές του - ή μάλλον όταν πάνσουν να ασελγούν με σοδομικό

τρόπο πάνω του, με στόχο τον μεταβολισμό της ύπαρξής του οι «γονείς του έθνους» - ο γενίτσαρος ρίχνεται στην ζωή, έχοντας κουρτιστεί να σκέφτεται και να ενεργεί σε αυστηρώς προκαθορισμένα καλούπια. «Κοιτάει μόνο την δουλειά του», «ενεργεί μόνο μέχρι εκεί που φτάνουν τα πόδια του», «δε χώνει την μύτη του στις δουλειές των άλλων», «σέβεται τις ιδέες τ' άλλου», «έχει συμβιβαστεί με το σύστημα αφού δεν μπορεί να αλλάξει τίποτα μόνος του» και, τέλος, «όταν μπορεί, κάνει ένα καλό χωρίς να το ξέρει κανείς»... Δύο φορές τραγικό...

... Μα παν' απόλα ο πρώην άνθρωπος γενίτσαρος - του κράτους, του κόμματος, της εκκλησίας, των παραθηρησκευτικών οργανώσεων - θαυμάζει εκείνους που έχουν «ήθος». Ενώ ταυτόχρονα του προκαλεί απέχθεια ο «εγωπαθής»...

Και ξαφνικά «σκάει μύτη» το κτήνος με τα 15 κεφάλια. Ο γενίτσαρος κοιτά να την κοπανήσει κρυφά πριν τον πάρει πρέφα. (Άλλοτε το καταφέρνει άλλοτε όχι). Γιατί; Να... μωρέ ... όχι ότι το φοβάται... Όχι-όχι δεν είναι αυτό. Να μωρέ... πώς να το πει... Τέλος πάντων, το κτήνος του προκαλεί απέχθεια - επειδή κάνει πως τα ξέρει όλα, ενώ δεν ξέρει τίποτα, μισεί όλον τον κόσμο, δεν σέβεται κανέναν και τίποτα, βρίζει βρώμικα και, κυρίως αυτό, έχει και 15 κεφάλια συν τοις άλλοις.

Να, μια και το 'φερε η κουβέντα: Τη προηγούμενη εβδομάδα είχανε τη κουβέντα του κτήνους στην «οικογένεια». Ο «πατέρας» τον προειδοποίησε για μια ακόμη φορά: «πρόσεχε καλά τις κουβέντες σου με το κτήνος. Όταν είσαι μόνος σου και σε πετύχει, κοίτα να βρεις ευκαιρία να φύγεις. Άμα είσαι με παρέα και δεν γίνεται να την αφήσεις, εσύ τοιμουδιά. Άστο να μιλάει αυτό. Πρόσεξε καλά. Ξέρεις πόσο βρώμικο και διεφθαρμένο είναι. Έτσι και σου ξεφύγει μία λέξη, αυτό είναι ικανό με την ρητορεία του να σε μπερδέψει, να σε παρασύρει και μετά να σε καταβροχθίσει... Κοίτα, δεν θέλω να σε προσβάλω, αλλά, εντάξει, το γνωρίζεις και εσύ καλύτερ' από μένα, πως ξέρει πέντε πράγματα παραπάνω από σένα. Έτσι και του δώσεις λίγο αέρα, πάει, χάθηκες. Και γω δεν θέλω να σε χάσουμε από τώρα. Ακόμα δεν έχεις προσφέρει ούτε το ενπύμπτο των δυνατοτήτων σου στην οικογένεια... Στο ξαναλέω, πρόσεχε καλά. Αν δεις ότι σε στριμώχνει κόψτου αμέσως τον αέρα: Τι θέλεις ρε από μένα, πέστου. Έτσι δυνατά, να καταλάβει. Όχι, να μη πιαστείς στα χέρια. Ούτε και να του κόψεις την καλημέρα...»

Τα παραπάνω σκεφτόταν ο γενίτσαρος καθώς κατηφόριζε εκείνη την αποπνικτική Κυριακή στο σπίτι του. Τελικά ναι, το κτήνος είχε δίκιο σε όλα.

Είναι αλήθεια πως ο ίδιος δεν το είχε δει ποτέ να καταβροχθίζει κανέναν. Ούτε και ήξερε κάποιον δικό του φίλο που να φαγώθηκε απ' το κτήνος. Όλα όσα νόμιζε πως ξέρει γι' αυτό, τα χε ακούσει μέσα στην οικογένεια και πουθενά άλλου.

«Ηθος σημαίνει υποταγή, σφάξε με αγά μου ν' αγιάσω. Ηθος σημαίνει φιλοτομαρισμό και ωχαδελφισμό. Αντίθετα εγωπαθής είναι εκείνος που μάχεται παντού και πάντα. Εγωπαθής είναι ο άνθρωπος που ζει. Σας λένε πως η μάνα είναι δήθεν ιερή. Κι ότι ο πατέρας που θέλει να κάνει το παιδί του όμοιο με αυτόν είναι διαφθαρμένος. Σας κάνουν να μισείτε την έννοια - πατέρας. Γιατι μόνο ένας μη-γενίτσαρος θα 'θελε να κάνει το παιδί του όμοιο μ' αυτόν: Δηλ. αιώνια μαχόμενο - Άνθρωπο. Αλλ' αυτό σημαίνει πως το σύστημα έχει χάσει έναν πελάτη. Σας λένε ότι το παιδί θα διαλέξει μόνο του το δρόμο που θ' ακολουθήσει. Μ' άλλα λόγια θα μάθει ό,τι συμφέρει το σύστημα να μάθει. Και ιδού ένα ακόμα ρομπότ. Η μάνα - λόγω συνθηκών - είν' ανίσχυρη ν' αντιδράσει. Γι' αυτό είναι και καλά... ιερή. Ενώ ο πατέρας είναι αληθινός κίνδυνος. Γι' αυτό πρέπει να τον μισήσετε. Σας μάθανε ότι ο καθένας σας πρέπει να κάνει παρέα μ' «ανθρώπους» της ίδιας μ' αυτόν τάξης ή έστω επαγγέλματος. Κι αυτό γιατί μόνον έτσι θα διατηρούν ανέπαφη την ταξική απόσταση που τους επιτρέπει να σας πηδάνε αιώνια. Εκεί αποσκοπεί κι η «συμβουλή» τους να μην επενδύετε αλλού παρά μόνο για να επεχτείνετε την δουλειά σας»...

...Ο γενίτσαρος έκλαψε κείνη την Κυριακή. Κατάλαβε κάπως το πόσο βαριά άρρωστος είναι...

... Την επόμενη Κυριακή όμως είχε καταλάβει και κάτι άλλο. Το πόσο δίκιο είχε ο «πατέρας» όταν τον προειδοποιούσε για τη ρητορική δεινότητα του κτήνους με τα 15 κεφάλια. Εδώ αυτός, που δε πιανόταν κορόιδο με καμιά κυβέρνηση και παρασύρθηκε. Φαντάσου ένας άλλος αδελφός με πιο αδύνατη θέση και ... «γνώση». Έσφιξε τα δόντια μ' εκδικητικό πείσμα και ξεκίνησε να διεκπεραιώσει την δουλειά που του ανέθεσε ο πάντα «αγαθός πατέρας» της οικογένειας: Επρόκειτο να χαφιεδίσει ένα κτήνος με 12 κεφάλια... Θα του 'δειχνε αυτός τι θα πει νόμος και τάξη. Κρυφά από τα 12 κεφάλια βέβαια...

Εκθέματα μιγάδων με «ήθος»...

Έρημη Χώρα

Διήγημα του Ομιχλοβάτη

-1-

Τ

ι έκανα;»

Με τα χέρια του ματωμένα, ένα παιδί γονατισμένο, κοιτάει ένα άλλο που βρίσκεται πεσμένο στο έδαφος. Το πεσμένο παιδί είναι ακίνητο και το κεφάλι του είναι μια μάζα από αίμα, κρέας, κόκαλα και ένα λιθάρι.

Με χέρια που τρέμουν, χέρια που τα κοιτάει, και τα αίματα πάνω τους του φαίνονται σαν καταρράκτες στους οποίους θα 'θελε να πέσει και να πνιγεί, το γονατισμένο παιδί σηκώνεται όρθιο.

Δε μπορεί να μιλήσει.

Δε μπορεί να κλάψει.

Δε μπορεί να νοιώσει τίποτα άλλο παρά το απόλυτο κενό.

Εύχεται η γη ν' ανοίξει και να το καταπιεί.

Η γη δεν ανοίγει.

Ανοίγουν όμως οι ουρανοί εκείνης της συννεφιασμένης μέρας.

Ορμητική βροχή πέφτει, σα να θέλει να καθαρίσει τον τόπο απ' την αμαρτία, να εξαγνίσει το παιδί απ' το μiasma που θα φέρει στον κόσμο και το θάνατο που πρόσφερε στο δίδυμο αδερφό του γι' ασήμαντο λόγο. Οι γονείς του τρέχουν στους Ιερείς.

Και καθώς το τρομερό συμβάν μαθαίνεται, ο ουρανός σκοτεινιάζει. Ένα σκοτεινό άστρο θαμπώνει τον Ήλιο.

Οι Θεοί μίλησαν, αποφασίζουν οι Ιερείς. *Η γέννηση διδύμων είναι καταραμένη!*

Κι από τότε τα δίδυμα νεογέννητα στέλνονται πίσω από 'κει που λέγεται πως ήλθαν, με το που γεννιούνται.

Και μαζί τους, φεύγει η ομόνοια ανάμεσα στους ανθρώπους. Το φως με το σκοτάδι μοιράζονται ιερείς και οπαδούς, και δυο βασιλεια δημιουργούνται στον κόσμο, του Ήλιου και του Αποσπερίτη. Αντίπαλα βασιλεια. Δυο δίδυμα αδέρφια που πολεμούν το ένα το άλλο.

Η κατάρα των διδύμων, δικαιολογούνται οι Ιερείς. Και προσεύχονται στους Θεούς τους για τη νίκη που ποτέ δεν έρχεται, σε χώρες που ερημώνουν καθώς ποτίζονται απ' το αίμα των νεκρών.

-2-

Πάρα πολλά χρόνια και αμέτρητες θυσίες διδύμων μετά, ο κόσμος δεν έχει γίνει ένα καλύτερο μέρος για τους κατοίκους του: αντάρα επικρατεί πάνω απ' το πεδίο μιας μάχης, σε μια πεδιάδα βαλτωμένη από τις πολυήμερες βροχές και το αίμα των σκοτωμένων.

Τσακισμένα λάβαρα κείτονται δίπλα σε τσακισμένα κορμιά ξεπλυμένα απ' το αίμα τους, άψυχα, παγωμένα.

Σ' αυτό τον τόπο βρίσκονται πλέον δυο στρατοί νεκρών – εκτός από δυο πολεμιστές.

Είναι οι τελευταίοι επιζώντες των στρατών των βασιλείων. Ανταλλάσσουν σπαθιές, κι οι σπίθες από τα όπλα που χτυπούν πανοπλίες, ασπίδες και το ένα το άλλο, είναι σχεδόν τόσο φωτεινές όσο οι αστραπές της καταιγίδας πάνω απ' το έσχατο πεδίο της μάχης τους.

-3-

Είκοσι χρόνια πριν απ' αυτή τη μάχη, ο Αρχιερέας του Βασιλείου του Ήλιου, ακίνητος, παρατηρεί τον ήλιο που χάνεται, από την κορυφή της κλιμακωτής πυραμίδας-ναού του.

Είναι μεσημέρι, καθώς ένα άστρο απειλεί να καταβροχθίσει το ζωοδότη Θεό που υπηρετεί, κι αυτός παρακολουθεί έντρομος μέσα από ένα λεπτό, τρίγωνο, κρυστάλλινο πρίσμα.

Το μαύρο χύνεται μες στο λευκό. Ο ουρανός σκοτεινιάζει κι ο αέρας παγώνει. Νεαροί ιερείς γονατισμένοι μπροστά στο θυσιαστήριο αλτάρι, εκλιπαρούν το Θεό Ήλιο να λυπηθεί τον κόσμο και να ξεχάσει την οργή του για τις αμαρτίες των ανθρώπων.

Οι κόρες των ματιών του Αρχιερέα διαστέλλονται. Το στόμα του ανοίγει διάπλατα από έκπληξη μ' αυτό που βλέπει μέσα στο πρίσμα. Πισωπατάει σαστισμένος. Πέφτει στο έδαφος.

-50-

Το προηγούμενο βράδυ, στις ακτές που αποτελούν το δυτικό σύνορο του Βασιλείου του Ήλιου δυο φιγούρες συναντιούνται, κοντά στα ερείπια ενός αρχαίου ναού - ένας άντρας και μια γυναίκα. Φορούν κάπες με φαρδιές κουκούλες που κρύβουν τα κεφάλια τους. Στην αρχή κοιτιούνται βιαστικά, κοιτούν κι αφουγκράζονται γύρω τους. Μετά από λίγο αγκαλιάζονται, κι ο ένας κατεβάζει την κουκούλα του άλλου. Φιλιοούνται παθιασμένα, σα να'ναι η πρώτη και ταυτόχρονα η τελευταία τους φορά.

Εκεί, κάτω από το φως των άστρων που πέφτει στο ναό περνώντας απ' την ανύπαρκτη σκεπή, κάνουν έρωτα. Τα άστρα, όμως, δεν είναι ο μόνος μάρτυρας της πράξης τους. Μια σιλουέτα κινείται μέσα στο ναό. Τους παρακολουθεί αθόρυβα. Μετά από λίγο κάνει μεταβολή και φεύγει αθόρυβα, όπως είχε παρακολουθήσει τη γυναίκα που το έσκασε απ' το στρατόπεδο του Ήλιου για να βρεθεί με τον εραστή της - ο οποίος είχε ταξιδέψει με κίνδυνο, απ' το αντίπαλο στρατόπεδο, για να την πάρει στην αγκαλιά του.

-4-

Εννιά μήνες μετά, πάνω απ' το Παλάτι του Ήλιου, στην πρωτεύουσα του Βασιλείου με το ίδιο όνομα, τα υπολείμματα ενός φεγγαριού σε χάση επιπλέουν πάνω σ' ένα ουρανό τρικυμισμένο από μαύρα, βαριά σύννεφα.

Όλα τα δωμάτια στο Παλάτι είναι σκοτεινά, αυλικόι, αξιωματικοί κι υπηρέτες χαμένοι σε βαθύ ύπνο, χωρίς όνειρα, αποτέλεσμα ύπουλης μαγείας.

Φως υπάρχει μόνο σ' ένα δωμάτιο: Στην κρεβατοκάμαρα της Βασίλισσας, όπου πέντε άτομα παρακολουθούν σιωπηλά τον ανήσυχο ύπνο της εξουθενωμένης γυναίκας. Δίπλα της, τυλιγμένα με κουβέρτες, βρίσκονται δυο νεογέννητα, που επίσης κοιμούνται.

Ένας απ' τους παρευρισκόμενους διαλύει την αμήχανη σιωπή. «Δεν έχουμε καιρό για χάσιμο,» λέει. «Όλοι καταλαβαίνετε τι έχει να γίνει αν μαθευτεί πως η Βασίλισσα γέννησε χωρίς άδεια, και μάλιστα διδυμα.» Γυρνάει σε μια μεσήλικα αλλά καλοστεκούμενη γυναίκα δίπλα του. «Εσύ, μαία Γραέλκα, θα πάρεις το ένα.» Μετά γυρνάει στον ψηλόλιγνο, γενειοφόρο άντρα που κοιτάζει ακουμπισμένος στον τοίχο δίπλα στην είσοδο, με μάτια που λάμπουν. «Κι εσύ, Λάμνοντα, Αρχιμάγε, θα πάρεις το άλλο.»

«Υπηρέτες,» λέει γυρνώντας στους άλλους δυο νεαρούς παρευρισκόμενους, έναν άντρα και μια γυναίκα, «ξέρετε τι σας περιμένει από τον ίδιο το Θεό Ήλιο που υπηρετώ, αν σας ξεφύγει το παραμικρό απ' όσα είδατε κι ακούσατε απόψε. Ξεχάστε όσα έγιναν· το μόνο που ξέρετε είναι πως η Εξοχήτά Της θεραπεύτηκε από την αρρώστια που την κρατούσε κλεισμένη στα διαμερίσματά της τόσοι μήνες τώρα, και σε λίγες μέρες θα μπορεί να μιλήσει στο λαό.»

Ο ηλικιωμένος ομιλητής σφίγγει τη ζώνη που ασφαρίζει τα κίτρινα χρυσοποϊκίλτα ράσα του και κοιτάει με φλογερά μάτια, έναν-έναν τους υπόλοιπους. «Ο Ήλιος Σώζει Το Λαό Του,» λέει τελικά, και χαϊδεύει τα γένια του σκεφτικός.

-5-

Οι δυο επιζώντες πολεμιστές ματώνουν από πολλές πληγές. Κομμάτια απ' τις πανοπλίες τους λείπουν, ό,τι ήταν κάποτε ασπίδες είναι πια λουρίδες ξύλου, δέρματος και ατσάλιου κρεμασμένες στο χέρι τους, τα σπαθιά τους φθαρμένα και στομωμένα απ' το θάνατο που έχουν μοιράσει, από ώρα χορτασμένα από αίμα: Σπαθιές σαν απάντηση σε σπαθιές, κουρασμένες άμυνες σε ξέψυχες επιθέσεις, αγκομαχητά. Στο στήθος του ενός, χαραγμένος ο Ήλιος, γρατζουνισμένος από πάμπολλα παρολίγο θανατηφόρα χτυπήματα, στο κράνος του άλλου ο Αποσπερίτης, χτυπημένος κι αυτός χωρίς έλεος.

Κι οι αστραπές μιας καταιγίδας τόσο μανιασμένης όσο κι η τελευταία μάχη των στρατών του Ήλιου ενάντια στον Αποσπερίτη, φωτίζουν την ασημένια πανοπλία του ενός, και τη γυαλιστερόμαυρη του άλλου μαχητή.

-6-

Λίγες μέρες μετά τα γεγονότα στο Παλάτι του Ήλιου, ένα κρυμμένο πλοiάριο περιμένει σ' ένα μυστικό αγκυροβόλιο. Πάνω απ' το σκοτεινό όρμο, το φως του μισού φεγγαριού ίσα που φωτίζει τη σιλουέτα ενός αναβάτη και του αλόγου του που για μια στιγμή καλπάζει στην κορυφογραμμή πριν χαθεί ξανά, κατεβαίνοντας το μονοπάτι προς τον προορισμό του.

Ο καπετάνιος του πλοίου στέκεται έξω απ' το πλοίο, μαζί με μια ομάδα απ' τους ναύτες του. Ο αναβάτης τον πλησιάζει καλπάζοντας και σταματάει μπροστά του, τραβώντας τα γκέμια με το ένα χέρι. Το αλόγο, ξέπνοο,

ο ιδρώτας του να λάμπει στο σεληνόφως, κι ο αναβάτης ξεπεζεύει. Είναι όλος τυλιγμένος με μια κάπα. Κρατάει κάτι τυλιγμένο στην κάπα.

«Εδώ είναι,» λέει ο αναβάτης με λεπτή φωνή, κατεβάζοντας την κουκούλα. Είναι γυναίκα.

Ακούγεται κλάμα. Κλάμα μωρού.

«Είσαι σίγουρη;» ρωτάει ο καπετάνιος.

«Μ' ακολούθησαν,» λέει αυτή. «Με πρόδωσαν! Δεν έχετε χρόνο. Πρέπει να φύγετε τώρα!»

«Γιατί δεν έρχεσαι, γυναίκα; Τα χρήματα που πήραμε...»

«Θα σας βρουν στ' ανοιχτά,» τον διακόπτει, κοιτάζοντας πίσω της, στο μονοπάτι. «Μην έχεις αμφιβολία γι' αυτό! Κι αν με βρουν μαζί σας,» σκίζει τον αέρα μπροστά στο λαιμό της με το χέρι της. «Όχι, καπετάνιε,» συμπληρώνει. «Κρύψτε το μωρό σα να 'ταν το πιο πολύτιμο εμπόρευσμά σας. Και στην άλλη πλευρά, κάντε αυτά που σας είπε ο ιερέας που σας πλήρωσε.»

«Το παιδί πρέπει να ζήσει,» ολοκληρώνει, συνεχίζοντας να κοιτάει νευρικά το μονοπάτι.

«...η μοίρα το προορίζει για μεγάλα πράγματα!» τονίζει.

Ο καπετάνιος γνέφει καταφατικά και μπαίνει στο καράβι κρατώντας το μωρό· οι ναύτες λύνουν τους κάβους, καθώς ακούγεται οχλοβοή από άλογα απ' την άλλη πλευρά του βουνού. Και λίγη ώρα αργότερα, σε μια έρημη παραλία που χρησιμοποιούν λαθρέμποροι ναυτικοί, οι καβαλάρηδες της φρουράς της Αυτοκρατορίας βρίσκουν το πτώμα μιας γυναίκας, μαχαιρωμένης στην κοιλιά. Το νεκρικό της βλέμμα είναι μελίχιο.

-7-

Καθώς το πλοiάριο με το μυστικό εμπόρευσμά του σαλπάρει, στον πιο ψηλό πύργο του Παλατιού του Ήλιου, φρουροί βασανίζουν μια πόρτα στην κορυφή της σκάλας, μ' ένα κούτσουρο. Κάθε χτύπημα στέλνει σκληρές απ' το βαρύ ξύλο της ολόγουρα και λυγίζει τη μεταλλική της ενίσχυση, ώσπου αυτή σπάει.

Με σπαθιά και μαχαίρια στα χέρια, οι στρατιώτες ρίχνουν την τσακισμένη πόρτα κι ορμούν στο δωμάτιο. Γύρω τους, τραπέζια με μυστήρια σύμβολα, τεχνουργήματα, αποξηραμένα υλικά και βαλσαμωμένα ζώα.

Κι ένα ανοιχτό παράθυρο, η βραδινή δροσιά να κάνει ρεύμα προς το διάδρομο του πύργου.

Ένας απ' τους φρουρούς κοιτάζει κάτω. Στα κεραμίδια του παλατιού, ένα κορμί σπασμένο από την πτώση, σε αφύσικη στάση, το αίμα του να λάμπει στο φεγγαρόφως.

«Ο Αρχιμάγος είναι νεκρός,» λέει στους άλλους και δείχνει προς τα κάτω. Κι άλλοι μαζεύονται στο παράθυρο για να δουν, περιέργοι.

«Πανάθεμα τον Ήλιο του Ακατανόμαστου!» γκαρίζει ο αρχηγός τους και τους σπρώχνει πέρα απ' το παράθυρο με δυο απλωτές χεριές. Κοιτάζει κάτω, στο νεκρό. Βρίζει κι άλλο. Πετάει μια σφαίρα από ένα τραπέζι στο πάτωμα, κι αυτή σπάει σε πολλά κομμάτια. Καπνός την εγκαταλείπει κι εξατμίζεται.

Οι περιέργοι στρατιώτες της Φρουράς επιστρέφουν στο παράθυρο και κοιτάζουν κάτω.

Κοιτάζουν, αλλά δε βλέπουν.

Δε βλέπουν τη λεπτή φιγούρα που κρέμεται επιδέξια, κάτω από ένα από τα επιβλητικά ακροκέραμα του πύργου, κρυμμένη στις έντονες σκιές της φωτισμένης νύχτας.

Στην πλάτη της φιγούρας, ασφαλισμένο ένα φασκιωμένο παιδί. Ήρεμο, κοιτάει γύρω του με αφύσικη αταραξία. Και δε βγάζει άχνα.

-8-

Οι δυο αντίπαλοι παραπατούν στα πτώματα, τσαλαβουτούν στις λασπολακούβες, τρεκλίζουν με κάθε χτύπημα που δέχονται, τρέμουν σε κάθε χτύπημα που δίνουν. Η βροχή, καταρρακτώδης, τους κρατάει σε εγρήγορση, κι οι αστραπές με τις βροντές ανατριχιάζουν τα μάτια και τα αυτιά τους.

«Ο Ήλιος θα βγει νικητής σ' αυτή τη μάχη,» λέει αγκομαχώντας ο λευκοπάνοπλος πολεμιστής, κουνώντας σπασμωδικά το σπαθί του. «Πριν τελειώσει αυτή η μέρα θα παλουκώσω το κορμί σου στο κοντάρι της σημαίας του λαού σου!»

«Είσαι ανόητος,» απαντάει ψύχραιμα ο μαύρος υιπότης, εξοστρακίζοντας χωρίς δυσκολία τα χτυπήματα του εχθρού του, «γιατί δε μπορείς να συνειδητοποιήσεις πόσο μάταια είναι όλα πια!»

«Κοίτα γύρω σου,» συνεχίζει, περνώντας στην αντεπίθεση. «Ο θάνατος χόρτασε απόψε, για πολύ καιρό, με τα σφάγια που τόσο απλόχερα του προσφέραμε. Ούτε τώρα, στο τέλος, δε μπορούμε να σταματήσουμε το αίμα που κυλάει από παλιά;»

-9-

Βασίλισσα του Ήλιου, όπως καταλαβαίνεις, τα ξέρω όλα,» λέει ο πάνοπλος άντρας, κι η ξαπλωμένη γυναίκα χλομιάζει.

Πίσω του, οι στρατιώτες του, μέχρι πριν λίγο πιστοί στην Αυτοκράτειρα, την κοιτάζουν με άγριο βλέμμα. «Για να πω την αλήθεια, τα ξέρα εδώ και πολύ καιρό,» προσθέτει, στρίβοντας το παχύ μουστάκι του.

«Πι-πώς;» ρωτάει η Βασίλισσα.

Ο διοικητής της Φρουράς του Ήλιου χαμογελάει. «Δεν κάνω κουμάντο στο στρατό μόνο και μόνο επειδή ξέρω να ρίχνω σπαθιές,» απαντάει. «Ούτε είμαι κανένας ηλίθιος, να μην ξέρω πότε σε κάλυπταν οι υπηρέτριές σου, για να κάνεις αυτά που έκανες με τον ακατανόμαστο!»

«Όχι, Τάρα. Ποτέ δεν πίστεψα πως το Βασίλειο θα μπορούσε να πάει μπροστά με μια γυναίκα στο Θρόνο, δε φοβήθηκα να το πω ούτε στον πατέρα σου,» συνεχίζει, «και πάντα είχα τις υποψίες μου για σένα, γιατί σε ήξερα από μικρή!»

«Πάντα έμπλεκες σε απαγορευμένους έρωτες και,» σταυρώνει τα χέρια του, «όταν κάθισες στο τραπέζι για να διαπραγματευτείς ειρήνη με το Βασιλιά τους, πρόσεξα το βλέμμα σου, και το δικό του!»

Ο διοικητής της φρουράς πλησιάζει στο κρεβάτι της Αυτοκράτειρας. Μετά το πρόσωπό του πλησιάζει το δικό της.

«Όταν οι κατάσκοποί μας μου είπαν πως, εκείνες τις μέρες των διαπραγματεύσεων, ο Βασιλιάς του Αποσπερίτη εξαφανιζόνταν τα βράδια και δε μπορούσαν να τον βρουν πουθενά, δεν ήταν καθόλου δύσκολο να φανταστώ τι συνέβαινε,» τονίζει. «Έτσι έβαλα κατασκόπους στο δικό μας στρατόπεδο. Και δεσ τι λαβράκι ψάρεψα!»

Η Αυτοκράτειρα τον φτύνει με μίσος. Αυτός πωσωπατάει, στιγμιαία έκπληκτος. Μετά χαμογελάει.

«Και, όπως ήταν φυσικό, ο Θεός Ήλιος σε τιμώρησε,» συμπληρώνει, σκουπίζοντας το πρόσωπό του. «Δίδυμα!»

«Όχι, δεν είναι αλήθεια,» φωνάζει η Βασίλισσα. «Λες ψέματα!»

«Δίδυμα, κι ο Αρχιερέας με το Μάγο σου φρόντισαν να τα πάρουν μακριά από 'δω,» αντιγυρίζει ο φρούραρχος. «Οι υπηρέτες τα ξέρασαν όλα, αλλά ακόμα κι αν δεν το έκαναν, θα το 'κανε ο μάγος! Πως ήταν δυνατόν, εκτός απ'τα μάγια του, να κοιμηθεί ένα ολόκληρο παλάτι;»

Ο διοικητής της φρουράς κουνάει το κεφάλι του. «Οι στρατιώτες μου θα βρουν τα μπάσταρδα και θα τα σφάξουν μαζί σου, όμως, έννοια σου!» σφυρίζει. «Ο λαός θα δει, πριν ο νέος Βασιλιάς κάτσει στο θρόνο, πως ο Ήλιος τιμωρεί τους επίορκους, όσο ψηλά κι αν βρίσκονται!»

-10-

Δεν περνούν πολλές μέρες, μέχρι να γίνει μια δίκη, με συνοπτικές διαδικασίες, που τη σταματά ο ίδιος ο λαός.

Στο τέλος της, δυο ματωμένα πτώματα κείτονται κάτω από σωρούς από πέτρες που τους πέταξαν οι ίδιοι που πριν λίγο καιρό τους προσκυνούσαν ως αρχόντισσα κι αρχιερέα τους. Το να γεννήσεις ή να προστατέψεις δίδυμα τιμωρείται με θάνατο και στα δυο βασίλεια.

Εν τω μεταξύ, ένα εμπορικό καράβι ταξιδεύει με ασφάλεια και φτάνει στα λιμάνια του Βασιλείου στη δύση. Εκεί ένα μωρό αλλάζει χέρια: δίνεται σ' έναν άνθρωπο, που το δίνει σ' έναν άλλο, που το δίνει σ' έναν άλλο, που το πουλάει σε έναν άκληρο στρατιώτη, όπως του είχε ζητηθεί. Κι ο άκληρος στρατιώτης, τίμιος και ταλαυπημένος άνθρωπος, το μεγαλώνει σα στρατιώτη, και το στέλνει σε μια από τις σχολές του Βασιλείου, για να μάθει την τέχνη του πολέμου.

Και στο Βασίλειο του Ήλιου, όμως, δυο κλέφτες μεγαλώνουν ένα παιδί που τους παραδόθηκε από κάποιον που του παραδόθηκε από κάποιον άλλο σαν δικό τους. Του μαθαίνουν και τα κόλπα τους, μέχρι που αυτό το σκάει, φιλόδοξος έφηβος πια, και τρέχει σ' ένα στρατόπεδο, για να γίνει μαχητής του Ήλιου, θαμπωμένο απ' το κλέος των προγόνων του λαού του.

Η καταιγίδα συνεχίζει χωρίς σταματημό, ολοένα πιο έντονη, καθώς το ένα σπαθί κοπανάει το άλλο, κλωτσιές και μπουνιές χρησιμοποιούνται ως όπλα για να δώσουν το πρόσθετο πλεονέκτημα που θα φέρει την νίκη στον ένα ή στον άλλο μαχητή. Κάθε κλαγγή και αγκομαχητό, κάθε κίνηση του σπαθιού και λαχάνιασμα, κάθε στραβοπάτημα και κραυγή απελπισίας. Η επιδεξιότητα των αντιπάλων έχει εξαντληθεί. Οι κινήσεις τους αυτόματες, μηχανικές, αναμενόμενες, αφύσικα αργές από την κούραση που συνοδεύει κάθε σήκωμα του όπλου για να χτυπήσει, κάθε τοποθέτηση του σώματος και του σπαθιού για ν' αμυνθεί.

Ωσπου ένα λάθος γίνεται. Μια κίνηση, στριφογυριστή, είναι πιο γρήγορη από την άλλη, κι ένα σπαθί βρίσκεται στον αέρα, για να προσγειωθεί μες στις λάσπες και τα αίματα.

Ο Λευκός Ιππότης, άοπλος, κοιτάζει τον αντίπαλό του ατάραχος, παίρνοντας βαθιές αναπνοές, ρουφώντας τον υγρό αέρα μέσα απ' το χτυπημένο κράνος του.

Το σπαθί του Μαύρου Ιππότη στοχεύει στο ύψος του στέρνου του αντιπάλου του.

«Όχι. Όχι έτσι,» λέει τελικά, αγκομαχώντας. «Πάρε το σπαθί σου.»

Ο Λευκός Ιππότης δε σταματάει να κοιτάζει τον αντίπαλό του καθώς, με προσεκτικά βήματα, πιάνει το σπαθί του από τη λάσπη και το τινάζει. Απροειδοποίητα, επιτίθεται για να σκοτώσει.

Η μάχη συνεχίζεται, καθώς αέρας, νερό και ηλεκτρισμός χορεύουν βίαια πάνω απ' τους αντιμαχόμενους, με τα μαύρα σύννεφα να αφήνουν λίγες ηλιαχτίδες να περάσουν, που και που, κάνοντας τα σκόρπια κομμάτια μετάλλου ν' αστράφτουν για μια στιγμή, ή λίγο περισσότερο.

Έχουν περάσει δεκάξι χρόνια από την έκλειψη του Ήλιου και τα γεγονότα που ακολούθησαν. Κάτω απ' τα φανταχτερά χρυσόμαυρα φλάμπουρα του Ήλιου, σε μια αυλή της Λευκής Καστροπολιτείας, οι μελλοντικοί Μαχητές του Ήλιου εκπαιδεύονται σε ζεύγη. Η εκπαίδευσή τους είναι σε εξέλιξη ήδη απ' το πρωί, ιδρώντας τους λούζει, αλλά οι νεαροί συνεχίζουν, με σφιγμένα δόντια, να πολεμούν ο ένας τον άλλο με ομοιώματα όπλων. Ένας απ' αυτούς, όχι ψηλότερος, ούτε πιο ρωμαλέος, κοιτάζει τον αντίπαλό του με το πιο σκληρό βλέμμα που μπορεί να υπάρξει. Κι ο αντίπαλός του τρέμει, πριν δεχτεί ένα δυνατό, βρώμικο χτύπημα που τον ξαπλώνει κάτω, αναίσθητο. Το μάθημα σταματάει. Ο εκπαιδευτής πλησιάζει τον έφηβο. Οι συμμαθητές του αποστρέφουν ή χαμηλώνουν το βλέμμα τους. Το παιδί κοιτάει τον άντρα: Ο μαθητής αντικρίζει το δάσκαλό του χωρίς φόβο.

«Έλα μαζί μου,» λέει ο δάσκαλος. «Για σένα θα έχω διαφορετική μεταχείριση.»

Λίγη ώρα αργότερα, στην Αίθουσα των Όπλων, ο δάσκαλος μιλάει, έχοντας παρατηρήσει για αρκετή ώρα το μαθητή του. «Δεν είναι αυτός ο τρόπος που αρμόζει στους Μαχητές του Ήλιου,» λέει στο νεαρό παιδί που είναι σκυρμένο γονατιστό μπροστά του.

«Τι σημασία έχει ο τρόπος, Δάσκαλε;» επιτίθεται το παιδί. «Σημασία έχει η νίκη κι η καταστροφή του εχθρού!»

«Σιωπή, ανόητε,» αντιγυρίζει ο αρχιπολεμιστής στο μαθητή του. «Αυτά τα λόγια είναι αντάξια του εχθρού που θα πολεμήσεις όταν έρθει η ώρα! Σου αξίζει σκληρή τιμωρία και μόνο που σκέφτηκες μ' αυτό τον τρόπο!»

«Δε φταίω εγώ, Δάσκαλε, αν ο Σόραν ήταν ανίκανος να προστατέψει τον εαυτό του!»

Χαστούκι.

«Είπες ήδη πάρα πολλά! Αν ήσουν μεγαλύτερος, κι αν δεν είχαμε ανάγκη κάθε χέρι που μπορεί να κρατήσει όπλο, θα σε πετούσα έξω απ' τη Σχολή!»

Το παιδί έχει χαμηλώσει το βλέμμα. Δεν κοιτάει τον εκπαιδευτή του. Τα μάτια του σα να πυρώνουν το σημείο του πατώματος που κοιτάζει αμίλητο. Καίνε πιο πολύ κι από το πριν λίγο χαστουκισμένο μάγουλό του.

Την ίδια εποχή, στο Βασίλειο του Αποσπερίτη, οι νεοσύλλεκτοι στρατιώτες της Φρουράς του Βασιλιά εκπαιδεύονται με καμτοίκι και βριοιές. Μπλεγμένοι σε μάχες ενός-προς-έναν, χρησιμοποιούν κάθε τρόπο για να επιβληθούν στον αντίπαλό τους. Νυχιές, λαβές, χώμα-στα-μούτρα του άλλου, κλωτσιές στ' αρχίδια - τίποτα δεν είναι λίγο, τίποτα δεν είναι ντροπή προκειμένου να νικήσεις.

Ένα παιδί αρνείται να παίξει βρώμικα. Με καθαρές κινήσεις, κρατάει σε απόσταση τους αντιπάλους του – ο εξαγριωμένος εκπαιδευτής τους βρίζει για την ανικανότητά τους. Με δυο-τρεις κινήσεις, γέρο-πολεμιστής τους σπρώχνει μακριά και πιάνει το μοναχικό μαθητή απ' το χέρι. «Έλα μαζί μου,» του λέει, και τον σέρνει έξω απ' την ομάδα του. Σπρωχτό, τον βάζει μέσα σε μια απ' τις αίθουσες διδασκαλίας που βρίσκονται διάσπαρτες στην αυλή. Και μετά από λίγο, ακούγονται κραυγές πόνου από μέσα.

«Θαρρείς πως είσαι έξυπνος, Άργκαροθ;» ρωτάει ο Εκπαιδευτής το νεαρό παιδί λίγο αργότερα.

Το παιδί, που βρίσκεται μπροστά του πεσμένο στο πάτωμα της κρύας αίθουσας, και τον κοιτάζει χωρίς να μιλάει. Τα μάτια του είναι κόκκινα απ' το κλάμα.

«Δε μιλάς, ε;» φωνάζει ο εκπαιδευτής, χαϊδεύοντας τη γενειάδα του χαιρέκακα. «Εμ βέβαια, τι να πεις; Ποιος σου έμαθε να πολεμάς έτσι;»

Το παιδί σηκώνεται όρθιο. Η πλάτη του είναι ματωμένη, γεμάτη γραμμές από πληγές. Απ' έξω ακούγονται φωνές εκπαιδευτών, κραυγές εκπαιδευόμενων, ήχοι μαστίγιου και παρακλήσεις για έλεος.

«Κανένas, Αφέντη Σόργκοθ. Απλά-» το παιδί κομπάζει για λίγο «-απλά δε μου φαίνεται σωστό.»

Με μια μπουνιά του Εκπαιδευτή, το αγόρι διπλώνεται στα δύο, γονατίζει πιάνοντας την κοιλιά του και μουγκρίζει υπόκωφα.

«Δεν υπάρχει τιμή στη μάχη. Δεν υπάρχει δόξα στον πόλεμο. Υπάρχει μόνο η νίκη, με κάθε τρόπο. Υπάρχει η επικράτηση του Αποσπερίτη πάνω στον Ήλιο. Κατάλαβες;»

Το παιδί μουγκρίζει ακόμα απ' τον πόνο.

Μια κλωτσιά στο πρόσωπο του αγοριού, που βγάζει μια πνιχτή κραυγή και πέφτει αναίσθητο στο πάτωμα.

«Θα καταλάβεις με τον καιρό, ή θα πεθάνεις,» μονολογεί ο Εκπαιδευτής.

-14-

Ο καιρός περνάει, και τα σύννεφα του πολέμου, για μια ακόμα φορά, βαραίνουν πάνω από τα δυο Βασίλεια. Στις ακτές του Ήλιου, αναρίθμητα πλοία ξεφορτώνουν στρατιώτες με μαύρες πανοπλίες. Κι έτσι, οι πρώτοι εμπροσθοφύλακες ενός στρατού εισβολής έρχονται σε επαφή με τους Ακρίτες

Τειχοφύλακες. Συνθηματικές φωτιές ανάβουν στους Πύργους και η είδηση της εισβολής ταξιδεύει προς την πρωτεύουσα.

Στο παλάτι, ο Χρησιμοδότης του Αυτοκράτορα στρέφει τα Ιερά Πρίσματα προς το χλωμό Ήλιο που ξεπροβάλλει μέσα από τη χειμωνιάτικη συννεφιά. Η Πυραμίδα του Φωτός λάμπει με χρυσαφιά απόχρωση καθώς το φως τους πέφτει πάνω τους. Ο Χρησιμοδότης την παρατηρεί, καθώς ο Αρχιερέας του Ήλιου επικαλείται ευλογίες χαμένες στα βάθη της απαρχής του πολέμου μεταξύ των δυο βασιλείων.

Καμπάνες χτυπούν. Κήρυκες καλούν τον κόσμο στις πλατείες για επιστράτευση κι εκκενώσεις. Τα πρόσωπα των κατοίκων είναι πιο συννεφιασμένα από τον ουρανό από πάνω τους.

Ο Χρησιμοδότης μιλάει, καθώς τα πρίσματα σιωπούν, ο ήλιος φιμωμένος από μαύρα σύννεφα.

«Έρχεται ένα ζοφερό τέλος. Η ιστορία, μετά απ' αυτή, την τελευταία μάχη, θα ξεκινήσει ξανά. Ο Θεός Ήλιος δε μου έδωσε άλλη ενόραση.»

Και τα στρατεύματα του Ήλιου συγκεντρώνονται για ν' αντιμετωπίσουν τον ανέκαθεν εισβολέα.

Ένας έκπτωτος νεαρός μαχητής κατατάσσεται, και κανείς δεν του στέκεται εμπόδιο, γιατί κάθε άντρας που κρατάει όπλο είναι απαραίτητος για να αποκρουσθεί ο εχθρός. Η φλόγα της επίγνωσης του ότι είναι φτιαγμένος για μεγάλα πράγματα δεν τον αφήνει να σκεφτεί καθαρά.

-15-

Ο Αρχιστράτηγος του εκστρατευτικού σώματος του Βασιλείου του Αποσπερίτη ατενίζει τα μακριά τείχη που οριοθετούν τα σύνορα του αντίπαλου στρατοπέδου. Πίσω του, χιλιάδες άντρες κι εξοπλισμός πολιορκίας. Είναι ο μεγαλύτερος στρατός που συγκέντρωσε ποτέ το Βασίλειό του. Και καθώς ο βομβαρδισμός των τειχών με φωτιά και πέτρα ξεκινάει, ο Μάντης του Βασιλιά διαβάζει τα χυμένα σπλάχνα ενός αιχμάλωτου Τειχοφύλακα.

Κρατώντας τα έντερα στα χέρια του, γυρνάει στον Αρχιστράτηγο. «Τ' άστρα του δειλινού μου ψιθυρίζουν πως όλα θ' αλλάξουν μετά απ' αυτό τον πόλεμο. Τίποτε άλλο δε λένε.»

«Προφητεία νίκης, σίγουρα!» κραυγάζει ο Αρχιστράτηγος, καθώς τρώει ένα βραστό κομμάτι κρέας. «Αύριο κιόλας θα επιτεθούμε!»

Ένας από τους φρουρούς κοντά στη σκηνή του, τον ακούει. Πίσω από το γείσο του κράνους του νεαρού ιππότη της Μαύρης Φρουράς κρύβεται ένα πρόσωπο συλλογισμένο. Ο μαύρος ιππότης ανατριχιάζει στην ανεξήγητη επίγνωση ότι θα είναι ένα όργανο της Μοίρας στον αγώνα που έρχεται. *Ίσως να' ταν για καλό που κράτησα τις σκέψεις μου και τον κώδικα του πατέρα μου ζωντανό, καλά κρυμμένο, όλ' αυτά τα χρόνια, σκέφτεται.*

-16-

Οι σπαθιές συνεχίζονται, πιο αργές, ταλαίπωρες και μάταιες από ποτέ. Ο λευκός κι ο μαύρος ιππότης, σκοντάφτουν και πέφτουν, πότε ο ένας, πότε ο άλλος, τσαλαβουτώντας σε αίματα, λάσπες και κουφάρια.

Τα σπαθιά τους πότε αμύνονται, πότε επιτίθενται, πότε υποβαστάζουν · γροθιές ενισχυμένες με μεταλλικά γάντια βαθουλώνουν κορμάτια αντίπαλης πανοπλίας.

Ο Μαύρος Ιππότης χάνει την ισορροπία του και πέφτει ανάσκελα, το πόδι του σφηνωμένο στα διαλυμένα φύλλα μιας πανοπλίας αλόγου, το όπλο του πέφτει απελπιστικά μακριά. Προσπαθεί να ξεσφηνώσει το πόδι του, αλλά μάταια. Κι ο Λευκός Ιππότης έρχεται από πάνω του, έτοιμος να κατεβάσει το σπαθί του για να σφάζει.

«Δες το πρόσωπό μου,» λέει καθώς βγάζει το κράνος του. «Θέλω να είναι το τελευταίο πράγμα που θα δεις πριν πεθάνεις απ' το χέρι μου.»

Έκπληκτα μάτια κοιτάζουν το πρόσωπο του λευκού ιππότη. Με σπασμωδικές κινήσεις, ο πεσμένος πολεμιστής βγάζει το δικό του. Και τα ζευγάρια έκπληκτων ματιών είναι πλέον δύο.

Γι' αρκετή ώρα οι δυο πολεμιστές ανταλλάσσουν βλέμματα αμίλητοι, με τη βροχή να ακούγεται καθώς πέφτει στις καταχτυπημένες πανοπλίες τους.

Το σπαθί του Λευκού Ιππότη κατεβαίνει με φόρα.

Το σπαθί του Λευκού Ιππότη καρφώνεται στη λάσπη. Κι αυτός δίνει το χέρι του στον αντίπαλό του, βοηθώντας τον να σηκωθεί στα πόδια του.

-17-

Είκοσι χρόνια πριν την τελευταία μάχη, ο Αρχιερέας του Ήλιου, ακίνητος, παρατηρεί τον ήλιο που χάνεται, από την κορυφή της κλιμακωτής πυραμίδας-ναού του.

Είναι μεσημέρι, καθώς ένα άστρο απειλεί να καταβροχθίσει το ζωοδότη Θεό που υπηρετεί, κι αυτός παρακολουθεί έντρομος μέσα από ένα λεπτό, τρίγωνο, κρυστάλλινο πρίσμα.

Το μαύρο χύνεται μες στο λευκό. Ο ουρανός σκοτεινιάζει κι ο αέρας παγώνει. Νεαροί ιερείς γονατισμένοι μπροστά στο θυσιαστήριο αλτάρι, επικαλούνται Θεούς και Δαίμονες να λυπηθούν τον κόσμο και να ξεχάσουν την οργή τους για τις αμαρτίες των ανθρώπων.

Οι κόρες των ματιών του Αρχιερέα διαστέλλονται. Το στόμα του ανοίγει διάπλατα από έκπληξη μ' αυτό που βλέπει μέσα στο πρίσμα...

Το φως του Ήλιου και το σκοτάδι του Αποσπερίτη αγκαλιάζουν το ένα το άλλο, και για μια στιγμή τα δυο άστρα αιωρούνται στην αβεβαιότητα, χλωμό φως, λαμπρό σκοτάδι.

Είναι ένα όμορφο θέαμα. Τα δυο άστρα είναι το ίδιο μεγάλα, το ίδιο μεγαλοπρεπή, σαν διαφορετικές όψεις του ίδιου νομίσματος...

Σα δίδυμα!

...Πισωπατάει οαστισμένος. Πέφτει στο έδαφος.

Αυτό είναι!

Τα δίδυμα που έφεραν την οργή των Θεών, αυτά και θα τη διώξουν!

Οι Θεοί μίλησαν!

«Είσθε καλά, Εκλεκτέ;» ακούει μια φωνή πίσω του. Επιστρέφει στο παρόν και στο εδώ.

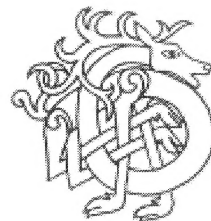
Ο Αρχιερέας δε μιλάει για λίγο. Παρατηρεί τους νεαρούς ιερείς που έχουν συγκεντρωθεί γύρω του. Βάζει τα χέρια του στο έδαφος και σηκώνεται. Το Πρίσμα της Ενόρασης, που κρατούσε, κείται πιο πέρα, στο έδαφος, σπασμένο σε πολλά κομμάτια.

Κουνάει το κεφάλι του, κοιτώντας το.

«Οι Θεοί μίλησαν. Έρχονται μεγάλες αλλαγές,» λέει στους άλλους ιερείς.

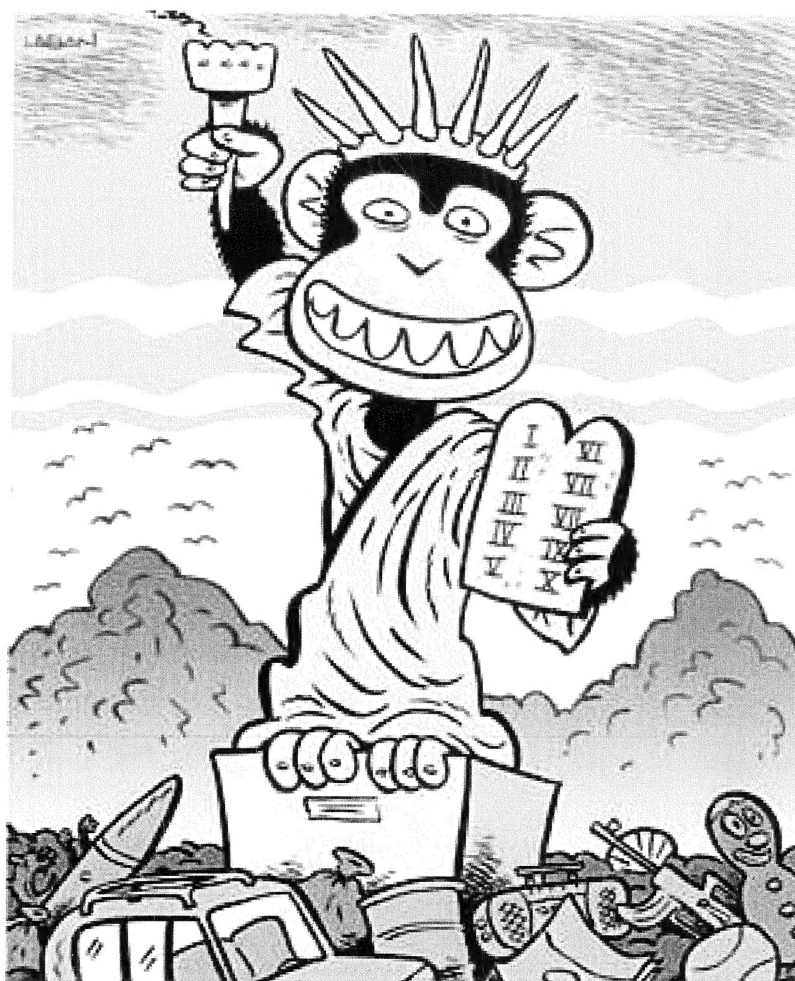
Χαμογελάει. «Οι αμαρτίες μας θα συγχωρεθούν σύντομα, κι αυτή η χώρα δε θα είναι πια έρημη.»

«Σύντομα,» μουρμουρίζει και φεύγει, καθώς η έκλειψη τελειώνει, και το φως επιστρέφει, μαζί με τη ζέση του ήλιου και την ελπίδα, στις καρδιές των ανθρώπων.

ΤΕΛΟΣ

«Δεν καταγόμαστε από τον πίθηκο,

αλλά βαίνουμε προς συνάντησή του ολοταχώς»

Α. Γκομπινώ

